

ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ

ҚАЗАҚСТАН МОНЕТАЛАРЫ

МОНЕТЫ КАЗАХСТАНА • COINS OF KAZAKHSTAN

ҚАЗАҚСТАН
ТӘУЕЛСІЗДІГІНЕ

30 ЖЫЛ

2021

ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ

ҚАЗАҚСТАН МОНЕТАЛАРЫ

МОНЕТЫ КАЗАХСТАНА • COINS OF KAZAKHSTAN

НҰР-СҰЛТАН, 2021

Өркениет тарихының көшін әр түрлі дереккөз көмегімен көз алдымызға елестете аламыз. Әр халықтың мәдени жетістіктері, салт-дәстүрі, наным-сенімі, алға қойған арманы мен болашаққа ұмтылысы, сол секілді технологияларының даму деңгейі туралы танып-білудің көптеген тәсілі бар. Ауыз әдебиеті мен жазба әдебиетінің шығармалары, бейнелеу және музыка өнерінің туындылары, материалдық мұра үлгілері заман қойнауының шынайы әрі боямасыз келбетін білдіреді.

Монеталар ежелгі заманнан бері ұлттың мәдени кодының теңдесі жоқ жәдігері болып келеді. Олар ақша айналысының әмбебап құралы ретінде пайда болып, өзінің қолдану аясынан да асып түседі.

Еліміз биыл Тәуелсіздіктің 30 жылдығын атап өтеді. 1993 жылы 15 қарашада айналымға енгізілген ұлттық валюта мемлекет тұтастығын айқындай түскен басты рәміздердің бірі болды.

Елімізде шығарылатын коллекциялық монеталар Ұлттық Банк дизайнерлерінің дарыны мен теңге сарайы мамандарының зергерлік шеберлігінің арқасында жасалатын жоғары өнер туындысының өзіндік түрі болып табылады.

Қазақстанның коллекциялық монеталары аз уақыт ішінде жоғары сапасы мен инновациялық шешімдердің және өзіндік дизайнының арқасында халықаралық деңгейде танымал боп шыға келді. Әрбір жаңа шығарылым бүкіл әлемдегі нумизматтар арасында үлкен оқиғаға айналды. 2000 жылдан бастап Қазақстан Ұлттық Банкі жыл сайын халықаралық байқауларға қатысады. Осы жылдар ішінде монеталарымыз дайындау сапасы, дизайны мен жаңашыл технологиялары үшін 23 марапатқа ие болды.

Коллекциялық монеталар еліміздің тарихындағы аса маңызды күндер, өткен күннің батырлары мен қазіргі заманның көрнекті тұлғалары, Қазақстанның мәдениеті мен дәстүрі, мифтері мен аңыздары, флорасы мен фаунасы туралы сыр шертеді. Каталогта 1993 жылдан бастап 2021 жылға дейін шығарылған, Қазақстанның қазіргі және үнемі толықтырылып отыратын энциклопедиясын құрайтын, 500-ден астам монетаны қамтитын коллекциялық монеталардың 30 топтамасы ұсынылып отыр.

Еліміздің жарқын болашағы мен жетістіктері Қазақстан монетасы өндірісінің даңқты тарихының бір бөлігіне айналатын баға жетпес құнды дүниелерді жасау жолында қазақстандық мамандарды шабыттандыра түсетініне сенімім мол.

Қазақстан Республикасының Президенті
Қасым-Жомарт Тоқаев

Историю цивилизаций мы постигаем с помощью самых разных источников. Есть множество способов узнать о культурных достижениях, традициях, верованиях, мечтах и стремлениях, а также об уровне развития технологий того или иного народа. Произведения устного и письменного творчества, изобразительного и музыкального искусства, образцы материального наследия служат правдивыми и беспристрастными летописцами эпох.

С незапамятных времен уникальным слепком культурного кода нации выступали монеты. Появившись в качестве универсального инструмента денежного обращения, они всегда выходили за пределы своего практического функционала.

Наша страна в этом году отмечает 30-летие Независимости. Одним из ключевых символов государственности является именно национальная валюта, введенная в обращение 15 ноября 1993 года.

Выпускаемые в Республике Казахстан коллекционные монеты можно считать самостоятельным видом высокого искусства, шедевры которого создаются благодаря таланту дизайнеров Национального Банка и ювелирному мастерству специалистов монетного двора.

Казахстанские коллекционные монеты благодаря высокому качеству, инновационным решениям и самобытному дизайну в кратчайшие сроки завоевали заслуженное международное признание. Каждый новый выпуск является настоящим событием в среде нумизматов всего мира. С 2000 года Национальный Банк Казахстана ежегодно участвует в международных конкурсах. За эти годы наши монеты отмечены 23 наградами в различных номинациях за качество изготовления, дизайн и новаторство технологий.

Коллекционные монеты могут рассказать о важнейших датах в истории нашей страны, о героях прошлого и выдающихся современниках, о культуре и традициях, мифах и легендах, флоре и фауне Казахстана. Всего в каталоге представлены 30 серий коллекционных монет – это более 500 монет, выпущенных с 1993 по 2021 год, которые составляют живую и постоянно пополняющуюся энциклопедию Казахстана.

Убежден, что будущие свершения и достижения нашей страны вдохновят казахстанских специалистов на создание очередных шедевров, которые станут частью славной истории казахстанского монетного производства.

Касым-Жомарт Токаев,
Президент Республики Казахстан

We understand the history of civilisations from the most diverse sources. There is a multitude of ways to learn about the cultural achievements, traditions, beliefs, dreams and aspirations, as well as the technological development, of one nation or another. Spoken and written work, visual arts and music, and objects of cultural heritage serve as faithful and impartial chronicles of eras.

Since time immemorial, one unique imprint of the cultural code of a nation has been coins. Since emerging as a universal instrument for currency, they have always gone beyond the bounds of their practical function.

In 2021, Kazakhstan celebrates the 30th anniversary of its independence. One key symbol of sovereignty is the national currency, which was introduced on 15 November 1993.

The collectible coins issued in our country can be considered an independent kind of high art, whose masterpieces are created by the talented designers of the National Bank of Kazakhstan and the expert craftspeople of the mint.

Thanks to high quality, innovative solutions and distinctive design, Kazakhstan's collectible coins have rapidly earned deserved international acclaim. Each new issue is a major event for numismatists worldwide. Since 2000, the National Bank of Kazakhstan has been participating in international competitions annually. Over the years, our coins have won 23 awards in various nominations for production quality, design and technological innovation.

Collectible coins can mark important dates in the history of our country, or celebrate past heroes, prominent contemporaries, culture and traditions, myths and legends, and the flora and fauna of Kazakhstan. This catalogue presents 30 series of collection coins – more than 500 individual ones overall – issued between 1993 and 2021, which together form a living and continuously growing encyclopaedia of Kazakhstan.

I am confident that the future events and achievements of our country will inspire Kazakh experts to create further masterpieces, which will become part of the renowned history of Kazakh coin production.

Kassym-Jomart Tokayev
President of the Republic of Kazakhstan

KAZAKHSTAN

e-owl)

- 02.10.2019
- 5 000 tenge
- Ag 925/777.5 g
- proof
- 100 mm
- 200

пенділер үкіні қасиет-
с ретінде құрметтеп,
лықты білдіретін тотем
ған. Бұл оның адамдар-
жын-перілерден күзе-
ін және бірегей сарқылмас
лімді паш ететін беретін
қырлы қабілетін ұғынуға
айланысты

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/СОМ
(РЕСЕЙ/РОССИЯ/RUSSIA 2020)

Карьериндер қалайымы жүлдесі
Приз зрительских симпатий
choice award

Монеталардың интерактивті каталогы

QR-кодтарды сканерлеу көмегімен қосымша контентті ашыңыз.

Сізге монеталардың толық сипаттамасы, фотосуреттер, қызықты деректер, бейнежазбалар, 3D бейнелер, толықтырылған шынайылық элементтері мен басқалар қолжетімді болады.

Ол үшін мына әрекеттерді орындаңыз:

- құрылғыңыздың камерасын ашыңыз немесе QR-кодтарды сканерлеу үшін тысқары қосымшаны іске қосыңыз;
- жарық жақсы түсетін жерде құрылғының камерасын қағаз каталогтағы монетаның QR-кодына апарыңыз;
- сілтемеге басып, монета берілген бетке өтіңіз.

Интерактивный каталог монет

Откройте с помощью сканирования QR-кодов дополнительный контент.

Вам будет доступно подробное описание монет, фотографии, интересные факты, видео, 3D-изображения, элементы дополненной реальности и др.

Что для этого нужно сделать:

- откройте камеру вашего устройства или запустите стороннее приложение для сканирования QR-кодов;
- наведите камеру устройства на QR-код монеты в бумажном каталоге при хорошем освещении;
- перейдите на страницу монеты, нажав на ссылку.

Interactive catalogue of coins

Scan the QR codes to see extra content.

Detailed description of coins, photos, extra facts, videos, 3D images and augmented reality elements are available.

Please take the following steps:

- Open your camera or a third-party QR code scanning app
- Point the camera at the coin QR code in the catalogue in good lighting
- Visit the page of a coin by clicking the link

МАЗМҰНЫ

СОДЕРЖАНИЕ · CONTENT

Қазақстан Президенті	
Қасым-Жомарт Тоқаевтың мәлімдемесі	2
Обращение Президента Казахстана Касым-Жомарта Токаева	
Address of the President of Kazakhstan Kassym-Jomart Tokayev	

МӘДЕНИ-ТАРИХИ МҰРА	
I Культурно-историческое наследие	9
Cultural and historical heritage	

	Көшпенділердің ғибадат жануарлары – тотемдері	
1	Культовые животные – тотемы кочевников	11
	Cult Animals – Totems of Nomads	
	Көшпенділер алтыны	
2	Золото номадов	21
	Gold of Nomads	
	Дала қазынасы	
3	Сокровища степи	29
	Treasures of the Steppe	
	Қазақстан Петроглифтері	
4	Петроглифы Казахстана	39
	Petroglyphs of Kazakhstan	
	Республика игілігі	
5	Достояние Республики	45
	The Heritage of the Republic	
	Ғарыш	
6	Космос	53
	Space	
	Ұлы қолбасшылар	
7	Великие полководцы	61
	Great Military Leaders	
	Ертеде соғылған монеталар	
8	Монеты старых чеканов	67
	Coins of Old Stamps	
	Әлемнің ең кішкентай монеталары	
9	Самые маленькие монеты мира	73
	The Smallest Coins of the World	
	Қазақстанның әдет-ғұрыптары, ұлттық ойындары	
10	Обряды, национальные игры Казахстана	81
	Customs and National Games of Kazakhstan	
	Қазақстан халқының ертегілері	
11	Сказки народа Казахстана	91
	Fairy Tales of the People of Kazakhstan	

ЕСТЕ ҚАЛАТЫН ОҚИҒАЛАР МЕН БІРТУАР АДАМДАР			97
Выдающиеся события и люди Outstanding events and people			
12	Абай Құнанбайұлының 150 жылдығы 150-летие Абая Кунанбаева 150 th Anniversary of Abai Kunanbayev		99
13	Қазақстан Республикасының тәуелсіздігі Независимость Республики Казахстан Independence of the Republic of Kazakhstan		105
14	Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы Национальная валюта Республики Казахстан National Currency of the Republic of Kazakhstan		111
15	Астананың мерейтойлық күндері Юбилейные даты столицы Anniversary dates of the Capital		117
16	Банкноттардағы портреттер Портреты на банкнотах Banknote portraits		123
17	Есте қалатын оқиғалар мен біртуар адамдар Выдающиеся события и люди Outstanding Events and People		129
18	Мемлекеттік наградалар Государственные награды State awards		163
СӘУЛЕТ ЖӘНЕ ӨНЕР			169
Архитектура и искусство Architecture and art			
19	Сәулет және тарихи ескерткіштер Архитектурные и исторические памятники Architectural and historical monuments		171
20	Қазақстанның бейнелеу өнері Изобразительное искусство Казахстана Fine arts of Kazakhstan		177
21	Әлемнің әйгілі мешіттері Знаменитые мечети мира Famous Mosques of the World		183
22	Қазақстанның мешіттері мен шіркеулері Мечети и соборы Казахстана Mosques and Cathedrals of Kazakhstan		191
23	Қазақтың ұлттық музыкалық аспаптары Казахские национальные музыкальные инструменты National musical instruments of Kazakhstan		197

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ФЛОРАСЫ МЕН ФАУНАСЫ			203
Флора и фауна Казахстана Flora and fauna of Kazakhstan			
24	Жануарлар әлемі Животный мир Animal world		205
25	Қазақстанның өсімдік әлемі Растительный мир Казахстана Flora of Kazakhstan		229
СПОРТ			237
26	Спорт Sport		
НЫШАНДАР МЕН БЕЛГІЛЕР			253
Символы и знаки Symbols and signs			
27	Жүректен жүрекке От сердца к сердцу From Heart to Heart		255
28	Зодиак белгілері Знаки зодиака Zodiac Signs		263
29	Шығыс күнтізбесі Восточный календарь Oriental calendar		267
ҚАЗАҚСТАНДЫ МОНЕТАЛАР АРҚЫЛЫ ЗЕРТТЕ!			275
Изучая монеты — открывай Казахстан! Explore coins — discover Kazakhstan!			
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ МОНЕТАЛАРЫ			279
Инвестиционные монеты Казахстана Bullion coins of Kazakhstan			
АЙНАЛЫСТАҒЫ МОНЕТАЛАР			287
Циркуляционные монеты Circulating coins			

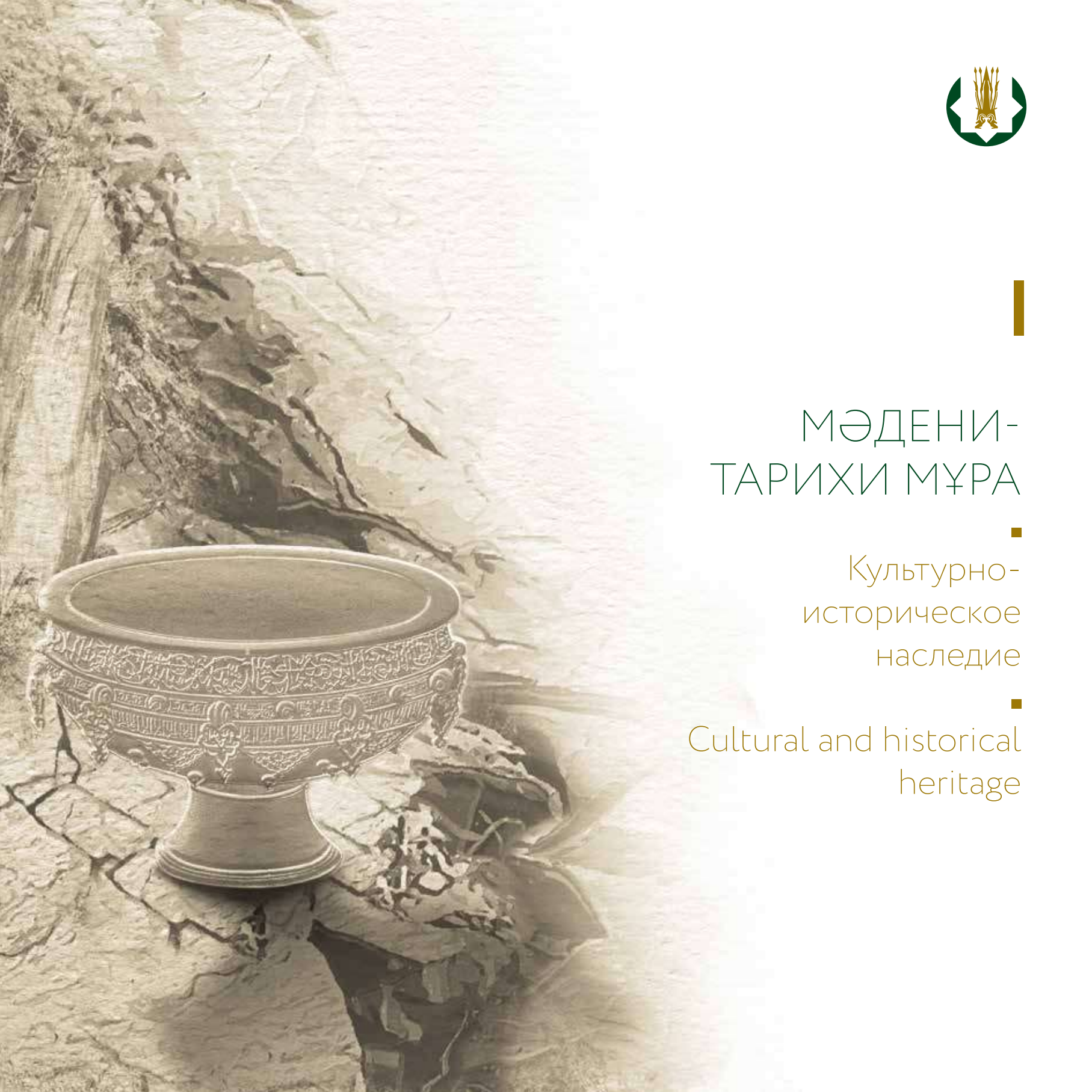

МӘДЕНИ- ТАРИХИ МҰРА

■
Культурно-
историческое
наследие

■
Cultural and historical
heritage

КӨШПЕНДІЛЕРДІҢ ҒИБАДАТ ЖАНУАРЛАРЫ — ТОТЕМДЕРІ

КУЛЬТОВЫЕ ЖИВОТНЫЕ — ТОТЕМЫ КОЧЕВНИКОВ

CULT ANIMALS — TOTEMS OF NOMADS

«Көшпенділердің ғибадат жануарлары — тотемдері» монеталар сериясы тотемдік жануарларға арналған және түркі тілдес халықтардың қоршаған әлем мен онымен байланыс туралы түсінігін аша түседі. Байырғы наным бойынша, тотемдер — рудың немесе тайпаның табыну объектісі болған және сол рудың не тайпаның негізін қалаушы немесе қорғаушысы болып есептелген жануарлар.

Тарихшылардың пікірі бойынша, кейбір түркі көшбасшылары өзінің шығу тегін тотемдік жануарлар күйінде туылып, аты аңызға айналған арғы аталарымен байланыстырады. Көк бөріге табыну түркі тайпаларының шығу тегі туралы аңыздан бастау алады. Көк қасқыры түркілердің жеңістерінде маңызды рөл атқарып, әскер басы саналған.

Барлық монетаның ерекшелігі — «сақтардың аң стилі» деп әсірелеп берілген жануардың натуралистік және трафареттік түрінің үйлесуі. Монетаның бір бөлігі жануар түрінде, екіншісі мистицизм элементі бар алтын жалатылған бетперде түрінде ұсынылған. Ол үшін бейнеге бедер қосуға мүмкіндік берген және жануардың монетадан «шығып тұруына» әсер ететін иілген жартылай шар технологиясы алғаш рет қолданылды. Көз орнына орнатылған гауһар тастар күміс монеталардың ерекшелігіне айналды.

По мнению историков, некоторые предводители тюрков связывали свое происхождение с легендарными предками, рожденными тотемным животным. Культ волка произошел именно из легенд о происхождении тюркских племен. Небесный волк играет важную роль в победах тюрков, он является предводителем войска.

Особенность всех монет — это сочетание натуралистического и трафаретного вида животного с аллегорической подачей под «сакский звериный стиль». Одна часть представлена в виде животного, другая — в виде позолоченной маски с элементом мистицизма. Для этого впервые была применена технология вогнутой полусферы, которая позволила добавить рельефности изображению и придала некий эффект «выхода» животного из монеты. Особой изюминкой монет стали бриллиантовые вставки, инкрустированные в виде глаз.

The “Cult Animals — Totems of Nomads” series of coins is dedicated to totemic animals and depicts Turkic ideas about the surrounding world and their connection to it. In primitive faiths, totems are animals that represented the cult of a clan or tribe and were considered their ancestors or guardians.

According to historians, some Turkic leaders linked their origin to legendary ancestors who were born from a totem animal. The wolf cult, in particular, comes from legends about the origin of Turkic tribes. The heaven's wolf plays a significant role in the victories of Turks and is the leader of army.

The coins are unique in the way they combine graphic and stencil types of animal with allegorical representation in a “Saka animal style”. One part is presented as an animal, while the other is a gold-plated mask with an element of mysticism. A concave half-sphere was used for the first time to add some relief to the image and make it seem as if the animal is coming out of the coin. Diamond inserts inlaid in the form of eyes have become a special feature of the coins in this series.

КӨКБӨРІ

Небесный волк

Kokbori (the heavenly wolf)

Рух-баба, рух-қорғаушы, бүкіл әлемді басқаратын тәңір – Көкбөрі (көк қасқыры) – ежелгі түркілердің нанымындағы басты тотемдік жануарлардың, көшпенді халықтың наным-сеніміндегі көк аспанмен байланысты барынша маңызды нышандардың бірі

Дух-предок, дух-покровитель, верховное божество, управляющее мирозданием, – Көкбөрі (небесный волк) – одно из главных тотемных животных в представлении прототюрков, в верованиях кочевых народов значимый символ, связанный с небом

Proto-Turks view Kokbori (the heavenly wolf), one of the main totem animals, as an ancestral spirit, guardian spirit and the supreme deity governing the universe. It is a major symbol associated with heaven in the beliefs of nomads

28.11.2018

5 000 teñge

Ag 925/777.5 g

proof

100 mm

200

- 28.11.2018
- 500 teñge
- Ag 925/31.1 g
- proof
- 38.61 mm
- 3 000

- 28.11.2018
- 200 teñge
- cupronickel/15 g
- proof-like
- 33 mm
- 3 000

- 28.11.2018
- 100 teñge
- cupronickel/11.17 g
- brilliant uncirculated
- 31 mm
- 30 000

ҰКІ

Филин

Uki (the eagle-owl)

Көшпенділер үкіні қасиетті құс ретінде құрметтеп, даналықты білдіретін тотем санаған. Бұл оның адамдарды жын-перілерден күзететін және бірегей сарқылмас білімді паш ететін сиқырлы қабілетін ұғынудан шыққан

Филин почитался кочевниками как священная птица и являлся тотемом, символизирующим мудрость. Это связано с осмыслением его магической способности охранять людей от злых духов и даровать уникальные сакральные знания

The eagle-owl is regarded as a sacred bird and a totem that symbolises wisdom due to its magic ability to protect people from evil spirits and provide unique sacred knowledge

02.10.2019

5 000 teŋge

Ag 925/777.5 g

proof

100 mm

200

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/ COIN CONSTELLATION
(РЕСЕЙ/РОССИЯ/RUSSIA 2020)

Көрермен көзайымы жүлдесі
Приз зрительских симпатий
Audience choice award

02.10.2019
500 teñge
Ag 925/31.1 g
proof
38.61 mm
3 000

02.10.2019
200 teñge
cupronickel/15 g
proof-like
33 mm
5 000

02.10.2019
100 teñge
cupronickel/11.17 g
brilliant uncirculated
31 mm
20 000

BÚGY

Олень

Bugy (the deer)

Бұғы – көшпелі халықтардың наным-сеніміндегі басты қасиетті жануарлардың бірі. Көне түркілердің пікірінше, бұл тотем ата тегі түрінде қабылданып, ұрпақ жалғасының символы ретінде қызмет етеді

Олень – одно из культовых священных животных в верованиях кочевых народов. В представлении прототюрков этот тотем трактуется как прародитель и служит символом продолжения рода

Nomads believe deer are spiritually sacred animals. Proto-Turks interpret this totem as a progenitor and a symbol of continuation of tribe

	30.12.2020
	5 000 teŋge
	Ag 925/777.5 g
	proof
	100 mm
	250

30.12.2020
500 teñge
Ag 925/31.1 g
proof
38.61 mm
3 500

30.12.2020
200 teñge
cupronickel/15 g
proof-like
33 mm
7 000

30.12.2020
100 teñge
cupronickel/11.17 g
brilliant uncirculated
31 mm
30 000

AQQY

Лебедь

Aqqu (the swan)

Көне түркілер ұғымында аққу әулие ана және ұрпақ жалғастырушы пір – Ұмай болып саналған ең пәрменді және ежелгі тотемдердің бірі

Лебедь считается одним из самых действенных и древних тотемов в представлении прототюрков, олицетворяющим древнейшее женское божество, мать Земли и прародительницу людей – Умай

Proto-Turks view swans as one of the most effective and ancient totems that personifies Umay, the most ancient female deity, the mother of the Earth and an ancestress of people

29.11.2021

5 000 teñge

Ag 925/777.5 g

proof

100 mm

350

- 29.11.2021
- 500 teңge
- Ag 925/31.1 g
- proof
- 38.61 mm
- 4 000

- 29.11.2021
- 200 teңge
- cupronickel/15 g
- proof-like
- 33 mm
- 7 000

- 29.11.2021
- 100 teңge
- cupronickel/11.17 g
- brilliant uncirculated
- 31 mm
- 30 000

КӨШПЕНДІЛЕР АЛТЫНЫ ЗОЛОТО НОМАДОВ GOLD OF NOMADS

«Көшпенділер алтыны» сериясындағы монеталар лайықты түрде әлемдік танымалдылыққа ие болып, түрлі көрмелер мен байқауларда коллекционерлер үшін жаңалыққа айналды. Ресейдің Суздаль қаласында өткен «Монета жұлдыздары – 2007» атты ТМД және Балтық елдері монеталарының халықаралық байқауында «Шабандоз» монетасы таңқаларлық монетаға айналды. Ол «Жылдың күміс монетасы» номинациясында бірінші орынды иеленді.

Қазақстан Ұлттық Банкі «сақтардың аң стилі» тәсілін алғашқылардың бірі болып дизайнды пайдаланды. Шын мәнінде, бұл шешім аталған стильдің Қазақстан мәдениетіне тиесілі екенін тағы бір рет көрсетті. Монеталар сақтардың таңғажайып тарихын ашады, олардың дүниетанымымен таныстырады, ежелгі құпиялардан сыр шертіп, археологиялық қазба орындарына жол сілтеуші қызметін атқарады.

Жұмыс барысында мамандар баға жетпес жәдігерлердің нақты көшірмелерін шағын монеталардың бетіне түсіруге тырысты. Нәтижесінде мүсіндік бейнелердің пластикасы түпнұсқаға мүмкіндігінше жақындатылды, яғни монеталардың күңгірт және жылтыр бет қабатын алуға эксклюзивті алтын жалату технологиясы көмектесті. Монеталар талғампаздықпен ерекшеленіп, айрықша он екі қырлы пішінде жасалды.

Монеты из серии «Золото номадов» заслуженно снискали мировое признание и стали открытием для коллекционеров на различных выставках и конкурсах. Настоящей сенсацией международного конкурса монет стран СНГ и Балтии «Монетное созвездие – 2007», проходившего в российском Суздале, стала монета «Всадник». Она завоевала первое место в номинации «Серебряная монета года».

Национальный Банк Казахстана стал одним из первых, кто использовал «сакский звериный стиль» в дизайне. Это решение, по сути, наглядно обозначило принадлежность данного стиля к культуре Казахстана. Монеты раскрывают удивительную историю саков, знакомят с их мировоззрением, погружают в тайны древности и служат путеводителем по местам археологических раскопок.

В ходе работы специалисты стремились перенести на поверхность небольших монет детальные копии бесценных находок. В итоге пластика скульптурных изображений была максимально приближена к оригиналу – помогла эксклюзивная технология золочения для получения матовой и глянцевой поверхности монет. Монеты отличаются изяществом и выполнены в необычной форме двенадцатигранника.

The coins from the “Gold of Nomads” series gained well-deserved international recognition and were a true discovery for collectors at various exhibitions and competitions. The “Rider” coin became a real sensation at the 2007 “Coin Constellation”, an international coin competition among CIS and Baltic states held in Suzdal, Russia. It was awarded first place in the “Silver Coin of the Year” Nomination.

The National Bank of Kazakhstan was one of the first to use the “Saka animal style” in coin design. This decision essentially proved that this style is inherent to the culture of Kazakhstan. The coins reveal the amazing history and worldview of the Saka people, delve deep into the secrets of their ancientry and serve as a guide to archaeological excavation sites.

Specialists worked to transfer detailed copies of their priceless findings to the surface of small coins. As a result, the relief effect of the sculpted images was as close as possible to the original. This was achieved thanks to an exclusive gold plating technology that produces a matte and glossy coin surface. The coins are notable for their elegance and the unusual shape of dodecahedron.

АЛТЫН БҰҒЫ

Золотой олень
The golden deer

Монетаның дизайнын- да Алматы облысының Есік қорғанындағы қазба жұмыстары кезінде табылған көшпенділердің алтын бұйымдарының бірі – жатқан бұғы бейнесінде жасалған белдіктің қапсырмасы пайдаланылды (б.д.д. IV ғ. соңы – III ғ. басы)

В дизайне монеты использована бляха-накладка в виде лежащего оленя – одно из изображений с золотых изделий кочевников, найденных при раскопках в кургане Иссык в Алматинской области (конец IV – начало III вв. до н.э.)

The design of the coin features a deer, one of the images of golden nomad items found during excavations in the Issyk burial mound in the Almaty region (late 4th and early 3rd centuries BC)

	07.11.2004
	500 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	5 000

ЖОЛБАРЫСТЫҢ БАСЫ

Голова тигра
The head of tiger

Алтын адамның киіміндегі белдік бұйымы атрибуттарының бірі – жолбарыстың басы түрінде дайындалған ойық (алтын, Есік қорғаны, б.д.д. IV ғ. соңы – III ғ. басы)

Пронизь, изготовленная в виде головы тигра, – один из атрибутов убранства пояса костюма Золотого человека (золото, курган Иссык, конец IV – начало III вв. до н.э.)

The bead with the tiger head design is one of the ornamental features on the belt of the Golden Man's clothes (gold, Issyk burial mound, late 4th and early 3rd centuries BC)

15.11.2005 500 tenge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 5 000

ШАБАНДОЗ

Всадник
Rider

Монетаның дизайнында Жетісу аумағының Теңлік қорғанындағы қазба жұмыстары кезінде табылған алтын әшекейдің бейнесі пайдаланылды (б.д.д. III-II ғғ.)

В дизайне монеты использовано изображение золотой бляхи, найденной при раскопках в кургане Тенлик, Семиречье (III-II вв. до н.э.)

The image of a golden buckle found during excavations at the Tenlik burial mound in Zhetysu was used in the coin's design (3rd and 2nd centuries BC)

10.10.2006 500 tenge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 5 000

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/ COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/ РОССИЯ/ RUSSIA 2007)

Жылдың күміс монетасы
Серебряная монета года
Silver Coin of the Year

ДИАДЕМА БӨЛІГІ

Фрагмент диадемы
Fragment of a diadem

Атақты Қарғалы көмбесінен алынған сәнді диадема-ның бөлігі (б.д.д. I-II ғғ.). Бұл бірегей алтын бұйым жануар мен адам бейнелерімен безендіріліп, асыл тастармен көмкерілген

Фрагмент диадемы из знаменитого Каргалинского кла-да (I-II в.в. н.э.). Это уникальное золотое изделие украшено изображениями животных и человека и инкрустировано драгоценными камнями

A fragment of a diadem from the famous Kargaly treasure hoard (first and second centuries BC). This unique golden item is decorated with the images of animals and humans and is inlaid with precious stones

📅	06.09.2008
₸	500 teñge
⚖	Ag 925/31.1 g
KZ	proof
📏	38.61 mm
🔢	5 000

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/ COIN CONSTELLATION
(РЕСЕЙ/ РОССИЯ/ RUSSIA 2009)

II орын. Бірегей идеялық шешім
II место. Уникальное идейное решение
II place. Unique Ideological Decision

ЖҮЗІК

Перстень
Seal-Ring

Монетада Алматы облысының Есік қорғанындағы археологиялық қазба жұмыстары кезінде табылған алтын жүзік бейнеленген (б.д.д. IV-III ғғ.)

На монете изображен золотой перстень, найденный при археологических раскопках в кургане Исык в Алматинской области (IV-III вв. до н.э.)

The coin depicts the golden seal-ring found during archaeological excavations at the Issyk burial mound in the Almaty region (4th and 3rd centuries BC)

13.10.2007 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 5 000

САТИР

Satir

Монетаның дизайнында ежелгі грек мифологиясының кейіпкері – батырлардың тәлімгері мен Дриадалардың жауы Сатирдің алтыннан безендірілген бейнесі бар байырғы қылышты әрлеу элементі пайдаланылды

В дизайне монеты использован элемент украшения древнего меча с позолоченным инкрустированным изображением древнегреческого мифологического персонажа – Сатира, наставника героев и врага Дриад

A decorative element of an ancient sword was used in the coin's design with the gold-plated inlaid image of Satyr, an ancient Greek mythological figure, the mentor of heroes and the enemy of the Dryads

23.05.2009 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 5 000

БҰҒЫЛАР. ӘШЕКЕЙЛЕР

Олени. Бляшки
Deers. Buckles.

Осы монетаның дизайнында пайдаланылған бұғылар түріндегі алтын әшекейлерді ежелгі шеберлер таза алтыннан жасаған, Жетісу аумағындағы Жалаулы қорымынан табылған (б.д.д. V-III ғғ.)

Золотые бляшки, использованные в дизайне этой монеты, выполнены в виде оленей, которые были созданы древними мастерами из чистого золота и найдены в могильнике Жалаулы, Семиречье (V-III вв. до н.э.)

This coin was designed with golden buckles in the form of deer, which were made of pure gold by ancient craftsmen and discovered at the Zhalauly burial ground in Zhetysu (5th–3rd centuries BC)

11.12.2010 500 tenge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 5 000

БҰЛАННЫҢ БАСЫ

Голова лося
Elk's head

Бұл монетадағы бұлан­ның басы түрінде құйып жасалған тоға – Алматы маңындағы Есік қорғанында қабірі ашылған «алтын киімді» адамның жиынтық белдігіндегі алтын әшекей (бұйым б.д.д. V-IV ғғ. жасалды)

Литая бляха в виде лосиной головы на этой монете – золотое украшение наборного пояса человека в «золотой одежде», захоронение которого было открыто в кургане Иссык около Алматы (изделие датировано V-IV вв. до н.э.)

The moulded buckle in the form of an elk's head on this coin is a golden decoration on the belt with decorative plates of the Golden Man who was discovered at the Issyk burial mound near Almaty (the item dates back to the 5th–4th centuries BC)

29.10.2011 500 tenge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 5 000

БҰЛАН. БАСТЫРМА

Лось. Накладка
Elk. Plaque

Бұл монетадағы бұлан бейнесі – Алматы облысының Есік қорғанынан археологиялық қазба жұмыстары кезінде табылған қанжардың қынындағы бастырма (б.д.д. V-IV ғғ.)

Изображение лося на монете – накладка на ножны кинжала, найденного при археологических раскопках кургана Иссык в Алматинской области (V-IV вв. до н.э.)

This coin contains the coin's gold-plated image of imagery depicts an elk on a dagger sheath found during archaeological excavations at the Issyk burial mound in the Almaty region (5th–4th centuries BC)

23.11.2012 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 5 000

АРҚАР

Архар
Lying argali

Монетада Алматы облысының Кеген ауданы Жалаулы кентіндегі қазба жұмыстары кезінде табылған алтын бұйымнан алынған шоқырақтаған арқар бейнеленген (б.д.д. VIII-VII ғғ.)

На монете изображен архар в позе летящего галопа – с золотого изделия, найденного при раскопках в поселке Жалаулы Кегеньского района Алматинской области (VIII-VII вв. до н.э.)

This coin depicts an argali in a flying galloping pose from a golden object found during excavations in the village of Zhalauly in the Kegen district of the Almaty region (8th–7th centuries BC)

19.04.2013 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 5 000

ДАЛА ҚАЗЫНАСЫ СОКРОВИЩА СТЕПИ TREASURES OF THE STEPPE

Серия халықтың мәдениеті мен тарихының кең ауқымын қамтиды, сәулет ескерткіштері мен материалдық емес мәдени мұра объектілерінің бейнесін көрсетеді. Ол Ұлы даланы мекендеген көшпелі халықтың дәстүрі, шежіресі, генетикалық және графикалық кодтары туралы баяндап, оның көп қырлы бейнесін аша түседі.

Серияда металл мен технологияның әр түрін, оның ішінде танталдан біріктіріле орналасқан қондырма, түрлі-түсті бояу басу, жартылай оксидтеу, ғауһар орнату тәсілдері пайдалана отырып жасалған түрлі пішіндегі монеталар ұсынылған.

«Дала қазынасы» сериясы Jeti Qazyna монеталық бағдарламасымен жалғасты. Алтыннан, күмістен, мельхиордан жасалған монеталарда даланың басты жеті қазынасы: ер жігіт, ақылды әрі сұлу әйел, құмай тазы, ақыл-білім, берен мылтық, жүйрік ат және қыран бүркіт бейнесі берілген. «Сұлу жар – отбасының берекесі, құмай тазы – аң аулаудағы серігі, берен мылтық ұрыста сәтсіздікке ұшыратпайды, жүйрік ат пен қыран бүркіт қысылтаяң шақта қанат бітіріп, ал ақыл-білім дана шешім қабылдауға көмектеседі» деп есептелген.

Номиналы 100 теңгелік биколорлы айналыстағы монеталар коллекциялық монеталармен бірге айналымға шықты. Жоба халықтың кең ауқымын «Дала қазынасы» сериясымен таныстыруға мүмкіндік берді және Қазақстанда мәдени мұраны насихаттауға және монета жинауды танымал етуге үлес қосты.

Серия охватывает огромный пласт культуры и истории народа, включает в себя изображения архитектурных памятников и объектов нематериального культурного наследия. Она буквально раскрывает образ многогранной Великой степи, повествуя о традициях, укладе, генетических и графических кодах населявшего ее кочевого народа.

В серии представлены монеты различных форм с использованием разных видов металла и технологий, в том числе сквозная вставка из тантала, цветная печать, частичное оксидирование, инкрустация бриллиантом.

Серия «Сокровища степи» была продолжена монетной программой Jeti Qazyna. На монетах из золота, серебра, мельхиора отображены образы семи сокровищ степи: мужественность, мудрая и красивая жена, преданная собака, всесторонние знания, хорошее ружье, быстроногий скакун и охотничий беркут. Считается, что мудрая жена обережет семейный очаг, верная собака поможет в охоте, хорошее ружье не подведет в бою, быстроногий скакун и охотничий беркут выручат в нужный момент, а всесторонние знания помогут принимать мудрые решения.

Наряду с коллекционными монетами выпущены в обращение биколорные циркуляционные монеты номиналом 100 тенге. Проект позволил познакомить широкую аудиторию с серией «Сокровища степи» и внес вклад в продвижение культурного наследия и популяризацию коллекционирования монет в Казахстане.

This series encompasses a huge part of the nation's culture and history and includes images of architectural monuments and objects of intangible cultural heritage. It reveals the image of the eclectic Great Steppe narrating traditions, the way of living, and the genetic and graphic codes of the nomadic people who inhabited it.

The series is represented by coins of various shapes that were produced using different types of metal and technologies, including tantalum insert, colour printing, partial oxidation and diamond inlays.

The "Treasures of the Steppe" series was continued by the "Jeti Qazyna" Coin Programme. Coins made of gold, silver and cupronickel depict the symbols of seven treasures of the steppe: courage, wise and beautiful wife, faithful dog, universal knowledge, fine gun, steed and hunting golden eagle. It is believed that a wise wife will protect the family hearth, a faithful dog will help during hunting, a fine gun will not let down in battle, a steed and a hunting golden eagle will help out at the right time, and universal knowledge will help make wise decisions.

Along with the collectible coins, bicolour circulation coins with a denomination of 100 tenge were also released into circulation. The project introduced a broad audience to the Treasures of the Steppe series and helped promote cultural heritage and coin collecting in Kazakhstan.

ТАЙҚАЗАН

Тайказан
Taykazan

- 28.01.2015
- 500 teñge
- Ag 925/31.1 g
- proof
- 43 mm
- 5 000

- 07.08.2015
- 50 teñge
- neusilber/11.17 g
- uncirculated
- 31 mm
- 10 000

Түркілер үшін қазан бірлік пен қонақжайлықтың нышаны болды. Түркістан қаласындағы Ахмет Яссауи кесенесінде орналасқан тайқазан көлемі мен безендірілуі жағынан айрықша. Аңыз бойынша, қазан жеті металдың қоспасынан дайындалған

Для тюрков казан – символ единения и гостеприимства. Тайказан в мавзолее Ахмеда Яссауи в Туркестане уникален по размерам и оформлению. Согласно легенде, казан отлит из сплава семи металлов

The kazan (a large cooking pot) is a symbol of unity and hospitality for the Turks. The Taykazan in the Mausoleum of Ahmed Yasawi in Turkistan is unique in terms of its size and design. According to a legend, the kazan is cast from an alloy of seven metals

АЛҚА

Подвеска
Pendant

Монетада Қарғалы көмбесінен табылған әйелдерді жерлеу рәсімінің бір бөлігі болып табылатын заттар ішіндегі көз тартар әшекей – алтын алқа бейнеленген (б.д. I-II ғғ.)

На монете изображена уникальная золотая подвеска из Каргалинского клада, найденная среди прочих предметов, являющихся частью женского погребения (I-II вв. н.э.)

The coin depicts a unique golden pendant from the Kargaly treasure hoard that was found among other items in a burial site for women (1st–2nd centuries AD)

25.12.2015 500 teŋge Ag 925/31.1 g KZ proof 43 mm 3 000

ДОМБЫРА

Домбра
Dombra

Монетада ең танымал және сүйікті музыкалық аспаптардың бірі – домбыра бейнеленген. Қазақ күйлерін домбырада нақышына келтіре орындау өнері ЮНЕСКО материалдық емес мәдени мұраларының тізіміне кіреді

На монете изображена домбра – один из наиболее популярных и любимых музыкальных инструментов. Искусство исполнения казахских кюев на домбре входит в список нематериального культурного наследия ЮНЕСКО

The coin depicts the dombyra, one of the most popular and beloved musical instruments. The art of Kazakh kuis performances on the dombyra is included in the UNESCO Intangible Cultural Heritage List

29.11.2017 500 teŋge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 3 000

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/ COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/ РОССИЯ/ RUSSIA 2016)

Ұйымдастыру комитетінің арнайы жүлдесі
Специальный приз Оргкомитета
Special prize by the Organizing Committee

КҮЛТЕГІН

Культегин
Kultegin

Күлтегін (685-731 жж.) – көптеген көшпелі халықтарды көк ту астына біріктіріп, ұлы көшпелі империя дәстүрін жалғастыра білген Екінші Түрік қағанатының саяси және әскери қайраткері. Күлтегін эпитафиясы – 1889 жылы Орхон өзенінің жағасынан (Моңғолия) табылған VIII ғасырдағы түркі руникалық жазбасының ескерткіші

Күлтегін (685-731 гг.) – политический и военный деятель Второго Тюркского каганата, объединивший множество кочевых этносов под голубым флагом и сумевший продолжить традиции великой кочевой империи. Эпитафия Культегину – памятник тюркской рунической письменности VIII в., найденный в 1889 году на берегу реки Орхон (Монголия)

Kultegin (685–731) was a political and military leader of the Second Turkic Kaganate who brought together numerous nomadic ethnic groups under the blue flag and managed to continue the traditions of the great nomadic empire. The epitaph to Kultegin is a monument of the Turkic runic writing of the 8th century that was found in 1889 on the banks of the Orkhon River in Mongolia

04.11.2016

500 teñge

Ag 925/31.1 g

proof

30x45 mm

5 000

THE COIN CONFERENCE (ВАРШАВА/ WARSAW 2017)

Ең үздік жаңа ескерткіш монета немесе тестілік монета
Лучшая новая памятная монета или тестовая монета
Best new commemorative coin or test coin

«ШАРШЫ» (ӨРНЕГІ)

«Шаршы» (орнамент)
Sharshy (carving)

Әрбір халықтың қолданбалы өнерінде өзіне тән ерекшелігі, ғасырлар бойы қалыптасқан өз өрнегі болады. Қазақтар үшін шаршы халықтық ою-өрнегі – ерекшелік белгісі, құпиялы графикалық код

У каждого народа существует своя характерная особенность в прикладном творчестве, свой орнамент, который создавался веками. Для казахов народный орнамент шаршы – знак отличия, тайный графический код

Each nation has its own special features in applied arts and its own carvings that have been created over centuries. For Kazakhs, the *sharshy* folk carving is a distinctive feature and a secret graphic code

19.11.2018 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 31x31 mm 2 000

QURAQ KÓRPE

Қурақ көрпе
Kurak korpe (patchwork quilt)

Монетада қазақтың «құрақ көрпесі» – ұлттық ою-өрнектермен безендіріліп қолдан жасалған түрлі-түсті төсеніш бейнеленген. Қазақ халқының қонақжайлылығының өзіндік символы, жасаудың бірегей техникасы мен алуан түрлі ою-өрнектердің арқасында белгілі бір киелі мәнмен жабдықтау элементі

На монете изображено культовое казахское «құрақ көрпе» – лоскутное разноцветное одеяло ручной работы, украшенное национальным орнаментом. Своеобразный символ гостеприимства казахского народа, элемент убранства с определенным сакральным значением – благодаря уникальной технике изготовления и палитре узоров

The coin depicts the traditional Kazakh *kurak korpe*, a handmade multicoloured patchwork quilt decorated with national carvings. It is a symbol of the Kazakh people's hospitality and a decorative element that has a certain sacral meaning thanks to the unique manufacturing technique and a palette of patterns

27.11.2019 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 37x37 mm 1 500

TOBYL OISHYLY

Тобольский мыслитель
Tobol thinker

Қазақстан Ұлттық музейінің коллекциясындағы әйгілі антропоморфтық тас мүсін. Табылған зат Азияның орманды даласының отырған бейнедегі антропоморфты мүсіндерінің тобына кіреді және біздің дәуірімізге дейінгі III мыңжылдықтың соңы мен II мыңжылдықтың басына жатады. 1976 жылы Қостанай қаласының маңынан табылды.

Знаменитая каменная антропоморфная скульптура из коллекции Национального музея Казахстана. Находка относится к кругу сидящих антропоморфных скульптур лесостепной Азии и датируется концом III – началом II тысячелетия до н.э. Найдена близ Костаная в 1976 году.

The coin depicts the famous anthropomorphic sculpture from the collection of the National Museum of Kazakhstan. It comes from the discovery of a circle of seated anthropomorphic sculptures in the forest-steppe of Asia and dates back to the late 3rd and early 2nd centuries BC. It was discovered close to the city of Kostanay in 1976.

27.12.2019 500 teñge Ag 925/16 g Ta/13.5 g KZ proof 38.61 mm 1 000

KIIZ ÚI

Юрта
Yurt

Киіз үй – түркі көшпелі халықтарының сан ғасырлық дәстүрін сақтаған әрі ұлттық қазына болып табылатын дәстүрлі үй-жай түрі. Монетаның дизайны көшпенділердің кеңістігі мен әлемінің шексіздігі идеясын бейнелейді.

Юрта – традиционный вид жилья, сохранивший в себе многовековые традиции тюркских кочевых народов, является национальным достоянием. Дизайн монеты олицетворяет идею безграничности пространства и мироздания кочевника.

The yurt is a traditional type of dwelling that continues the centuries-old traditions of the Turkic nomad and is a national treasure. The coin's design represents the concept of the infinity of space and the universe of a nomad.

02.12.2021 5 000 teñge 500 teñge Ag 925/1 000 g Ag 925/31.1 g KZ proof 100 mm 38.61 mm 350 5 000

JETI QAZYNA

Семь сокровищ

Zhety Kazyna (the seven treasures)

17.08.2020

5 000 teñge

500 teñge

500 teñge

200 teñge

Ag 925/777.5 g

Au 999/7.78 g

Ag 925/31.1 g

cupronickel/15 g

proof

proof-like

100 mm

21,87 mm

38.61 mm

33 mm

250

1 000

3 000

25 000

Монеталар барлық жеті қазынаның
көркем бейнесін қамтиды

Монеты охватывают художественный
образ всех семи сокровищ

The coins encompass the artistic images
of all seven treasures

JETI QAZYNA

Семь сокровищ

Zhety Kazyna (the seven treasures)

QYRAN BÚRKIT

Беркут

Qyran búrkit (golden eagle)

17.08.2020 100 tenge nickel brass/ neusilber/ 6.45 g KZ brilliant uncirculated 24.5 mm 25 000 3 500 000

JETI QAZYNA қазынасының әрқайсысына жеті бөлек биколорлы айналыстағы ER JIGIT, SULÝ ÁIEL, QUMAI TAZY, AQYL BILIM, BEREN MYLTYQ, JÚIRIK AT, QYRAN BÚRKIT монеталары арналады

Каждому из сокровищ JETI QAZYNA посвящены семь отдельных биколорных циркуляционных монет ER JIGIT, SULÝ ÁIEL, QUMAI TAZY, AQYL BILIM, BEREN MYLTYQ, JÚIRIK AT, QYRAN BÚRKIT

The seven independent bicolour circulation coins ER JIGIT, SULÝ ÁIEL, QUMAI TAZY, AQYL BILIM, BEREN MYLTYQ, JÚIRIK AT, QYRAN BÚRKIT are dedicated to each of the JETI QAZYNA treasures

ER JIGIT

Джигит
Er jigit (horseman)

SULÝ ÁIEL

Мудрая и красивая жена
Sulý áiel (wise and beautiful wife)

QUMAI TAZY

Тазы
Tazy (Kazakh greyhound)

AQYL BILIM

Книга
Aqyl bilim (universal knowledge)

BEREN MYLTYQ

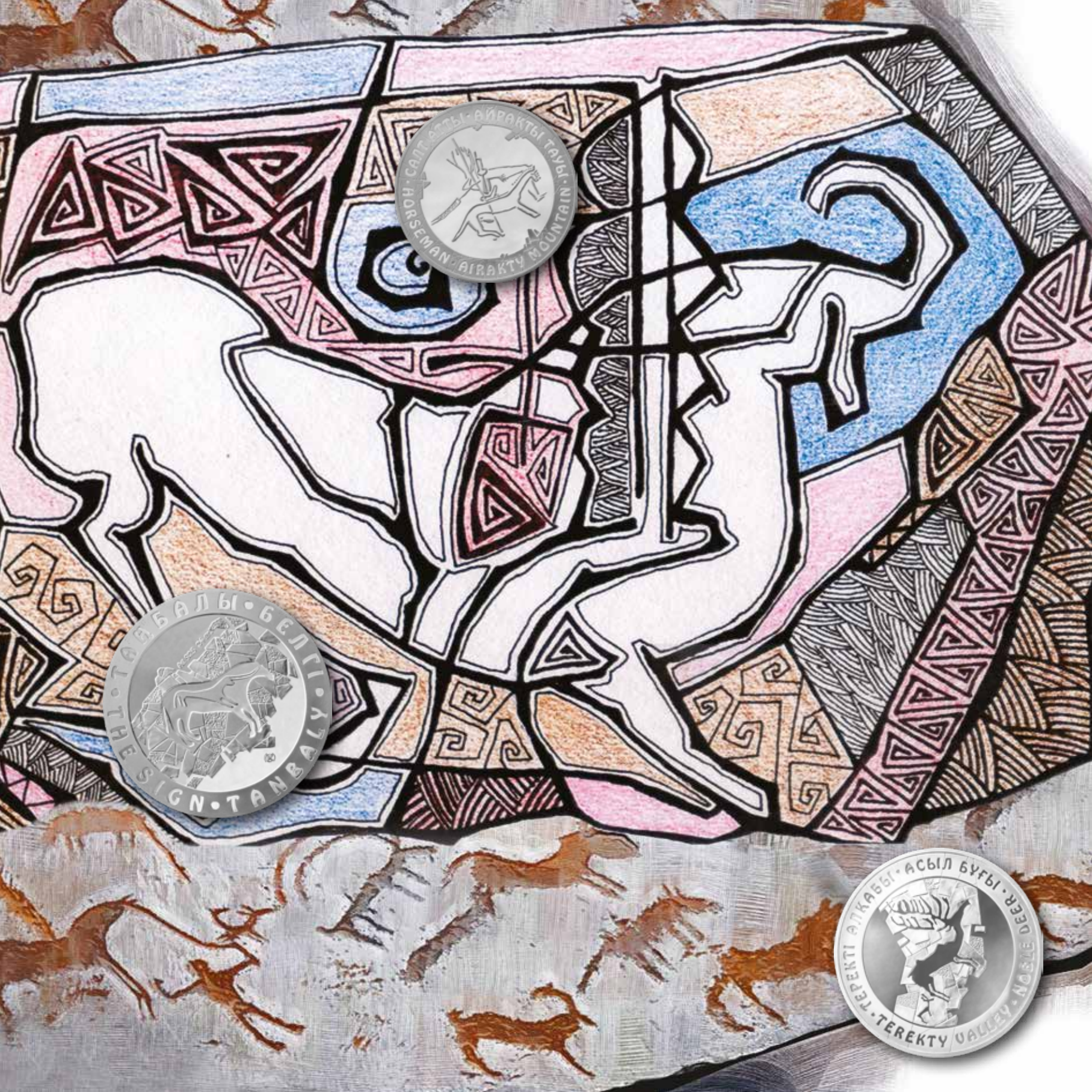
Ружье
Beren myltyq (fine gun)

JÚIRIK AT

Скакун
Júirik at (Steed)

ҚАЗАҚСТАН ПЕТРОГЛИФТЕРІ ПЕТРОГЛИФЫ КАЗАХСТАНА PETROGLYPHS OF KAZAKHSTAN

«Қазақстан Петроглифтері» монеталар сериясы жартасқа таңба салу өнерінің ескерткіштеріне, оның ішінде 2004 жылы ЮНЕСКО Дүниежүзілік мұрасының тізіміне енгізілген Алматы облысындағы Тамғалы археологиялық ландшафтына арналған.

Ашық аспан астындағы ғибадатхана 1950-жылдардың соңында табылды, 1970-жылдары археологтар үңгірлердің ерекше суреттерін зерттей бастады. Тасқа қашалған бейнелер Қазақстан аумағында 4 мың жыл бұрын өмір сүрген адамдардың дүниетанымын бейнелейді.

Монеталарды әзірлеу кезінде Қазақстан Ұлттық Банкінің және Қазақстан теңге сарайының мамандары металдағы петроглифтерді дәл көрсетуге және киелі жерлердің ерекше атмосферасы мен жұмбақ сиқырын жеткізуге тырысты.

Серия монет «Петроглифы Казахстана» посвящена памятникам наскального искусства, в том числе археологическому ландшафту Тамгалы в Алматинской области, который был включен в список Всемирного наследия ЮНЕСКО в 2004 году.

Галерею под открытым небом обнаружили в конце 1950-х годов, в 1970-е археологи начали изучение уникальных наскальных рисунков. Высеченные на камне изображения отображают мировоззрение людей, которые жили на территории Казахстана более 4 тысяч лет назад.

При разработке монет специалисты Национального Банка Казахстана и Казахстанского монетного двора стремились в точности отобразить петроглифы на металле и передать особую атмосферу и мистицизм сакральных мест.

The “Petroglyphs of Kazakhstan” series of coins is dedicated to rock art monuments, including the archaeological landscape of Tamgaly in the Almaty region, which was included in the UNESCO World Heritage List in 2004.

The open-air site was discovered in the late 1950s, and archaeologists began studying the unique rock carvings in the 1970s. The images inscribed on the stone depict the worldview of the people who lived on the territory of Kazakhstan more than 4,000 years ago.

While developing the coins, specialists from the National Bank of Kazakhstan and the Kazakhstan Mint sought to accurately display the petroglyphs in metal and convey the true atmosphere and mysticism of sacral places.

КӨК ТӘҢІРІ. ТАМҒАЛЫТАС

Солярное божество. Тамгалытас
The Sun God. The Tamgalytas

Монетада Көк тәңірінің бейнесі берілген. Оның суреті Тамғалы шатқалындағы жартастарға салынған. Қола дәуірі, біздің дәуірімізге дейінгі II мыңжылдықтың екінші жартысы

На монете – изображение солярного божества. Его рисунок нанесен на скалы в урочище Тамгалы. Бронзовый век, вторая половина II тыс. до н.э.

The coin depicts the image of the sun god. The image is inscribed on rocks in Tamgaly tract. It is from the Bronze Age in the second half of the 2nd century BC

22.12.2000 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

УМАЙ. ТАУЛЫ АЛТАЙ

Умай. Горный Алтай
Umay. Altai Mountains

Монетада Умай құдайының бейнесі берілген. Жұмыр тастағы сурет, Күдірге қорымы (Таулы Алтай)

На монете – образ богини Умай. Изображение на каменном валуне, могильник Кудырге (Горный Алтай)

The coin depicts the image of the goddess Umay. The image is on a boulder stone at Kudyрге burial ground (Altai Mountains)

29.12.2001 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

БЕЛГІ. ТАҢБАЛЫ

Белги. Танбалы
The sign. Tanbaly

Монетада ЮНЕСКО Дүниежүзілік мұра нысанының бірі – Танбалы петроглифі. Жартастағы суреттері бар тарихи ескерткіш 1950 жылы ашылды

На монете – петроглиф Танбалы, один из объектов Всемирного наследия ЮНЕСКО. Исторический памятник с наскальными изображениями был открыт в 1950 году

The coin depicts the Tanbaly petroglyph, included into the UNESCO World Heritage List. The historical monument with rock carvings was discovered in 1950

10.10.2002 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

ОЙШЫЛ. ТАМҒАЛЫТАС

Мыслитель. Тамгалытас
The thinker. The Tamgalytas

Монетада Тамғалы петроглифтерінің бірі – «ойшыл» бейнесі. Суреттің жасы шамамен 4 мың жылдан асады

На монете – изображение одного из тамгалинских петроглифов, фигура «мыслителя». Приблизительный возраст рисунка превышает 4 тысячи лет

The coin depicts the image of one of the Tamgaly petroglyphs, the “thinker”. The image is approximately more than 4,000 years old

01.10.2004 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

ТҮРКІ ӘСКЕРІ. ОЙ-ЖАЙЛАУ

Тюркский воин. Ой-Жайлау

Turk warrior. Oi-Jailau

Петроглиф Ой-Жайлау шаткалында, Оңтүстік Қазақстанның Кендіктас тауларында орналасқан. Композицияның ортасында – түрік жауынгерінің бейнесі. Ежелгі түркі дәстүрі (түріктер-тукю немесе түркіттер), VI-VIII ғғ.

Петроглиф находится в урочище Ой-Жайлау, в горах Кендыктас, Южный Казахстан. Изображение тюркского воина в центре композиции. Древнетюркская традиция (тюрки-тугю, или тюркюты), VI-VIII вв.

The petroglyph is located in the Oi-Jailau tract in the Kendyktas Mountains of South Kazakhstan. The image of a Turkic warrior is in the centre of the composition. It is a part of the ancient Turkic tradition (Tugu-turks or Turkutes) from the 6th–8th centuries

30.06.2003 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

АСЫЛ БҰҒЫ. ТЕРЕКТІ АЛҚАБЫ

Благородный олень. Равнина Теректы

Noble deer. Terecty Valley

Монетада тармақталған мүйіздері бар қызыл бұғы бейнеленген петроглиф берілген. Сурет Теректі өзенінің аңғарында, Балқаш көлінің Оңтүстік-Батысында табылған

На монете – петроглиф с изображением благородного оленя с ветвистыми рогами. Рисунок обнаружен в долине реки Теректы, Юго-Западное Прибалхашье

The coin depicts a petroglyph with the image of a red deer with large antlers. The image was discovered in Terecty river valley in the southwest part of the Balkhash area

13.10.2007 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

САЛТ АТТЫ. АЙРАҚТЫ ТАУЫ

Конный всадник. Гора Айрақты
Horseman. Airakty Mountain

Монетада – салт аттының бейнесі, аттың жалы бөлек нүктелермен айрықша бейнеленген (Айрақты тауы, Маңғышлақ; кейінгі көшпенділер, адай дәстүрі)

На монете – изображение всадника, оригинально изображена грива коня – отдельными точками (гора Айрақты, Маңғышлақ; поздние кочевники, адаевская традиция)

The coin depicts a horse rider. The horse's mane is depicted in a peculiar manner with individual dots (Airakty Mountain in Mangyshlak; late nomads, an Aday tradition)

02.09.2005 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

АРБА. АРПАӨЗЕН ШАТҚАЛЫ

Колесница. Урочище Арпаузенъ
Chariot. Arpauzen tract

Арпаөзен петроглифтері – Түркістан облысындағы археологиялық ескерткіш. Тақталардың біреуінде – түйелер мен адамдар қатысқан көрініс. Ортасында – Бактриан түйесінің үлкен фигурасы. Қола дәуірі, біздің дәуірімізге дейінгі II мыңжылдықтың екінші жартысы

Петроглифы Арпаузенъ – это археологический памятник Туркестанской области. На одной из плит – сцена с участием верблюдов и людей. В центре – большая фигура верблюда-бактриана. Бронзовый век, вторая половина II тыс. до н.э.

The Petroglyphs of Arpa-Uzen are an archaeological monument of the Turkistan region. One of the stone slabs depicts a scene with camels and people. There is a large figure of a Bactrian camel in the centre. It is from the Bronze Age in the second half of the 2nd century BC

01.06.2006 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

РЕСПУБЛИКА ИГІЛІГІ ДОСТОЯНИЕ РЕСПУБЛИКИ THE HERITAGE OF THE REPUBLIC

«Республика игілігі» сериясы бүкіл әлемге Қазақстанды тарихи тұрғыдан танытатын барынша белгілі нышандар мен ұлттық қазыналарды біріктірді.

Тақырып мамандарды форматы, стилі мен пішіні бойынша бір-біріне мүлдем ұқсамайтын монеталар жасауға шабыттандырды. Монета қатары өзінің сан алуандығымен еліміздің рухани байлығы мен мәдени мұрасын айқын көрсетеді.

Ең танымал монеталардың бірі – «Алматы». Оны орындаудың күрделі техникасы монетаның ерекшелігі болып табылады. Теңге сарайының мамандары алғаш рет бедерге жылтыр айна бетін түсірді. Шебер жасалған монетаны сарапшылар жоғары бағалап, 2014 жылы Мексикада өткен байқауда үздік деп таныды. Нумизматикалық нарықта монета нағыз теңдесі жоқ монетаға айналды.

Серия «Достояние Республики» объединила в себе наиболее известные символы и национальные сокровища, с которыми исторически отождествляется и ассоциируется Казахстан во всем мире.

Тематика вдохновила специалистов на создание совершенно разных монет по своему формату, стилю и форме. Монетный ряд в своем многообразии наглядно подчеркивает духовное богатство и культурное наследие страны.

Одна из наиболее примечательных монет – это «Родина яблок». Ее особенность заключается в сложной технике исполнения. Специалисты монетного двора впервые воспроизвели глянцевую зеркальную поверхность на рельефе. Искусно созданную монету высоко оценили эксперты и признали лучшей в 2014 году на конкурсе в Мексике. На нумизматическом рынке монета стала настоящим бестселлером.

The “Heritage of the Republic” series brings together the most famous symbols and national treasures historically associated with Kazakhstan throughout the world.

The theme inspired specialists to create the coins that are completely different in terms of their format, style and shape. The diverse range of coins visually emphasises the country’s spiritual wealth and cultural heritage.

One of the most remarkable coins is the “Homeland of Apples”. The coin’s distinguishing feature is the complex technique used to design it, as mint specialists reproduced a glossy mirror surface in relief for the first time. The coin has received high praise from experts and received the top prize at a competition in Mexico in 2014. The coin has become a true bestseller on the numismatic market.

ЕСІК КӨСЕМІ

Иссыкский вождь
Issyk chieftain

Монетаның сегіз қыры бар. Аверсінде – бас киімнің элементі, тау ешкісінің мүйізі бар қос пырақтың суреті. Реверсінде – Есік көсемінің киімі

Монета выполнена в виде восьмигранника. На аверсе – элемент головного убора, изображение крылатых коней с рогами горного козла. На реверсе – одеяние Иссыкского вождя

The coin has an octahedron form. The obverse side depicts part of a headdress and an image of winged horses with mountain goat horns. The dress of the Issyk chieftain is depicted on the reverse side

	23.09.2011
	500 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	5 000

БАЙҚОҢЫР

Байконур
Baikonur

Реверсінде – жер серіктерінің орбиталары «сызған» шаңырақ. Аверсінде – адамзат пен жаһан бірлігінің белгісі ретінде стильдендірілген жұлдызды аспан мен екі адам бейнесінің композициясы

На реверсе – шанырак, который «начерчен» орбитами спутников. На аверсе – композиция из стилизованного звездного неба и двух человеческих фигур – как символ единства человека и Вселенной

The reverse side displays a *shanyrak*, the upper dome-like part of a yurt, which is depicted as satellite orbits. The obverse side of the coin shows a starry sky and two human figures as a symbol of the unity of humans and the universe

27.07.2012 500 teñge Ag 925/14.6 g Ta/26.8 g KZ proof 38.61 mm 5 000

АЛТЫН ДӘН ДАЛАСЫ

Золотое зерно степи

Altyn dan dalasy (Golden Grain of the Steppe)

«Алтын дән даласы» коллекциялық монетасы тың жерлерді игеру тақырыбына арналған. Монетаның дизайны 50-жылдардың стилінде орындалды

Коллекционная монета «Алтын дән даласы» (Золотое зерно степи) посвящена освоению целинных земель. Дизайн монеты выполнен в стиле 50-х годов

The “Altyn Dan Dalasy” (“Golden Grain of the Steppe”) collectible coin is dedicated to the development of virgin lands. The coin was designed in the style of the 1950s.

13.09.2017 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 3 000

ВИЧЕНЦА НУМИЗМАТИКА/ VICENZA NUMISMATICA
(ИТАЛИЯ/ ITALY 2014)

2012 жылғы ең үздік монета. II орын
Лучшая монета 2012 года. II место
The Best Coin of 2012. II place

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/ COIN
CONSTELLATION (РЕСЕЙ/ РОССИЯ/ RUSSIA 2013)

«Республика игілігі» монеталар сериясы үшін арнайы жүлде
Специальный приз за монетную серию «Достояние Республики»
Special prize for the “Heritage of the Republic” series

ТАМҒАЛЫ ПЕТРОГЛИФТЕРІ (АЛТЫНДАТУ)

Петроглифы Тамгалы (позолота)
Petroglyphs of Tamgaly (gilding)

Монетада алтын жалатылған күн тәріздес тәңір мен алтын жалатылған гүлдің суреттері бейнеленген

На монете с золочением – изображения солнцеподобного божества и цветка с золотым напылением

The gold-plated coin depicts a solar deity and a gold-coated flower

20.12.2012 500 teŋge Ag 925/24 g KZ proof 31.0x31.2 mm 5 000

ТАМҒАЛЫ ПЕТРОГЛИФТЕРІ (ТАМПОМӨР)

Петроглифы Тамгалы (тампопечать)
Petroglyphs of Tamgaly (die stamping)

Түрлі-түсті мөрі бар монетада петроглиф күн тәріздес тәңір түрінде бейнеленген. Бояу басу технологиясы қолданылған монета қазақстандық монеталар арасында алғашқы түрлі-түсті монета болды

На монете с цветной печатью изображен петроглиф в виде солнцеподобного божества. Монета с технологией нанесения печати стала первой цветной монетой среди казахстанских монет

The colour-printed coin depicts a petroglyph in the form of a solar deity. The coin became the first coloured coin among Kazakh coins

20.12.2012 500 teŋge Ag 925/50 g KZ proof 40.1x40.4 mm 5 000

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/ COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/ РОССИЯ/ RUSSIA 2013)

Жыл монетасы. III орын
Монета года. III место
Coin of the Year. III place

«Республика игілігі» монеталар сериясы үшін
арнайы жүлде
Специальный приз за монетную серию
«Достояние Республики»
Special Prize for the "Heritage of the Republic" Series

«Республика игілігі» монеталар сериясы үшін
арнайы жүлде
Специальный приз за монетную серию
«Достояние Республики»
Special Prize for the "Heritage of the Republic" Series

ҚАРЛЫҒАШТЫҢ ҚҰЙРЫҒЫ НЕГЕ АЙЫР

Почему у ласточки хвост рожекми

"Why the Swallow Has the Tail with Little Horns"

2017 жылы «Қарлығаштың құйрығы неге айыр» атты қазақтың тұңғыш анимациялық фильмінің (режиссері Ә. Хайдаров, 1967 ж.) экранға шыққанына 50 жыл толды. Монета кинокадр нысанында орындалған

В 2017 году исполнилось 50 лет со дня выхода на экраны первого казахского анимационного фильма «Почему у ласточки хвост рожекми» (режиссер А. Хайдаров, 1967 г.). Монета выполнена в виде кинокадра

The year 2017 marked the 50th anniversary of the release of the first Kazakh animated film *Why the Swallow Has the Tail with Little Horns* (directed by Amen Khaydarov, 1967). The coin depicts a scene from the film

29.12.2017 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 30x45 mm 500

MEDEŮ

Медео

Medeu

Монета дизайнының тұжырымдамасы Іле Алатауының жартасты тауларының баурайында атақты бөгет пен мұз айдынының пайда болу тарихын суреттейді. Ортасында – мұздың жалтыр беті

Концепция дизайна монеты иллюстрирует историю возникновения знаменитой плотины и ледового катка в обрамлении скалистых гор Заилийского Алатау. В центре – зеркальная поверхность льда

The coin's design illustrates the history of creation of a famous dam and ice-skating rink surrounded by the steep mountains of Ile Alatau National Park. The centre of the coin depicts a mirror-like surface of ice

29.12.2021 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

АЛМА ОТАНЫ

Родина яблок
Homeland of Apples

Реверсі – алтын, «піскен алмалар» бейнесімен алма ағашының заманауи мәдени сорттарын, аверсі – алма ағашының және оның жемістерінің монохромды бедерлі кескінімен қазіргі селективті сорттарының шығу тегінің аллегориясын білдіреді

Реверс символизирует современные культурные сорта яблонь с изображением золотых, «спелых яблок», аверс – аллегория прародительницы современных селективных сортов с монохромным рельефом изображения яблони и ее плодов

The reverse side symbolises modern apple trees with an image of golden, ripe apples. The obverse side is an allegory of the progenitor of existing selective apple trees with monochrome relief of an apple tree and an image of its fruit

13.11.2013

500 teñge

Ag 925/31.1 g

proof

38.61 mm

7 000

**МОНЕТА САРАЙЛАРЫ ДИРЕКТОРЛАРЫНЫҢ 28-ШІ КОНФЕРЕНЦИЯСЫ/ 28-Я КОНФЕРЕНЦИЯ
ДИРЕКТОРОВ МОНЕТНЫХ ДВОРОВ/ THE 28TH MINT DIRECTORS CONFERENCE (МЕКСИКА/ MEXICO 2014)**

2014 жылдың ең әдемі күміс монетасы
Самая красивая серебряная монета 2014 года
Most Beautiful Silver Coin of 2014

ТӨБЕТ

Тобет
Tobet

Төбет – малшы итінің байырғы тұқымы. Алматы облысының аумағындағы тасқа қашалған суреттер қазіргі Қазақстан аумағында осы ит тұқымының 4 мың жылдан аса өмір сүріп келе жатқанын дәлелдейді

Тобет – древняя порода пастушьей собаки. Наскальные рисунки на территории Алматинской области свидетельствуют о том, что тобеты проживают на территории современного Казахстана более 4 тысяч лет

The Tobet is an ancient sheepdog breed. Rock carvings in the Almaty region indicate it has been present on the territory of present-day Kazakhstan for more than 4,000 years

12.09.2014 500 теңге Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 5 000

ТАЗЫ

Tazy

Тазы – аңға шығатын асыл тұқымды ит. Олар шапшаң әрі ұзақ жүгіруге қабілетті. Тазылар аңға өз бетінше, сол сияқты аң аулауға бейім құстармен бірге шыға алады – осы қасиеті үшін де бағаланады

Тазы, или казахские борзые, – великолепные охотники. Они примечательны способностью к быстрому продолжительному бегу. Охотиться тазы может как самостоятельно, так и в компании ловчих птиц – именно за это ее ценят охотники

Tazy, or Kazakh greyhounds, are excellent hunters. Tazy are known for their ability to run quickly for a long time. Tazy can hunt both independently and in the company of hunting birds, which is why hunters highly value them

11.12.2015 500 теңге Ag 925/31.1 g KZ proof 45x30 mm 4 000

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/ COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/ РОССИЯ/ RUSSIA 2016)

Ұйымдастыру комитетінің арнайы жүлдесі
Специальный приз Оргкомитета
Special Prize by the Organizing Committee

ҒАРЫШ КОСМОС SPACE

2006 жыл Қазақстан теңге сарайы үшін технологиялық тұрғыдан шын мәнінде сәтті жыл болды – «Ғарыш» сериясынан ғарышты зерттеу тарихына және әлемнің құпияларын түсінуге арналған 12 биколорлы (құрамдас) монетаның алғашқысы айналымға шықты. Олар дөңгелек пішінді, шоғырланған сақина мен дискіден тұрады. Монетаның ішкі дискі танталдан, сыртқы сақинасы күмістен жасалған.

Монетаны дайындау кезінде отандық мамандар әлемде бірінші болып сирек кездесетін металл – тантал қолданды. Бұрын оның икемділігі мен соғатын құралға «жабысқақтығы» салдарынан ешкім онымен жұмыс істемейтін. Соған қарамастан Қазақстан теңге сарайының технологтары оң шешім тауып, металл өңдеудің бірегей технологиясын әзірледі.

2011 жылы Қазақстан теңге сарайы тантал элементтері бар қазақстандық монеталарды өндіру жөніндегі өнертабысқа инновациялық патент алды. Көп ұзамай мамандар танталдың түсін 18 түрлі түс пен реңкке дейін өзгертудің технологиялық әдістерін әзірледі. Бұл дизайн суретшілер үшін әзірлеу сатысындағы шығармашылық мүмкіндіктерін кеңейтті.

Бүгінде Қазақстан теңге сарайы әлемдегі тантал қосылған монеталардың жалғыз өндірушісі болып табылады.

2006 год стал по-настоящему прорывным для Казахстанского монетного двора в технологическом плане – в обращение вышла первая из 12 биколорных (составных) монет из серии «Космос», посвященной истории исследования космоса и постижению тайн Вселенной. Они имеют форму круга, состоящего из концентрично расположенных кольца и диска. Внутренний диск монеты изготовлен из тантала, внешнее кольцо – из серебра.

При изготовлении монеты отечественные специалисты первыми в мире применили редкоземельный металл – тантал. Прежде никто не решался работать с ним из-за его пластичности и «налипания» на чеканочный инструмент. Несмотря на это, технологи Казахстанского монетного двора нашли решение и разработали свою уникальную технологию обработки металла.

В 2011 году Казахстанский монетный двор получил инновационный патент на изобретение по производству казахстанских монет с элементами из тантала. Вскоре специалисты разработали технологические методы изменения цвета тантала до 18 различных цветов и оттенков. Это расширило творческие возможности для художников на стадии разработки дизайна.

Сегодня Казахстанский монетный двор является единственным в мире производителем монет с танталом.

In terms of technology, 2006 was a real breakthrough year for the Kazakhstan Mint, which released the first of 12 bicolour (composite) coins from the “Space” series dedicated to the history of space exploration and better understanding the secrets of the Universe. The coins feature a circle with a concentrically-positioned ring and disc. The inner disc of the coin is made of tantalum, while the outer ring is made of silver.

Kazakh experts were the first in the world to use the rare earth metal tantalum to manufacture coins. No one risked trying this before due to its plasticity and the fact that it sticks to the coining die. However, the Kazakhstan Mint engineers found a solution and developed their own unique metal processing technology.

In 2011, the Kazakhstan Mint obtained an innovative patent for the method to produce coins containing tantalum. Subsequently, they developed technological methods to change the colour of tantalum in 18 different colours and shades. This expanded creative possibilities for artists during the design development stage.

Today, the Kazakhstan Mint is the only producer of tantalum coins in the world.

ҒАРЫШ

Космос
Space

«Ғарыш» сериясының алғашқы монетасында ғарыш кеңістігі және ғалам тылсымын ұғынуға ұмтылған ғарышкер бейнеленген

Первая монета серии «Космос» с изображением Вселенной и космонавта, стремящегося прикоснуться к тайнам мироздания

The first coin from the "Space" series with an image of the Universe and a cosmonaut trying to touch the mysteries of the Universe

28.12.2006 500 теңге 50 теңге Ag 925/14.6 g Ta/26.8 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 4 000 50 000

ТҰҢҒЫШ ЖАСАНДЫ ЖЕР СЕРІГІ

Первый искусственный спутник Земли
The first space satellite of the Earth

Монетада 1957 жылғы 4 қазанда жер орбитасына шығарылған алғашқы жасанды Жер серігі бейнеленген

На монете – первый искусственный спутник Земли, который был выведен на околоземную орбиту 4 октября 1957 года

The coin depicts the first ever artificial satellite launched into low Earth orbit on 4 October 1957

04.05.2007 500 теңге 50 теңге Ag 925/14.6 g Ta/26.8 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 4 000 50 000

VICENZA NUMISMATICA 2007 (ИТАЛИЯ/ ITALY)

Жылдың үздік монетасы
Лучшая монета года
The Best Coin of the Year

«ВОСТОК» ҒАРЫШ КЕМЕСІ

Космический корабль «Восток»
Vostok spaceship

Монетада – аты аңызға айналған «Восток» кеңестік ғарыш кемесі бейнеленген. Осы ғарыш кемесімен Юрий Гагарин 1961 жылы адамзат тарихында бірінші болып Байқоңыр ғарыш айлағынан ғарышқа ұшты

На монете – изображение легендарного советского космического корабля «Восток». Именно на нем в 1961 году с космодрома Байконур Юрий Гагарин совершил первый в мире полет в космос

The coin depicts the legendary Soviet spaceship Vostok. Yuri Gagarin made the world's first space flight from Baikonur Cosmodrome in 1961 on Vostok

18.10.2008

500 teñge
50 teñge

Ag 925/14.6 g Ta/26.8 g
neusilber/11.17 g

proof
uncirculated

38.61 mm
31 mm

4 000
50 000

СОЮЗ-АПОЛЛОН

Soyuz-Apollo

«Союз-Аполлон» – «Союз-19» кеңестік ғарыш кемесінің және «Аполлон» америкалық ғарыш кемесінің бірлескен сынақ ретінде ұшу бағдарламасы

«Союз-Аполлон» – программа совместного экспериментального полета советского космического корабля «Союз-19» и американского космического корабля «Аполлон»

Soyuz-Apollo is a programme for the joint test flight of the Soviet spacecraft Soyuz-19 and the American spacecraft Apollo

18.04.2009

500 teñge
50 teñge

Ag 925/14.6 g Ta/26.8 g
neusilber/11.17 g

proof
uncirculated

38.61 mm
31 mm

4 000
50 000

ЛУНОХОД -1

Lunokhod-1

«Луноход-1» – Айда өздігінен жүретін алғашқы аппарат (планеталық кеме). Оны 1970 жылы 17 қарашада кеңестік планетааралық «Луна-17» станциясы Ай бетіне алып барды және онда 1971 жылғы 4 қазанға дейін жұмыс істеді

«Луноход-1» – первый лунный самоходный аппарат (планетоход). Он был доставлен на поверхность Луны 17 ноября 1970 года советской межпланетной станцией «Луна-17» и проработал на ее поверхности до 4 октября 1971 года

Lunokhod-1 is the first self-propelled lunar vehicle (space rover). It was delivered to the Moon on 17 November 1970 by the Soviet interplanetary station Luna-17 and worked on its surface until 4 October 1971

05.08.2010 500 teŋge 50 teŋge Ag 925/14.6 g Ta/26.8 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 4 000 50 000

ТҰҢҒЫШ ҒАРЫШКЕР

Первый космонавт
First Cosmonaut

«Тұңғыш ғарышкер» монетасы Байқоңыр ғарыш аялағынан адамның ғарышқа алғаш рет ұшуының 50 жылдық мерейтойына арналды

Монета «Первый космонавт» посвящена 50-летию юбилею первого полета человека в космос с космодрома Байконур

The "First Cosmonaut" coin is dedicated to the 50th anniversary of the first human space-flight from Baikonur Cosmodrome

29.03.2011 500 teŋge 50 teŋge Ag 925/16.7 g Ta/24 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 5 000 50 000

VICENZA NUMIZMATICA 2012 (ИТАЛИЯ/ ITALY)

Ерекше пікір
Особый отзыв
Special Review

«МИР» ҒАРЫШ СТАНЦИЯСЫ

Космическая станция «Мир»
Mir Space Station

Биколорлы монетада 1986 жылдан 2001 жылға дейін жер маңы орбитасында жұмыс істеген «Мир» халықаралық ғарыш станциясы бейнеленген

На биколорной монете изображена Международная космическая станция «Мир», которая работала на околоземной орбите с 1986 по 2001 год

The bicolour coin depicts the Mir International Space Station, which operated in low Earth orbit from 1986 to 2001

28.04.2012 500 teŋge 50 teŋge Ag 925/14.6 g Ta/26.8 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 5 000 50 000

ХҒС (ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒАРЫШ СТАНЦИЯСЫ)

МКС (Международная космическая станция)
ISS (International Space Station)

Монетада Халықаралық ғарыш станциясы бейнеленген. Кешен бүкіл әлемдегі ғарышкерлер үшін зерттеу орталығы болып табылады. «ХҒС» монетасы үшін мамандар қызықты көрнекі шешім – ерекше «индиго» түсін таңдады

На монете изображена Международная космическая станция. Комплекс служит исследовательским центром для космонавтов всего мира. Для монеты «МКС» специалисты выбрали интересное визуальное решение – необычный цвет «индиго»

The coin depicts the International Space Station, a research centre for cosmonauts from around the world. Specialists chose the unusual indigo colour as a captivating visual solution for the "ISS"

18.10.2013 500 teŋge 50 teŋge Ag 925/14.6 g Ta/26.8 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 5 000 100 000

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/ COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/ РОССИЯ/ RUSSIA 2014)

Бірегей технология. III орын
Оригинальная технология. III место
Original Technology. III place

БУРАН

Buran

Монетада орбиталық кеме – «Энергия – Буран» бағдарламасы аясында құрылған, кеңестік көп реттік көліктік ғарыш жүйесінің «Буран» ғарыш айлағы бейнеленген. «Буран» 1988 жылы 15 қарашада өзінің алғашқы және жалғыз ғарышқа ұшуын пилотсыз режимде орындады

На монете – «Буран», орбитальный корабль-космоплан советской многоразовой транспортной космической системы, созданный в рамках программы «Энергия – Буран». Свой первый и единственный космический полет «Буран» совершил в беспилотном режиме 15 ноября 1988 года

The coin depicts the Buran orbital space-plane of the reusable Soviet transport space system that was created as part of the "Buran" Programme. Buran made its first and only unmanned space flight on 15 November 1988

28.01.2015 500 теңге 50 теңге Ag 925/14.6 g Ta/26.8 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 3 000 100 000

ВЕНЕРА-10

Venera-10

Монетада – күлгін түсті бояу басу тәсілі қолданған «Венера-10» жер серігінің бейнесі. Монета Варшавадағы «Best coin innovation» номинациясының жеңімпазы атанды

На монете – изображение спутника «Венера-10». Танталовая вставка выполнена в лиловом цвете. Монета стала финалистом в номинации «Best coin innovation» в Варшаве

The coin depicts the image of the Venera-10 Satellite. The tantalum insert has a purple colour. The coin was a finalist in the Best Coin Innovation Nomination in Warsaw

25.12.2015 500 теңге 50 теңге Ag 925/14.6 g Ta/26.8 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 3 000 100 000

THE COIN CONFERENCE (ВАРШАВА/ WARSAW 2017)

Ең үздік инновациялық монета
Лучшая инновационная монета
Best coin innovation

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/ COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/ РОССИЯ/ RUSSIA 2016)

Ұйымдастыру комитетінің арнайы жүлдесі
Специальный приз Оргкомитета
Special prize by the Organizing Committee

БЕЛКА-СТРЕЛКА

Belka-Strelka

Монеталарды шығару Қазақстанның Байқоңыр ғарыш айлағынан «Восток» кемесінде ғарышқа Белка мен Стрелка иттерінің ұшқан күнінен бастап 60 жыл толуына орайластырылған. Белка мен Стрелка – орбиталық ғарышқа ұшып, Жерге сәтті оралған кеңестік ғарышкер-иттер

Выпуск монет приурочен к 60-летию со дня полета собак Белки и Стрелки в космос с казахстанского космодрома Байконур на корабле «Восток». Белка и Стрелка – советские собаки-космонавты, совершившие орбитальный космический полет и успешно вернувшиеся на Землю

This coin was released to commemorate the 60th anniversary of the space flight of the dogs Belka and Strelka from Baikonur Cosmodrome on the Vostok spacecraft. Belka and Strelka are Soviet cosmonaut dogs who made an orbital space flight and successfully returned to Earth

11.12.2020	500 tenge 200 tenge 100 tenge	Ag 925/14.6 g Ta/26.8 g cupronickel/15 g neusilber/11.17 g	KZ proof proof-like uncirculated	38.61 mm 33 mm 31 mm	2 500 10 000 100 000
------------	-------------------------------------	--	--	----------------------------	----------------------------

SALIÝT-1

Салют-1

Salyut-1

«SALIÝT-1» (Салют-1) – басқарылатын әлемдегі алғашқы орбиталық ғарыш станциясы. 2021 жылы Байқоңыр ғарыш айлағынан ұшырылған күніне 50 жыл толды

«SALIÝT-1» (Салют-1) – первая в мире пилотируемая орбитальная космическая станция. В 2021 году исполнилось 50 лет со дня ее запуска с космодрома Байконур

Salyut-1 is the world's first manned orbital space station. 2021 marks the 50th anniversary of its launch from Baikonur Cosmodrome

02.12.2021	500 tenge 200 tenge 100 tenge	Ag 925/14.6 g Ta/26.8 g cupronickel/15 g neusilber/11.17 g	KZ proof proof-like uncirculated	38.61 mm 33 mm 31 mm	2 500 10 000 100 000
------------	-------------------------------------	--	--	----------------------------	----------------------------

ҰЛЫ ҚОЛБАСШЫЛАР ВЕЛИКИЕ ПОЛКОВОДЦЫ GREAT MILITARY LEADERS

«Ұлы қолбасшылар» сериясындағы монеталарда сансыз жорықтар кезінде кең байтақ өлкелерді жаулап алып, әлемдік даңққа ие болған Орталық Азияның ұлы билеушілері мен әскер басылары бейнеленген. Олардың ерекше батылдығы, тапқырлығы, шеберлігі және соғыстың озық әдістерін меңгергендігі күші мен саны жағынан басым түсетін жауларға қарсы қырғын соғыс пен шайқастарда жеңіске жетуге мүмкіндік берді.

Монета сериясы нумизматикалық нарықта үлкен қызығушылық тудырды. Күмістен жасалған «Шыңғыс хан» дебюттік монетасы 2008 жылғы мамырда айналысқа шығып, халықаралық байқауларда беделді марапаттарға ие болды. *Vicenza Numismatica* байқауындағы қазылар алқасының мүшелері «Монетаның бет жағы сырт жағындағы Шыңғыс ханның айқын бейнесімен үйлесімді жасалған көркемдігі үшін» монетаны ерекше атап өтіп, құрметті екінші орын берді.

Халықаралық сарапшылардың оң пікірлері мен монеталарға деген сұраныстың артуы – Ұлттық Банк пен Қазақстан теңге сарайы мамандарының жоғары шеберлігінің тағы бір дәлелі.

На монетах из серии «Великие полководцы» запечатлены великие правители и военачальники из Средней Азии, которые во время бесчисленных походов покорили огромные территории и завоевали мировую славу. Их необычайная смелость, изобретательность, смекалка и передовые методы войны позволяли выигрывать битвы и сражения даже против врагов, превосходящих по мощи и численности.

Монетная серия вызвала большой интерес на нумизматическом рынке. Дебютная монета «Чингис-хан», изготовленная из серебра, вышла в обращение в мае 2008 года и получила престижные награды на международных конкурсах. Члены жюри конкурса *Vicenza Numismatica* отметили монету «за изящество, с которым лицевая сторона монеты сочетается с выразительным изображением Чингис-хана на оборотной» и присудили почетное второе место.

Положительные отзывы международных экспертов и повышенный спрос на монеты в очередной раз подчеркнули высокое мастерство специалистов Национального Банка и Казахстанского монетного двора.

Coins from the “The Great Military Leaders” series depict great leaders and commanders from Central Asia who conquered vast territories and gained world fame during numerous campaigns. Their extraordinary courage, ingenuity, resourcefulness and advanced methods of war enabled them to win battles and fights even against the enemies who were more powerful and greater in number.

The coin series generated great interest on the numismatic market. The silver “Chingiz Khan” debut coin were released into circulation in May 2008 and won prestigious awards during international competitions. The Judges at the *Vicenza Numismatica* Contest singled out the coin “for the elegance with which the obverse side of the coin harmonises with the expressive image of Chingiz Khan on the reverse”, and awarded it the second place.

The high praise from international experts and increased demand for coins reaffirmed the impressive skills of the National Bank and the Kazakhstan Mint specialists.

АТТИЛА

Attila the Hun

Аттила – ғұндар ұлысының әміршісі, Еуропаны жаулап алған қолбасшы, бұған алты ғасыр бойы Еуропа мемлекеттерінде соғылған оның бейнесі бар алтын және күміс монеталар дәлел бола алады

Аттила – правитель государства гуннов, полководец, покоривший Европу, о чем свидетельствуют золотые и серебряные монеты с его изображением, которые чеканились на протяжении шести веков в европейских государствах

Attila was the ruler of Huns and the commander who conquered Europe, as evidenced by gold and silver coins with his image which were minted over the course of six centuries in European countries

02.10.2009

100 teñge

Ag 925/31.1 g

proof

38.61 mm

13 000

COIN OF THE YEAR BY KRAUSE PUBLICATIONS 2011
(GERMANY/ GERMANY)

Тарихи тақырып бойынша ең үздік монета
Лучшая монета по исторической теме
The Best Coin on a Historical Subject

Жыл монетасы
Монета года
Coin of the Year

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/
COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/ РОССИЯ/ RUSSIA 2010)

ШЫҢҒЫС ХАН

Чингис-хан
Chingiz Khan

Монетада – ұлы қолбасшы, әскери стратег және ұлы моңғол империясының негізін қалаушы Шыңғыс хан. Композиция ретінде А. Дүзелхановтың сансыз әскердің ортасында ат үстіндегі Шыңғыс хан картинасының фрагменті алынды

На монете – Чингис-хан, великий полководец, военный стратег и основатель великой монгольской империи. В качестве композиции взят фрагмент картины А. Дүзелханова, на которой Чингис-хан изображен верхом на коне в окружении многочисленного войска

The coin depicts Chingiz Khan, the great commander, military strategist and founder of the vast Mongol empire. A fragment was taken from Agimsaly Duzelkhanov's famous painting in which Chingiz Khan is depicted on horseback surrounded by his great army

	31.05.2008
	100 teŋge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	13 000

VICENZA NUMIZMATICA 2009
(ИТАЛИЯ/ ITALY)

Жылдың үздік монетасы. II орын
Лучшая монета года. II место
The Best Coin of the Year. II place

COIN OF THE YEAR BY KRAUSE PUBLICATIONS 2010
(ГЕРМАНИЯ/ GERMANY)

Тарихи тақырып бойынша ең үздік монета
Лучшая монета по исторической теме
The best coin on a historical subject

ТОМИРИС

Tomiris

Ежелгі жылнамалар бойынша, Томирис ретінде белгілі сақ-массагеттер патшайымы Тұмар парсы әскеріне күйрете соққы берді және парсы державасының негізін қалаушы Кир патшаны жеңіп шықты.

Тумар – царица саков-массагетов, известная по древним летописям как Томирис, нанесла сокрушительное поражение персидской армии и победила основателя их державы – царя Кира

Tumar is the queen of the Saka-Massagets known from the ancient chronicles as Tomiris, who inflicted a crushing defeat on the Persian army and defeated the founder of their state, King Cyrus

	26.02.2011
	100 teŋge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	13 000

СҰЛТАН БЕЙБАРЫС

Султан Бейбарс
Sultan Baybars

Бейбарыс – XIII ғасырда өмір сүрген Мысыр тарихындағы ұлы билеуші. Ол Мысыр пен Сирияны крест жорықтары мен моңғол шапқыншылығынан қорғады.

Бейбарс – величайший правитель в истории Египта, живший в XIII веке. Он защитил Египет и Сирию от крестовых походов и монгольского нашествия.

Baybars is the greatest ruler in the history of Egypt who lived in the 13th century. He defended Egypt and Syria from the Crusades and Mongol invasion.

20.12.2012 100 теңге Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 15 000

ӘМІР ТЕМІР

Амир Тимур
Amir Timur

Әмір Темір – шекарасы Қытай мен Үндістаннан Каспий теңізіне дейін, Аралдан Парсы шығанағына дейін созылған, астанасы Самарқанд болған Тимуридтер империясының негізін қалаушы.

Амир Тимур – основатель Империи Тимуридов со столицей в Самарканде, границы которой простирались от Китая и Индии до Каспийского моря, от Арала до Персидского залива.

Amir Timur is the founder of the Timurid Empire with its capital in Samarkand. The borders of his empire stretched from China and India to the Caspian Sea, and from the Aral Sea to the Arab Gulf.

28.01.2015 100 теңге Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 13 000

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/ COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/ РОССИЯ/ RUSSIA 2016)

Ұйымдастыру комитетінің арнайы жүлдесі
Специальный приз Оргкомитета
Special prize by the Organizing Committee

ЕРТЕДЕ СОҒЫЛҒАН МОНЕТАЛАР

МОНЕТЫ СТАРЫХ ЧЕКАНОВ

COINS OF OLD STAMPS

«Ертеде соғылған монеталар» сериясы ежелгі монета соғу өнеріне деген құрметті білдіреді. Ұлттық Банктің дизайнерлері Қазақстан аумағындағы археологиялық қазба жұмыстары кезінде табылған көне монеталарды бұрынғы қалпында шығаруға тырысты.

Монетаның барлығы бірыңғай стилистикада орындалды. Оларды дайындау кезінде түпнұсқаға сәйкес келетін материалдардан алынған қабатты бет жағына жағу технологиясы қолданылды. Бұл VII-XVI ғасырлардағы монета соғу шеберлігін жан-жақты қарауға мүмкіндік берді.

Серия «Монеты старых чеканов» отдает дань уважения древнему искусству чеканки монет. Дизайнеры Национального Банка постарались воспроизвести в первозданном виде старинные монеты, найденные при археологических раскопках на территории Казахстана.

Все монеты выполнены в единой стилистике. При их изготовлении применена технология нанесения на поверхность покрытий из материалов, соответствующих оригиналу. В результате это позволило в мельчайших деталях рассмотреть мастерство чеканки VII-XVI вв.

The “Coins of Old Stamps” series pays tribute to the ancient art of coin minting. The National Bank’s designers tried to reproduce the ancient coins found during archaeological excavations in Kazakhstan in their original form.

All the coins are made in the same style. They were produced using the technology that applies coatings from materials that are consistent with the original to their surface. This made it possible to see the minting mastery of the 7th–16th centuries in minute detail.

ДЕҢГА

Деньга
Denga

Аверсінде – тесігі бар «Деңга» қола монетасының бейнесі (VIII ғ., Түргеш қағанаты, Алтын төбе қалашығы)

На аверсе – изображение бронзовой монеты «Деньга» со сквозным отверстием (VIII в., Тюркешский каганат, городище Алтын-тобе)

The obverse side depicts the image of a Denga bronze coin with a hole through the middle (8th century, Turgesh Kaganate, Altyn-Tobe ancient settlement)

	07.11.2004
	500 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	5 000

ДРАХМА

Drakhma

Аверсінде – оң жақта тәждегі билеушінің бюсті. Тәждің үстінде – ортасында нүктесі бар шеңбер (VII-VIII ғғ., «Бұхархудаты» (Бұхара қаласының билеушілері), күміс, Алтын төбе қалашығы)

На аверсе – бюст правителя в короне вправо. Над короной – круг с точкой посередине (VII-VIII вв., «Бухархудаты» (правители г. Бухары), серебро, городище Алтын-тобе)

The obverse side depicts the image of the ruler's crowned bust. Above the crown is a circle with a dot in the middle (7th–8th centuries, *Bukharakhudats* ("The Rulers of Bukhara"), silver, Altyn-Tobe ancient settlement)

20.08.2005 500 teŋge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 5 000

ДИРХЕМ

Dirkhem

Монета Отырар қалашығындағы археологиялық қазба жұмыстары кезінде табылған. Тимур және Тимуридтер мемлекетінің дәуіріне жатады, күміс

Монета найдена при археологических раскопках городища Оtrar. Относится к эпохе государства Тимура и Тимуридов, серебро

The coin was discovered during archaeological excavations at the ancient settlement of Otyrar. It dates back to the era of Timur and Timurid States (silver)

07.11.2006 500 teŋge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 5 000

АЛМАТЫ МОНЕТАСЫ

Монета Алматы
Coin of Almaty

Ұлы Жібек жолындағы сауда-саттық шаһары Алматы қаласындағы теңге сарайында соғылған дирхем монетасы (XIII ғ.)

Монета дирхем, отчеканенная монетным двором в Алматы, торговом городе на Великом Шелковом пути (XIII в.)

The Dirkhem coin was issued by the mint in Almaty, a trading city on the Great Silk Road (13th century)

	20.06.2009
	500 teŋge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	4 000

ОТЫРАР МОНЕТАСЫ

Монета Отрапа
Coin of Otrar

Батыс Түрік қағанатының Отырарды үлестік билеушінің соққан монетасы (VII-VIII ғғ., қола, Қоңыр төбе, Алтын төбе, Құйрық төбе қалашығы)

Чекан удельного правителя Отрара Западно-Тюркского каганата (VII-VIII вв., бронза, городище Коныр-тобе, Алтын-тобе, Куйрук-тобе)

The mint of the appanage ruler of Otrar of the Western Turkic Kaganate (7th-8th centuries, bronze, Konyr-Tobe, Altyn-Tobe, Kuiruk-Tobe ancient settlements)

20.12.2007 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 4 000

САРАЙШЫҚ МОНЕТАСЫ

Монета Сарайчика
Coin of Saraijuk

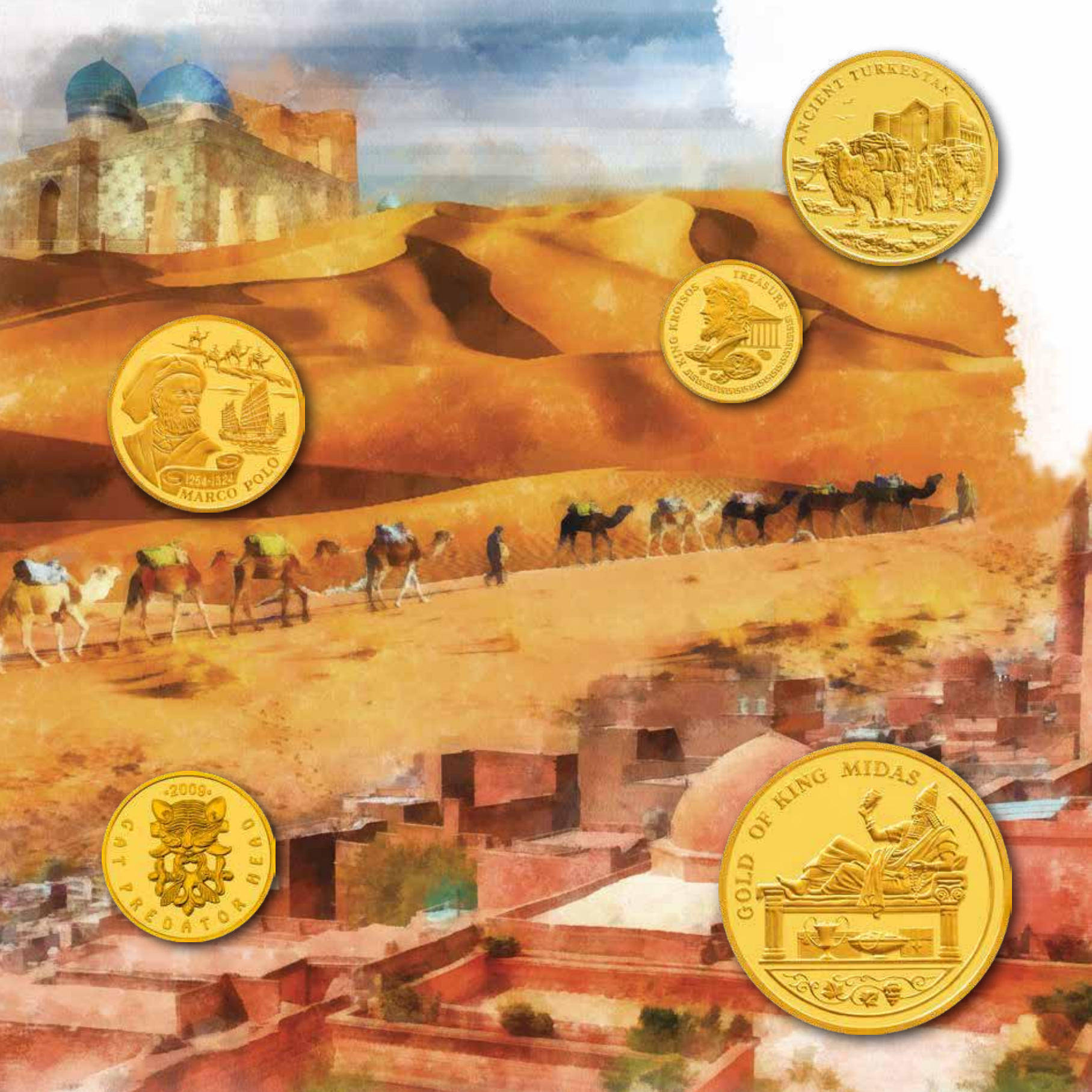

Сарайшық қалашығының өз монетасын соғуы XIV ғасырда басталып, XVI ғасырға дейін жалғасты. Бұл кезең Алтын орда қалаларындағы сауда-саттық қарым-қатынасының қарқынды даму кезеңі болған

Чеканка собственной монеты в городище Сарайчик началась в XIV-м и продолжалась до XVI века. Это время интенсивного развития торговых отношений в золотоордынских городах

The ancient settlement of Saraijuk began minting its own coins in the 14th century and continued until the 16th century. This was the time when Golden Horde cities intensively developed their trade relations

03.12.2008 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 4 000

ӘЛЕМНІҢ ЕҢ КІШКЕНТАЙ МОНЕТАЛАРЫ

САМЫЕ МАЛЕНЬКИЕ
МОНЕТЫ МИРА

THE SMALLEST COINS
OF THE WORLD

2004 жылы Қазақстан теңге сарайы «Әлемнің ең кішкентай монеталары» халықаралық бағдарламасының қатысушысы атанды. Жобаға қатысу кезінде (2004 жылдан 2009 жылға дейін) айналысқа тоғыз алтын монета шығарылды.

Диаметрі 11-13,92 мм болатын кішкентай монеталарды дайындау үшін зергерлік өнер, дәлдік пен ұқыптылық талап етілді. Қазақстан теңге сарайының мамандары асқан шеберлік көрсетті және тарихи сюжеттері бар шағын ғажайып дүниелер жасады.

В 2004 году Казахстанский монетный двор стал участником международной программы «Самые маленькие монеты мира». За время участия в проекте (с 2004 по 2009 год) в обращение были выпущены девять золотых монет.

Для изготовления небольших монет диаметром 11-13,92 мм требуются ювелирное искусство, точность и аккуратность. Специалисты Казахстанского монетного двора продемонстрировали высочайшее мастерство и создали миниатюрные шедевры с историческими сюжетами.

In 2004, the Kazakhstan Mint became a member of “The Smallest Coins of the World” International Programme. Nine gold coins were put into circulation during its participation in this project (from 2004 to 2009).

The production of small coins with a diameter of 11-13.92 mm requires jewellery art, precision and accuracy. The Kazakhstan Mint specialists demonstrated their impressive mastery and created tiny masterpieces depicting historical subjects.

МИДАС ПАТША

Царь Мидас

Gold of King Midas

Мидас немесе Мидас патша – грек мифологиясында қол тигізгеннің бәрін алтынға айналдыратын қабілетімен танымал. Ол бұл қабілетті Дионистен сыйлық ретінде алған

Мидас, или Царь Мидас, известен в греческой мифологии своей способностью превращать в золото все, к чему он прикасался. Этот дар он получил в подарок от Диониса

Midas, or King Midas, is known in Greek mythology for his ability to turn everything he touched into gold. He received this power as a gift from Dionysos

29.10.2004

100 teñge

Au 999/1.24 g

proof

13.92 mm

5 000

КРЕСС ПАТША

Царь Крез

King Croesus treasure

Кресс Патша – 560–546 жылдары билік еткен Мермнадтар руынан шыққан Лидияның соңғы патшасы. Ол алғашқылардың бірі болып металл тазалығы стандартын және бет жағында елтаңбалы патша мөрін орнату арқылы монета соқтыра бастаған патша болып есептеледі

Царь Крез – последний царь Лидии из рода Мермнадов, правивший в 560–546 гг. Считается, что он одним из первых начал чеканить монеты, установив стандарт чистоты металла и гербовую царскую печать на лицевой стороне

King Croesus is the last king of Lydia from the Mermnad family who ruled in 560–546 BC. He is believed to be one of the first who began minting coins, setting the standard for metal purity and the royal stamp on the obverse side

29.10.2004

100 teñge

Au 999/1.24 g

proof

13.92 mm

5 000

КӨНЕ ТҮРКІСТАН

Древний Туркестан
Ancient Turkestan

Түркістан қаласы – Қазақстанның ең көне қалаларының бірі. Керуен жолында географиялық жағынан ыңғайлы орналасуы, діндарлардың ұлы ақын және уағызшы Қожа Ахмет Яссауидің кесенесіне қажылық жасауы оның дамуына және қызу сауда орнына айналуына ықпал етті

Город Туркестан – один из самых древних городов Казахстана. Удобное географическое положение на караванном маршруте, паломничество верующих к мавзолею великого поэта и проповедника Ходжи Ахмеда Яссауи способствовали его развитию и оживленной торговле

The city of Turkestan is one of the most ancient cities of Kazakhstan. Its favourable geographical position on the caravan route and the pilgrimage of believers to the mausoleum of the great poet and preacher Hodja Akhmet Yassawi contributed to its development and active trading

16.04.2005

100 teñge

Au 999/1.24 g

proof

13.92 mm

15 000

ҚЫРАН БАСТЫ ИТ

Орлиноголовый грифон
Eagle-headed griffin

Монетада мифтік тіршілік иесі қыран басты ит бейнеленген. Оның бейнесі бар бұйым Шығыс Қазақстан облысының Берел ауылындағы қорғандардың бірінен табылды

На монете – мифическое существо, орлиноголовый грифон. Изделие с его изображением обнаружено в одном из курганов у с. Берель Восточно-Казахстанской области

The coin depicts the mythical eagle-headed griffin. An item depicting its image was discovered in one of the burial mounds next to the Berel village in the East Kazakhstan region

31.05.2008 100 teñge Au 999/1.24 g KZ proof 13.92 mm 18 000

МАРКО ПОЛО

Marco Polo

Марко Поло – әйгілі италиялық саяхатшы, венециялық көпес, Азия елдеріне жасаған таңғажайып саяхаттарымен бүкіл әлемге танымал

Марко Поло – знаменитый итальянский путешественник, венецианский купец, прославившийся на весь мир своими удивительными странствиями по странам Азии

Marco Polo is a famous Italian traveller and a Venetian merchant who became famous all over the world for his amazing travels throughout Asian countries

29.10.2004 100 teñge Au 999/1.24 g KZ proof 13.92 mm 20 000

МЫСЫҚ ТЕКТЕС ЖЫРТҚЫШ БҰҒЫЛАРМЕН БІРГЕ

Кошачий хищник с оленями
Cat predator head

	20.06.2009
	100 teñge
	Au 999/1.24 g
	proof
	13.92 mm
	9 500

	20.06.2009
	50 teñge
	Au 999/0.5 g
	proof
	11 mm
	14 000

«Мысық тектес жыртқыш бұғылармен бірге» монетасында Шығыс Қазақстан облысының Берел ауылындағы археологиялық қазба жұмыстары кезінде табылған бұйым бейнеленген

На монете «Кошачий хищник с оленями» изображено изделие, найденное при археологических раскопках у с. Берель Восточно-Казахстанской области

The Cat predator head coin depicts an item that was found during archaeological excavations next to the Berel village in the East Kazakhstan region

ЖАЛАУЛЫ КӨМБЕСІ

Жалаулинский клад
Zhalaulinskiy treasure

- 20.06.2009
- 100 teñge
- Au 999/1.24 g
- proof
- 13.92 mm
- 9 500

- 20.06.2009
- 50 teñge
- Au 999/0.5 g
- proof
- 11 mm
- 14 000

Жалаулы көмбесі – Жетісу сақтарының зергерлік шеберлігінің қайталанбас үлгісі (б.д.д. V–III ғғ.). Көмбе 1988 жылы табылды, онда 600-ден астам алтын бұйым болды

Жалаулинский клад – это неповторимый образец ювелирного мастерства саков Семиречья (V–III вв. до н.э.). Клад обнаружили в 1988 году, в нем нашли более 600 изделий из золота

The Zhalaulinskiy treasure is a unique example of the jewellery craftsmanship of Semirechye Sakas (5th–3rd centuries BC). The treasure was discovered in 1988 with more than 600 gold items

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ӘДЕТ-ҒҰРЫПТАРЫ, ҰЛТТЫҚ ОЙЫНДАРЫ

ОБРЯДЫ, НАЦИОНАЛЬНЫЕ ИГРЫ КАЗАХСТАНА

CUSTOMS AND NATIONAL GAMES OF KAZAKHSTAN

«Қазақстанның әдет-ғұрыптары, ұлттық ойындары» коллекциялық монеталар сериясы қазақ мәдениетінің қазына қорының кілтіне айналды. Монеталар бірінен соң бірі халық дәстүрлерінің байлығын және олардың құпия мағынасын ашады.

Серияның бірінші монетасы «Бесікке салу» (жаңа туған нәрестені бесікке бөлеу рәсімі) ана мен бала өміріндегі шуақты әрі қайталанбас сәттің нышаны болып табылады.

Серияда балалардың тууына және оларға қамқорлық жасауға байланысты отбасылық дәстүрлер ғана емес, көшпенділердің күші мен ептілігін дамытқан ұлттық ойындар да көрсетілді.

Ключом к сокровищнице казахской культуры стала серия коллекционных монет «Обряды, национальные игры Казахстана». Монеты – одна за другой – раскрывают богатство традиций народа и их сокровенный смысл.

Первая монета серии «Бесікке салу» (праздник укладывания новорожденного в колыбель) символизирует очень теплый и нежный момент в жизни матери и ребенка.

В серии продемонстрированы не только семейные обряды, связанные с рождением и заботой о детях, но и национальные игры, которые развивали силу и ловкость кочевников.

The “Customs and National Games of Kazakhstan” series of collectible coins has become the key to the treasury of Kazakh culture. The coins, one after another, demonstrate the wealth of the nation’s traditions and their innermost meaning.

The first coin of the “Besikke Salu” (a celebration of putting a new-born into a cradle) series symbolises this very warm and tender moment in the life of a mother and child.

The series demonstrates both family rituals associated with giving birth and taking care of children, and also the traditional games that helped nomads gain strength and agility.

БЕСИККЕ САЛУ

Бесикке салу
Bessikke Salu

Монетада – нәрестені дәстүрлі «бесікке» салу композициясы бейнеленген

На монете – композиция с изображением укладывания ребенка в традиционную колыбель – «бесік»

The coin depicts an image of a baby being placed into a traditional cradle, or “besik”

22.12.2006 500 teñge 50 teñge Ag 925/31.1 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 4 000 50 000

ТҰСАУ КЕСУ

Тұсау кесу
Tusau Kesu

Монета сәби алғашқы қадам жасауға талпынған сәтте «жолы ашық болсын» деп жасалатын «тұсау кесу» рәсімін білдіреді

Монета представляет первые шаги ребенка и обряд «тұсау кесу», перерезание пут

The coin represents a child's first steps and the “Tusau Kesu” ritual, or the cutting of the fetters on a child's feet

13.10.2007 500 teñge 50 teñge Ag 925/31.1 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 4 000 50 000

ҚЫЗ ҚУУ

Кыз қуу
Kyz Kuu

Монетада «қыз қуу» ұлттық ат жарысы ойыны ұсынылған. Дәстүр бойынша, өзі ұнатып жүрген қыздан үміті бар жігіт оны жүйрік атпен қуып жетуі керек

На монете представлен момент национальной игры – «қыз қуу». По обычаю, джигит, претендующий на руку и сердце девушки, должен был догнать ее на скакуне

The coin depicts the image from the “Kyz Kuu” national game. According to the custom, a man (*dzhigit*) who wants to propose to a girl must first catch her on a fast horse

06.09.2008

500 teñge
50 teñge

Ag 925/31.1 g
neusilber/11.17 g

proof
uncirculated

38.61 mm
31 mm

4 000
50 000

БЕТАШАР

Betashar

Реверсінде қатарынан бірнеше оқиғаның композициясы: жоғарғы жағында қуанышты хабарды айтуға келген ауыл маңындағы салт аттылар, олардың астында сол жағында кілемде құрбыларының ортасында отырған қалыңдық, ал оң жағында ақынның алдында тұрған жас жұбайлар бейнеленген

На реверсе – композиция из нескольких последовательных событий: сверху представили всадников, прибывающих в степное селение, под ними левее на ковре запечатлели сидящую невесту в окружении подруг, а справа – молодоженов, стоящих перед акыном

The reverse side depicts an image of several successive events: at the top are horsemen arriving in a steppe village, to the left below them is a bride sitting on a carpet surrounded by the bridesmaids, and to the right there is an image of the newlyweds standing in front of an akyn, an improvising poet or singer in Kazakh culture

20.08.2009

500 teñge
50 teñge

Ag 925/31.1 g
neusilber/11.17 g

proof
uncirculated

38.61 mm
31 mm

4 000
50 000

ОТАУ КӨТЕРУ

Отау көтеру
Otau Koteru

Монета ерекше сәтті – жаңа ошақтың түтінін түтетуді білдіретін киіз үйдің шаңырағын көтеру рәсімін суреттейді

Монета представляет особенный момент – церемонию поднятия купола юрты, символизирующего создание нового очага

The coin depicts a special moment: the ceremony of raising the dome of a yurt, which symbolises creation of a new family hearth

05.08.2010 500 teñge 50 teñge Ag 925/31.1 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 5 000 50 000

АЙТЫС

Aitys

Композиция халықтың мәдени байлығының бірі – ақындардың домбырада өлеңмен сөз жарыстыру өнерін, айтысты көрсетеді

Композиция раскрывает одно из культурных богатств народа – айтис, импровизированное состязание двух акынов на домбре

The composition depicts one of the nation's cultural treasures: *aitys*, an improvised competition of two *akyns* (poets-improvisers) playing *dombra*

18.10.2011 500 teñge 50 teñge Ag 925/31.1 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 4 000 50 000

НАУРЫЗ МЕЙРАМЫ

Праздник Наурыз
Nauryz holiday

Монетада күн мен түннің теңесуін мерекелеу рәсімі – Наурыз мерекесі бейнеленген

На монете – церемония празднования Наурыза, праздника весеннего равноденствия

The coin depicts the ceremony for celebrating Nauryz, the holiday of the spring equinox

20.03.2012 500 teñge 50 teñge Ag 925/31.1 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 4 000 300 000

СҮЙІНДІР

Суйындир
Suyindir

Композиция «сүйіндір» дәстүрін көрсетеді. Келіншек босанғаннан кейін перзентті болған қызына анасы кәде-жорасын алып, арнайы барады. Ол қызына бала күтімі бойынша кеңестер беріп, қамқор болады

Композиция показывает обычай «сүйіндір». После рождения ребенка первой роженицу посещает ее мать. Она радуется за дочь и всячески помогает советами по уходу за ребенком

The composition shows the “Suyindir” tradition. After giving birth to a child, the woman is visited first by her mother. She is happy for her daughter and helps her in every way with advice on childcare

19.04.2013 500 teñge 50 teñge Ag 925/31.1 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 4 000 100 000

КӨКПАР

Кокпар
Kokpar

Монетада жарыс кезінде шабандоздардың екі тобы бір-бірінен серкенің терісін тартып алуға тырысатын, күштік ойын – «көкпар» бейнеленген

На монете – момент силовой игры – «көкпар», состязания, во время которого две команды всадников стараются перехватить друг у друга тушу козла

The coin depicts the moment of the “Kokpar” power game, a competition during which two teams of horsemen try to snatch away a goat carcass from each other

24.10.2014

500 teñge
50 teñge

Ag 925/31.1 g
neusilber/11.17 g

proof
uncirculated

38.61 mm
31 mm

3 000
100 000

БАТА

Bata

Композиция ежелгі бата беру дәстүрін білдіреді. Халық арасында «игі тілектер мақсатқа жетуге көмектеседі» деген сенім қалыптасқан

Композиция представляет древний обычай благословения. В народе верят, что добрые пожелания помогут в достижении целей

The composition represents the ancient tradition of blessing. People believe that good wishes will help in achieving goals

11.12.2015

500 teñge
50 teñge

Ag 925/31.1 g
neusilber/11.17 g

proof
uncirculated

38.61 mm
31 mm

3 000
100 000

ҚЫРҚЫНАН ШЫҒАРУ

Қырқынан шығару
Kyrkynan Shygaru

«Қырқынан шығару» салты – туылғанына 40 күн болған сәбиге қатысты өткізілетін ежелгі дәстүр және нәресте денсаулығы үшін аса қауіпті кезеңнің аяқталуын білдіреді

Обряд «қырқынан шығару» проводится спустя 40 дней после рождения ребенка и символизирует завершение наиболее опасного периода для здоровья младенца

The “Kyrkynan Shygaru” ceremony takes place 40 days after the birth of a child and symbolises the end of the most dangerous period for the baby’s health

25.11.2016

500 teñge
100 teñge

Ag 925/24 g
neusilber/11.17 g

KZ proof
uncirculated

37 mm
31 mm

3 000
100 000

ШАШУ

Shashu

Реверсінде – «шашу» салтанатты дәстүрі. Айтулы оқиға кезінде қуанышты білдіру үшін әйелдер қауымы көмпит ша-шады

На реверсе – торжественный обряд «шашу». Женщины бросают конфеты, тем самым выражая радость во время знаменательного события

The reverse side depicts the “Shashu” ceremony in which women throw candy to express joy during a significant event

13.12.2017

500 teñge
100 teñge

Ag 925/24 g
neusilber/11.17 g

KZ proof
uncirculated

37 mm
31 mm

3 000
10 000

СҮЙІНШІ

Суйыншы
Suyinshi

Монетада жақсы жаңалықпен – «сүйіншілеп» шауып келе жатқан шабандоз бейнеленген

На монете изображение всадника – гонца, скачущего по степи с добрым известием – «сүйінші»

The coin depicts the image of the "Suyinshi", a messenger horseman who is rushing across the steppe to deliver good news

12.09.2018

500 teñge
100 teñge

Ag 925/24 g
cupronickel/11.17 g

proof
uncirculated

37 mm
31 mm

2 000
30 000

QYZ UZATÝ

Кыз узату
Kyz Uzatu

«Қыз ұзату» – қалыңдықты туған үйінен жаңа отбасына шығарып салу рәсімі. Реверсте – гауһар қондырмасы бар сәукеле киген қалыңдық. Оң жақ бөлігінде – туған үйден тыс жаңа өмірдің бастамасын білдіретін ұясынан ұшқан балапан

«Қыз ұзату» – обряд проводов невесты из родного дома в новую семью. На реверсе – невеста в саукеле со вставкой из бриллианта. В правой части – вылетевший из гнезда птенец, символизирующий начало новой жизни вне родного дома

"Kyz Uzatu" is a ceremony to bid farewell to a bride when she leaves her home to join a new family. The reverse side depicts a bride wearing a *saukele*, or traditional headdress, with a diamond insert. On the right is a nestling flying out of a nest, symbolising the beginning of a new life outside the home

27.12.2019

500 teñge
100 teñge

Ag 925/24 g
cupronickel/11.17 g

proof
uncirculated

37 mm
31 mm

3 000
30 000

SUNDET TOI

Сундет той
Sundet Toi

Монетада ұлттық дәстүрге айналған ертедегі қазақтың «ер жігітке айналу» салты бейнеленген

На монете древний казахский обряд «посвящения», ставший национальной традицией

The coin depicts the ancient Kazakh ceremony of initiation that became a national tradition

11.12.2020

500 teñge
100 teñge
100 teñge

Ag 925/24 g
cupronickel/15 g
neusilber/11.17 g

proof
brilliant uncirculated
uncirculated

37 mm
33 mm
31 mm

3 500
15 000
100 000

TILASHAR

Тилашар
Tilashar

Бұрын әдет-ғұрып баланың тілі шыға бастағаннан кейін жасалған. Бүгінгі таңда дәстүр білім алу жолындағы алғашқы қадамды білдіреді

Прежде обычай проводили после того, как ребенок произносил свои первые слова. Сегодня традиция символизирует первый шаг навстречу знаниям

In earlier times, this was a tradition to mark a child's first words. Nowadays, the tradition symbolises the first step towards gaining knowledge

21.12.2021

500 teñge
100 teñge
100 teñge

Ag 925/24 g
cupronickel/15 g
neusilber/11.17 g

proof
brilliant uncirculated
uncirculated

37 mm
33 mm
31 mm

5 000
30 000
100 000

ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫНЫҢ ЕРТЕГІЛЕРІ

СКАЗКИ НАРОДА
КАЗАХСТАНА

FAIRY TALES
OF THE PEOPLE
OF KAZAKHSTAN

Бүгінгі таңда Қазақстанда 130-дан астам ұлт өкілдері тұрады. Қазақстандықтар бала кезінен алуан түрлі бай мәдени мұраға сусындап, «көршімен тату болу керек» деген ұғымда тәрбиеленеді. Ұлттық Банк дизайнерлері «Қазақстан халқының ертегілері» монеталар сериясын жасай отырып, дәл осы идеяны негізге алды.

Серияға жақсылық пен жамандық, батырлық пен тапқырлық, достық пен махаббат туралы баяндайтын қазақ, орыс, татар, украин, шығыс, корей және неміс ертегілерінің сюжеттеріне негізделген монеталар енгізілді.

Сегодня в Казахстане проживают представители более 130 национальностей. Казахстанцы с детства воспитываются в условиях богатого культурного разнообразия и добрососедства. Именно эту идею взяли за основу дизайнеры Национального Банка, создавая серию монет «Сказки народа Казахстана».

В серию вошли монеты, основанные на сюжетах казахской, русской, татарской, украинской, восточной, корейской и немецкой сказок, которые рассказывают о добре и зле, храбрости и смекалке, дружбе и любви.

More than 130 ethnic groups live in Kazakhstan today. From an early age, Kazakhs are raised with rich cultural diversity and good-neighbourly relations. This particular idea was used by the National Bank designers to create the “Fairy Tales of the People of Kazakhstan” series of coins.

The series includes coins based on the plots of Kazakh, Russian, Tatar, Ukrainian, Oriental, Korean and German fairy tales, which tell stories about good and evil, courage and ingenuity, friendship, and love.

АЛПАМЫС

Alpamys

Алпамыс батыр – бағзы заманға тамыр тартқан қазақ эпосының әйгілі кейіпкері. Бұл батырлық эпоста ежелгі көшпелі халықтың сұлулық, жомарттық, даналық пен ерлік туралы түсінігі бейнеленген

Алпамыс батыр – известный персонаж одноименного казахского эпоса, уходящего своими корнями в далекое прошлое. В культовом произведении запечатлены древние представления кочевых народов о красоте, щедрости, мудрости и отваге

Alpamys Batyr is a well-known character from a Kazakh epic with the same name that is rooted in the distant past. The famous work captures nomadic people's ancient ideas about beauty, generosity, wisdom and courage

04.12.2009 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 5 000

АЛДАР-КӨСЕ

Алдар-Көсе

Aldar-Kose

Көңілді, тапқыр және мұңаймайтын «сақалсыз қу» Алдар-Көсе – қазақ ертегілерінің кейіпкері. Ол кедейлерге көмектесіп, сараң байды, пайдакүнем және жалқау адамдарды жазалайды

Веселый, находчивый и неунывающий «безбородый хитрец» Алдар-Көсе – персонаж казахских сказок. Он помогает бедным, наказывает богатых, жадных и лентяев

Aldar-Kose, a sharp-witted and cheerful "beardless trickster", is a character from Kazakh fairy tales. He helps poor people and punishes the rich, greedy and lazy

20.08.2011 03.07.2013 500 teñge 50 teñge Ag 925/31.1 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 4 000 100 000

БАУЫРСАҚ

Колобок
Kolobok

Бауырсақ – орыс халық ертегісінің кейіпкері
Колобок – персонаж одноименной русской народной сказки
Kolobok is the main character from the Russian folk fairy tale with the same name

28.04.2012
03.07.2013

500 teñge
50 teñge

Ag 925/31.1 g
neusilber/11.17 g

KZ proof
uncirculated

38.61 mm
31 mm

4 000
100 000

ШУРАЛЕ

Shurale

Шурале – татар және башқұрт ертегілерінің кейіпкері, славян Леша немесе грек Сатиріне ұқсас мифтік тіршілік иесі
Шурале – персонаж татарских и башкирских сказок, мифическое существо, подобное славянскому Лешему или греческому Сатиру
Shurale is a character from Tatar and Bashkir fairy tales, a mythical creature similar to the Slavic *Leshy* (forest spirit) or Greek Satyr

13.11.2013

500 teñge
50 teñge

Ag 925/31.1 g
neusilber/11.17 g

KZ proof
uncirculated

38.61 mm
31 mm

4 000
100 000

СІРКО

Серко
Sirco

Сірко (Серко) – мейірімділік, достық және бір-бірін қолдау туралы украин халық ертегісінің бас кейіпкері болып келетін иттің аты

Серко (Сірко) – так зовут собаку, главного персонажа одноименной украинской народной сказки про доброту, дружбу и поддержку

Sirco is a dog and the main character in a Ukrainian folk fairy tale about kindness, friendship and support with the same name

19.12.2014 500 teñge 50 teñge Ag 925/31.1 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 4 000 100 000

ТАНГУН ТУРАЛЫ АҢЫЗ

Легенда о Тангуне
Legend of Tangun

Тангун – корей ертегілерінде көк тәңірінің немересі, Кореяның, дәлірек айтқанда, алғашқы мемлекеттік құрылым болып саналатын Кочосон мемлекетінің аты аңызға айналған негізін қалаушысы

Тангун – в корейских сказаниях внук Владыки Небес, мифический основатель Кореи, а точнее, государства Кочосон, считающегося первым корейским государственным образованием

In Korean legends, Tangun is the grandson of the Lord of Heaven, the mythical founder of Korea, or to be more precise, the state of Gojoseon, which is considered to be the first Korean state

16.09.2016 500 teñge 100 teñge Ag 925/31.1 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 37 mm 31 mm 2 000 100 000

ҚОЖАНАСЫР

Ходжа Насреддин
Nasriddin Afandi

Қожанасыр – ұтқыр сөздің көмегімен кез келген жағдайдан жеңіп шығатын шығыс ертегілерінің ақылды әрі епті кейіпкері. Ол қатысқан көңілді ертегілер астарлы мағынаға ие және оқыған адамды терең ойға жетелейді

Ходжа Насреддин – умный и ловкий герой восточных сказок, с легкостью шутит над человеческими пороками. Веселые сказки с его участием таят в себе глубокий смысл и заставляют задуматься о серьезных вещах

Nasriddin Afandi is an intelligent and tricky hero from Oriental fairy tales who lightly jokes about human vices. The funny fairy tales in which he is a character have deep meaning and encourage to think about serious things

25.12.2015 500 теңге 50 теңге Ag 925/31.1 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 2 000 100 000

БРЕМЕН МУЗЫКАНТТАРЫ

Бременские музыканты
Die Bremer Stadtmusikanten

Қожайындарына ренжіген есек, ит, мысық және әтеш қалада музыкант болу үшін Бремен қаласына аттанатыны туралы әйгілі ертегі

Известная сказка о том, как обиженные своими хозяевами осел, собака, кот и петух отправляются в город Бремен, чтобы стать городскими музыкантами

The famous fairy tale of a donkey, dog, cat and rooster who were discarded by their owners and go to the city of Bremen to become city musicians

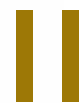
11.10.2017 500 теңге 100 теңге Ag 925/24 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 37 mm 31 mm 2 000 10 000

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/ COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/ РОССИЯ/ RUSSIA 2016)

Ұйымдастыру комитетінің арнайы жүлдесі
Специальный приз Оргкомитета
Special prize by the Organizing Committee

ЕСТЕ ҚАЛАТЫН ОҚИҒАЛАР МЕН БІРТУАР АДАМДАР

■
Выдающиеся
события и люди

■
Outstanding events
and people

АБАЙ ҚҰНАНБАЙҰЛЫНЫҢ 150 ЖЫЛДЫҒЫ

150-ЛЕТИЕ АБАЯ
КУНАНБАЕВА

150TH ANNIVERSARY
OF ABAI KUNANBAYEV

Қазақтың ұлы ақыны Абайдың 150 жылдығына арналған монеталар сериясы 1995 жылы жарық көрді және Қазақстандағы мерейтойлық күміс монеталардың алғашқы сериясына айналды. Монеталарды Австрия монета сарайы proof сапасында дайындады. Дизайнын қазақстандық мамандар орындап, шетелдік сарапшылардың жоғары бағасын алды.

Монеталар ұлы қазақ ақынының шығармаларына және белгілі бір өмірлік кезеңдеріне сілтемелерден тұрады. Абайдың ақындық және философиялық туындылары әлемдік классика жинағына кіреді. Оның әдеби мұрасы – ұлт мақтанышы.

Серия монет в честь 150-летия великого казахского поэта Абая вышла в 1995 году и стала первой серией серебряных юбилейных монет в Казахстане. Монеты изготовлены Австрийским монетным двором в качестве proof. Дизайн выполнен казахстанскими специалистами и высоко оценен зарубежными экспертами.

Монеты содержат отсылки к произведениям и определенным жизненным этапам великого казахского поэта. Поэтические и философские произведения Абая входят в собрание мировой классики. Его наследие — предмет национальной гордости.

The series of coins in honour of the 150th Anniversary of the great Kazakh poet Abai Kunanbayev was issued in 1995 and became the first series of silver commemorative coins in Kazakhstan. The coins are made by the Austrian Mint in proof quality. The design was developed by Kazakh specialists and has received high praise from foreign experts.

The coins depict references to the works and different life stages of the great Kazakh poet. Abai's poetic and philosophical works are a part of the collection of world classics. His heritage is a source of national pride.

БҮРКІТШІ

Беркутчи

Hunter with a falcon

Абайдың: «Қансонарда бүркітші шығады аңға, тастан түлкі табылар аңдығанға...» деген өлеңінің желісімен бүркіт қосып аң аулаудың қызылықты сәті бейнеленген

Запечатлен момент традиционной охоты с беркутом по мотивам стихотворения Абая: «...Ранним утром, чуть светает, беркутчи выходит в горы. На плече его широко беркут высится послушный...»

Traditional hunting with a falcon is depicted in the coin based on Abai's poem: "Early in the morning, when the day is hardly dawning, the hunter goes to the mountains with the tamed falcon sitting on his broad shoulder"

01.08.1995

100 teñge

Ag 925/24 g

proof

37 mm

6 000

АНА

Мать
Mother

Монетада Абай жан тебіреніп жырлаған барлық адамға жақын әрі ортақ тақырып – ана махаббаты бейнеленген

На монете отображена близкая и понятная каждому человеку тема материнской любви, проникновенно воспетая Абаем

The coin depicts the motherly love that is close and understandable to every person with highly profound lyrics by Abai

- 01.08.1995
- 100 teñge
- Ag 925/24 g
- KZ proof
- 37 mm
- 6 000

МАХАББАТ

Любовь
Love

«Ғашықтың тілі – тілсіз тіл, көзбен көр де ішпен біл» деп жырлаған ақын шығармашылығында көрініс тапқан махаббаттың мәңгілік тақырыбы. Алтыбақанда отырған қыз бен жігіттің бейнесі берілген

Вечная тема любви, нашедшая отражение в творчестве поэта: «Язык любви – язык без слов, глазами речь ведет любовь». Юноша и девушка запечатлены на качелях – алтыбакане

The poet's creative works reflect the theme of eternal love: "The language of love is a language without any word, my eyes speak about love." The coin depicts a young man and a young lady on the traditional Kazakh altybakan swing

	01.08.1995
	100 teñge
	Ag 925/24 g
	proof
	37 mm
	6 000

МЕДРЕСЕ

Medrese

Монетада ақын білім алған Семей қаласындағы сәулет ғимараты – медресенің бейнесі берілген

Монета изображает фасад здания учебного заведения в Семее, где обучался поэт

The coin depicts the facade of the educational institution in Semei, the place where the poet studied

01.08.1995 100 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 6 000

КӨШ

Кочевье

Wisdom

Киіз үйдің қасындағы ақсақал бейнесінде қарттықтың салиқалылығы арқылы халқымыздың ұлылығы, даналығы, рухы көрінеді. «Досы жоқпен сырлас, досы көппен сыйлас; қайғысыздан сақ бол, қайғылыға жақ бол. Қайратсыз ашу – тұл, тұрлаусыз ғашық – тұл, шәкіртсіз ғалым – тұл», – деп жырлайды Абай

Образ аксакала у юрты раскрывает величие, духовность и спокойную мудрость возраста. «Будь осторожен с беспечными и стань опорой обездоленному. Бесполезны и бесплодны бессильный гнев, любовь без верности, учитель без ученика», – пишет Абай

The image of an *aksakal*, or male elder, next to a yurt discloses the dignity, spirituality and peaceful wisdom of age. “Be careful with careless ones and provide a pillar of support to disadvantaged ones. Helpless anger, love without faith, teacher without pupil are useless and vain,” wrote Abai

01.08.1995 100 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 6 000

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ТӘУЕЛСІЗДІГІ

НЕЗАВИСИМОСТЬ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

INDEPENDENCE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Монета сериясы еліміздің басты мерекесі – Тәуелсіздік күніне арналады. Өткен жылдар ішінде Қазақстан елеулі табыстарға қол жеткізді – еліміздің экономикасы орнығып, әл-ауқаты өсті және халықаралық аренада мойындалды.

Қазақстан тәуелсіздігіне арналған монеталарды шығару осы жылдар ішінде дәстүрге айналды. Кейбір монеталарды дайындау кезінде мамандар монетада күңгірт түс пен айнадай жылтыр шығыңқы бейне арқылы сипатталатын antiproof технологиясын пайдаланды.

Монетная серия посвящена главному празднику страны – Дню Независимости. За прошедшие годы Казахстан достиг значительных успехов – страна имеет устойчивую экономику, рост благосостояния и признание на международной арене.

Выпуск монет, посвященных независимости Казахстана, за эти годы стал традицией. При изготовлении некоторых монет специалисты использовали технологию antiproof, которая характеризуется матовым полем и зеркально-блестящим выпуклым изображением на монете.

The series of coins is dedicated to Independence Day, the country's main holiday. Over the years, Kazakhstan has made significant progress: the country has its own stable economy, greater prosperity and recognition on the global stage.

The issuance of coins dedicated to Kazakhstan's Independence has become a tradition over these years. When producing certain coins, specialists applied anti-proof technology featuring a matte surface and mirror-like glossy image in the coin's relief.

ТӘУЕЛСІЗ ҚАЗАҚСТАНҒА 30 ЖЫЛ

Независимости Казахстана 30 лет

30th Anniversary of Kazakhstan's Independence

15.12.2021

5 000 teñge
500 teñge
100 teñge

Ag 925/933 g
Ag 925/31.1 g
cupronickel/15 g

proof

brilliant uncirculated

100 mm
38.61 mm
33 mm

300
3 000
30 000

Монетада аса көрнекті тарихи тұлғалардың портреттік бейнелері орналастырылған тәуелсіз Қазақстанның 1993 жылғы үлгідегі банкноттарының бірінші сериясымен символдық байланыс бейнеленген. Композиция көрнекі портреттік қатарды аяқтайды және мемлекет тарихындағы мерейтойлық кезеңді білдіреді

На монете отображена символическая связь с первой серией банкнот образца 1993 года независимого Казахстана, на которых размещены портретные изображения выдающихся исторических личностей. Композиция завершает визуальный портретный ряд и логически обозначает юбилейную веху в истории государства

The coin depicts the symbolic link with the first series of Independent Kazakhstan's banknotes issued in 1993 with the images of historically significant individuals on certain coins. This composition completed the visual portrait series and logically marked the anniversary milestone in the country's history

ТӘУЕЛСІЗ ҚАЗАҚСТАНҒА 5 ЖЫЛ

Независимости Казахстана 5 лет

5th Anniversary of Kazakhstan's Independence

Алғашқы 20 мың дана Тәуелсіздік монументінің бастапқы эскизі бойынша дайындалды. Қалған таралымда сәулет объектісінің өзгертілген эскизі ұсынылды

Первые 20 тысяч штук изготовлены по предварительному эскизу монумента Независимости. На остальном тираже представлен измененный эскиз архитектурного объекта

The first 20,000 coins were made based on the preliminary sketch of Independence Monument. The subsequent issue depicts the altered design of the architectural structure

16.12.1996

20 teñge

neusilber/11.17 g

brilliant uncirculated

31 mm

100 000

ТӘУЕЛСІЗ ҚАЗАҚСТАНҒА 10 ЖЫЛ

Независимости Казахстана 10 лет

10th Anniversary of Kazakhstan's Independence

Монетада Тәуелсіздіктің 10 жылдығын мерекелеудің ресми рәмізі бейнеленген

На монете – эмблема празднования 10-летия Независимости

The emblem of celebration of the 10th Anniversary of Kazakhstan's Independence is depicted on the coin

13.10.2001

50 teñge

neusilber/11.17 g

uncirculated

31 mm

50 000

ТӘУЕЛСІЗ ҚАЗАҚСТАНҒА 10 ЖЫЛ

Независимости Казахстана 10 лет

10th Anniversary of Kazakhstan's Independence

Қазақстанның стильдендірілген географиялық картасының аясында Алматы қаласының Республика алаңындағы Тәуелсіздік монументінің жоғарғы тұсы бейнеленген

На фоне стилизованной географической карты Казахстана изображен фрагмент верхней части монумента Независимости на площади Республики в Алматы

A fragment of the upper part of the Independence Monument on the Republic Square in Almaty is displayed against the background of a stylised geographic map of Kazakhstan

15.11.2001 5 000 teŋge 500 teŋge Ag 925/1 000 g Ag 925/24 g KZ proof 100 mm 37 mm 100 3 000

ТӘУЕЛСІЗ ҚАЗАҚСТАНҒА 20 ЖЫЛ

Независимости Казахстана 20 лет

20th Anniversary of Kazakhstan's Independence

Монетада стильдендірілген қанатты барыстың бейнесі бар Қазақстанның картасы бейнеленген. Жылтыр бетте сағаттың циферблатына Нұр-Сұлтандағы және Алматыдағы әйгілі ғимараттардан коллаж орналастырылған

На монете – карта Казахстана с изображением стилизованного крылатого барса. На зеркальном фоне циферблата часов расположен коллаж из знаковых зданий Нур-Султана и Алматы

The coin portrays a map of Kazakhstan with a stylised depiction of the winged leopard. A photo collage of significant buildings in Nur-Sultan and Almaty is displayed against the mirror-like background of a clock face

01.11.2011 50 000 teŋge 5 000 teŋge 500 teŋge Au 999/1 000 g Ag 925/1 000 g Ag 925/31.1 g KZ proof 100 mm 38.61 mm 100 200 5 000

ТӘУЕЛСІЗ ҚАЗАҚСТАНҒА 20 ЖЫЛ

Независимости Казахстана 20 лет

20th Anniversary of Kazakhstan's Independence

Монетада Тәуелсіздіктің 20 жылдығын мерекелеудің ресми рәмізі бейнеленген

На монете – эмблема празднования 20-летия Независимости

The emblem of celebration of the 20th Anniversary of Kazakhstan's Independence is depicted on the coin

01.11.2011

50 teñge

neusilber/11.17 g

uncirculated

31 mm

50 000

ТӘУЕЛСІЗ ҚАЗАҚСТАНҒА 25 ЖЫЛ

Независимости Казахстана 25 лет

25th Anniversary of Kazakhstan's Independence

Дизайнында Қазақстан халқының бірлігін білдіретін, ұлттық киімдегі адамдардың бейнелері бар

В дизайне – изображения людей в национальных костюмах, символизирующие единство народа Казахстана

The design contains images of people dressed in national costumes symbolising the unity of the people of Kazakhstan

01.12.2016

5 000 teñge
500 teñge

Ag 925/777.5 g
Ag 925/24 g

proof

100 mm
37 mm

100
3 000

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ ВАЛЮТАСЫ

НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

NATIONAL CURRENCY OF THE
REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

«Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы» монеталар сериясы елдің ұлттық валютасының жасалу және даму тарихына арналады. Теңге мемлекеттік тәуелсіздіктің ажырамас нышандары мен атрибуттарының біріне айналды, елімізге өзіндік ақша-кредит саясатын жүргізуге және экономикадағы нарықтық қатынастарға көшуге мүмкіндік берді.

1993 жылғы 12 қарашада Президент Нұрсұлтан Назарбаев «Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын енгізу туралы» тарихи мәні бар Жарлық шығарды. Сол күні Жоғарғы Кеңестің Президиумы мен Министрлер кабинеті ұлттық валютаны енгізу туралы қаулыға қол қойды. Бұл актілер 1993 жылғы 15 қарашадан бастап күшіне енді. Қазақстан ресми түрде теңгемен есеп айырысуға көшті. Бұл күн Ұлттық валюта – теңге күні, Қазақстан Республикасының қаржы жүйесі қызметкерлерінің кәсіби мерекесі ретінде күнтізбеге кірді.

Бүгінгі таңда Қазақстанның банкноттары озық технологияларды пайдалана отырып, әлемдегі ең әдемі және қорғалған банкноттардың бірі болып табылады, ал Қазақстан теңге сарайы монеталарды дайындау бойынша әлемдегі үздік кәсіпорындардың қатарына кіреді.

Серия монет «Национальная валюта Республики Казахстан» посвящена истории создания и развития национальной валюты страны. Тенге стал одним из неотъемлемых символов и атрибутов государственной независимости, позволил стране вести собственную денежно-кредитную политику и перейти на рыночные отношения в экономике.

12 ноября 1993 года Президент Нұрсұлтан Назарбаев издал исторический Указ «О введении национальной валюты Республики Казахстан». В тот же день Президиум Верховного Совета и Кабинет министров страны подписали постановление о введении национальной валюты. Эти акты вступили в силу с 15 ноября 1993 года. Казахстан официально перешел на расчеты в тенге. Эта дата вошла в календарь как День национальной валюты – тенге, профессиональный праздник работников финансовой системы Республики Казахстан.

Сегодня казахстанские банкноты являются одними из наиболее красивых и защищенных в мире благодаря использованию передовых технологий, а Казахстанский монетный двор входит в число лучших предприятий по изготовлению монет в мире.

The “National Currency of the Republic of Kazakhstan” series of coins is dedicated to the history behind the creation and development of the country's national currency. Tenge has become one of the integral symbols and features of national Independence and enabled the country to maintain its own monetary and credit policy and transition to market economy.

On 12 November 1993, President Nursultan Nazarbayev issued the historical order on introduction of the national currency of Kazakhstan. The same day, the Presidium of the Supreme Council and the Cabinet of Ministers signed a decree on the introduction of the national currency. These legal acts came into force on 15 November, 1993. Kazakhstan officially switched to settlements in tenge. This date was added to the calendar as the Day of the National Currency, Tenge which is a professional holiday for financiers in Kazakhstan.

With the use of advanced technologies, Kazakhstan's banknotes are among the most beautiful and secured, while Kazakhstan Mint is ranked among the best coin manufacturers in the world.

ТЕҢГЕГЕ 10 ЖЫЛ (МЕМЛЕКЕТТІК ЕЛТАҢБА)

10 лет тенге (государственный герб)

10th Anniversary of tenge (national emblem)

Монетада көгілдір эмаль мен алтын қолданылып орындалған Қазақстан Республикасының Мемлекеттік елтаңбасы бейнеленген

На монете – изображение Государственного герба Казахстана выполнено с применением голубой эмали и позолоты

The coin depicts the national emblem of Kazakhstan with blue enamel and gold plating

01.10.2003 1 000 теңге Ag 925/67.25 g KZ proof 50 mm 3 000

ТЕҢГЕГЕ 10 ЖЫЛ (МЕМЛЕКЕТТІК ТУ)

10 лет тенге (государственный флаг)

10th Anniversary of tenge (national flag)

Қазақстан Туы – мемлекеттік рәміздердің бірі. Көгілдір түсті матада 32 шұғыла шашқан күн, қалықтап ұшқан қыран және ұлттық өрнек орналасқан

Флаг Казахстана – один из государственных символов страны. На полотнище голубого цвета – солнце с 32 лучами, парящий орел и национальный орнамент

The flag of Kazakhstan is one of the national symbols of the country. It features the sun with 32 rays, a soaring eagle and a national ornament against a blue-coloured cloth

01.10.2003 1 000 теңге Ag 925/67.25 g KZ proof 50 mm 3 000

ТЕҢГЕГЕ 10 ЖЫЛ (БИКОЛОРЛЫҚ МОНЕТАЛАР)

10 лет тенге (биколорные монеты)

10th Anniversary of tenge (bi-metallic coins)

📅 01.10.2003 ₸ 100 teñge 🏠 nickel brass/neusilber 6.45 g 🇰🇿 uncirculated 📏 24.50 mm 📦 100 000

Монеталарда түрлі жануарлардың мифтік бейнесі берілген

На монетах изображены мифические образы различных животных

The coins depict mythical images of different animals

ТЕҢГЕГЕ 15 ЖЫЛ

15 лет тенге

15th Anniversary of tenge

Ұлттық валюта – теңгенің графикалық нышандарының бейнелері аясында: «Шабандоз», «Қызғалдақ» және «Ғарыш» атты үш монетадан құралған коллаж бейнеленген

На фоне изображений графических символов национальной валюты – тенге – коллаж из трех монет: «Всадник», «Тюльпан Регеля» и «Космос»

A photo collage of three coins: "Rider", "Tulipa Regelii" and "Space" are depicted against a background of graphic symbols of the national currency

01.11.2008

50 000 tenge
500 tenge

Au 999/1 000 g
Ag 925/31.1 g

proof

100 mm
38.61 mm

100
5 000

ТЕҢГЕГЕ 20 ЖЫЛ

20 лет тенге

20th Anniversary of tenge

Монетада ұлттық валютаның стильдендірілген жеті банкноты бейнеленген

На монете – семь стилизованных изображений банкнот национальной валюты

The coin depicts seven stylised images of national banknotes

22.08.2013

100 000 tenge
5 000 tenge
5 00 tenge
50 tenge

Au 999/2 000 g
Ag 925/1 000 g
Ag 925/31.1 g
neusilber/11.17 g

proof

uncirculated

100 mm
100 mm
38.61 mm
31 mm

60
200
5 000
100 000

ТЕҢГЕГЕ 25 ЖЫЛ

25 лет тенге

25th Anniversary of tenge

Монетаны дайындау кезінде екі жақты алтынлату және цифрлық баспа технологиясы алғаш рет қолданылды. Жылтыр бетте Қазақстанның монеталық қатары басталатын номиналы 1 теңгелік монетаның бейнесі бар

При изготовлении монеты впервые применены технологии двустороннего золочения и цифровой печати. На глянцевой поверхности – изображение монеты номиналом 1 тенге, с которой начинается монетный ряд Казахстана

The technology of two-sided gold plating and digital printing was used for the first time to manufacture the coin. It features the image of a one-tenge coin on a glossy surface, the lowest denomination of the coin range of Kazakhstan

02.11.2018

5 000 teñge
500 teñge

Ag 925/1 000 g
Ag 925/62.20 g

silver

100 mm
50 mm

100
1 000

ТЕҢГЕГЕ 25 ЖЫЛ

25 лет тенге

25th Anniversary of tenge

Монетада 1997 жылғы үлгідегі номиналы 1 теңгелік монета реверсінің бедерлі бейнесі берілген. Осы жылдан бастап номиналы 1, 5, 10 және 20 теңгелік монеталар жаңа дизайнмен шығарыла бастады. Олар 1993 жылғы үлгідегі монеталарды алмастырды

На монете – рельефное изображение реверса монеты номиналом 1 тенге образца 1997 года. Именно в том году стали выпускать монеты номиналом 1, 5, 10 и 20 тенге с новым дизайном. Они заменили собой монеты образца 1993 года

The coin depicts a relief image of the 1997 design of the reverse side of a one-tenge coin. This was the year when the coins in denominations of 1, 5, 10 and 20 tenge were issued with a new design. They replaced the coins of the 1993 design

02.11.2018

100 teñge

cupronickel/11.17 g

brilliant uncirculated

31 mm

30 000

АСТАНАНЫҢ МЕРЕЙТОЙЛЫҚ КҮНДЕРІ

ЮБИЛЕЙНЫЕ ДАТЫ
СТОЛИЦЫ

ANNIVERSARY DATES
OF THE CAPITAL

«Астананың мерейтойлық күндері» монеталар сериясы еліміздің бас қаласының серпінді дамуын және уақыт пен оқиғалар ағымында оның сәулет жағынан түрленуін бейнелейді.

Қазақстан астанасын Алматыдан Ақмолаға ауыстыру туралы шешімді Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылы 6 шілдеде қабылдады. Идея Қазақстанның Тұңғыш Президенті – Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевқа тиесілі.

Ақмола тиімді геосаяси орналасуына, өнеркәсіптік әлеуетіне, қаланы одан әрі дамыту үшін бос жерлердің болуына қарай жаңа астана ретінде таңдап алынды. Елорда 1997 жылы 10 желтоқсанда Алматыдан Ақмолаға ресми түрде көшірілді. 1998 жылы 6 мамырда қала Астана деп аталды. 2019 жылы елорда Нұр-Сұлтан деген жаңа атауға ие болды.

Монетная серия «Юбилейные даты столицы» отображает в себе динамичное развитие главного города страны и его архитектурное преобразование в потоке времени и событий.

Решение о переносе столицы Казахстана из Алматы в Акмолу было принято Верховным Советом Республики Казахстан 6 июля 1994 года. Идея принадлежит Первому Президенту Казахстана – Елбасы Нурсултану Назарбаеву.

Ақмола была выбрана в качестве новой столицы благодаря выгодному геополитическому расположению, промышленному потенциалу, наличию свободных земель для дальнейшего развития города. Официальный перенос столицы из Алматы в Акмолу произошел 10 декабря 1997 года. Позднее, 6 мая 1998 года, город переименовали в Астану. В 2019 году столица обрела новое название – Нур-Султан.

The “Anniversary dates of the Capital” coin series represents the dynamic development of the country’s capital city and its architectural transformation in a stream of time and events.

The decision to move the capital of Kazakhstan from Almaty to Akmola was taken by the Supreme Council of the Republic of Kazakhstan on 6 July 1994. The idea was proposed by the Elbasy Nursultan Nazarbayev, the First President of Kazakhstan.

Akmola was chosen as the new capital city due to its favourable geopolitical location, industrial capacity and availability of unoccupied land for the city’s further development. The capital was officially moved from Almaty to Akmola on 10 December, 1997. Subsequently, the city was renamed Astana on 6 May, 1998. In 2019, the capital was given a new name, Nur-Sultan.

QAZAQSTANNYŇ ASTANASY – NUR-SULTAN

Столица Казахстана – Нур-Султан
Nur-Sultan, the Capital of Kazakhstan

Аверсте – елорданың панорамалық бейнесі. Реверсте оң жағында ҚР Тұңғыш Президенті, Елбасы – Н.Ә. Назарбаевтың бір қырының бедерлі мүсіндік бейнесі берілген

На аверсе – панорамное изображение столицы. На реверсе в правой части – рельефное скульптурное изображение профиля Первого Президента РК – Елбасы Н.А. Назарбаева

The obverse side of the coin depicts a panoramic image of the capital. The reverse side depicts a relief image of the profile of the Elbasy Nursultan Nazarbayev, the First President of Kazakhstan, on the right side of the coin

19.03.2021

1 000 teñge

Au 999 16g/
Ag 925 46,2g

proof

50 mm

1 000

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖАҢА АСТАНАСЫ – АСТАНА

Новая столица Казахстана – Астана

Astana, the new Capital of Kazakhstan

Реверсте Астана қаласының ресми рәсімі бейнеленген. Шаңырақ қоршап тұрған элементтер гүлдің ою-өрнекті-декоративтік бейнесін құрайды

На реверсе изображена эмблема презентации Астаны. Элементы, окружающие шаңырақ, образуют орнаментально-декоративное изображение цветка

The reverse side depicts the emblem of Astana. The emblem elements surrounding the *shanyrak*, the main backbone part of the yurt, form the ornamental and decorative image of a flower

09.07.1998 20 teñge neusilber/11.17 g KZ uncirculated 31 mm 50 000

ЕУРАЗЭҚ ЕЛДЕРІНІҢ АСТАНАЛАРЫ. АСТАНА

Столицы стран ЕврАзЭС. Астана

Astana, Capital of EurAsEC

Реверсте Астана құрылысының әйгілі ғимараттарынан коллаж бейнеленген

На реверсе — коллаж из знаковых новостроек столицы

The reverse side displays a collage of significant new buildings in the capital city

27.06.2008 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 5 000

АСТАНА. 10 ЖЫЛ

Астана. 10 лет

10th Anniversary of Astana

	27.06.2008
	5 000 teñge
	Ag 925/1 000 g
	proof
	100 mm
	500

	27.06.2008
	50 teñge
	neusilber/11.17 g
	brilliant uncirculated
	31 mm
	50 000

Монетада астана құрылысының әйгілі ғимараттары: Ақорда, Қорғаныс министрлігі, Бейбітшілік және келісім сарайы, Көлік және коммуникациялар министрлігі бейнелерінен коллаж берілген. Монета реверсінің орталық бейнесі – Бәйтерек монументі

На монете – коллаж из силуэтов знаковых зданий столицы: Акорды, Министерства обороны, Дворца мира и согласия, Министерства транспорта и коммуникаций. Центральное изображение реверса монеты – монумент Байтерек

The coin depicts a silhouette collage of the capital's significant buildings: Akorda, the Ministry of Defence, the Palace of Peace and Reconciliation, and the Ministry of Transport and Communications. The Baiterek monument is depicted in the centre of the coin's reverse side

АСТАНА. 20 ЖЫЛ

Астана. 20 лет

20th Anniversary of Astana

- 20.06.2018
- 5 000 teñge
- Ag 925/1 000 g
- proof
- 100 mm
- 200

- 20.06.2018
- 500 teñge
- Ag 925/31.1 g
- proof
- 38.61 mm
- 2 000

- 20.06.2018
- 100 teñge
- cupronickel/11.17 g
- brilliant uncirculated
- 31 mm
- 30 000

Монетада Астана құрылысының әйгілі ғимараттарынан коллаж, алдыңғы жағында Expo-2017 халықаралық көрмесінің бас павильоны бейнеленген. Алғаш рет монета соғу құралы арқылы лазерлік галограмма қолданылды

На монете – коллаж знаковых сооружений Астаны, на переднем плане – главный павильон международной выставки Expo-2017. Впервые монета выполнена с применением лазерной голограммы на чеканочном инструменте

The coin depicts a photo collage of the significant buildings in Astana, the main pavilion of Expo-2017 International Exhibition is imaged in the foreground. For the first time ever, the coin is produced using laser hologram in the coining die

ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ

ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ

AC70

БАНКНОТТАРДАҒЫ ПОРТРЕТТЕР

ПОРТРЕТЫ НА БАНКНОТАХ

BANKNOTE PORTRAITS

Тәуелсіз Қазақстанның алғашқы банкноттары 1993 жылы 15 қарашада айналымға шығарылды. Олардың дизайнында көрнекті тарихи тұлғалар: ғалым Әл-Фараби, ақын Сүйінбай Аронұлы, күйші Құрманғазы, ғалым Шоқан Уәлиханов, философ және ойшыл Абай, халық құрметіне ие болған қазақтың ұлы хандары Әбілқайыр мен Абылай портреттері пайдаланылды.

Жаңа қорғаныш технологияларының пайда болуымен және жаңа дизайнның дамуымен «Портреттер» сериясындағы банкноттар айналымнан алынды, алайда олар «Банкноттардағы портреттер» сериясының монеталарында мәңгілікке сақталды.

Сериядағы коллекциялық күміс және алтын монеталар бірыңғай стилистикада орындалған және номиналы 500 теңгелік. Серияда барлығы жеті монета бар, олар 2011 жылдан 2017 жылға дейін жыл сайын шығарылды.

Коллекционер және нумизмат Әнуарбек Балахметовтің көмегімен Қазақстанның «Шоқан» монетасы Халықаралық ғарыш станциясының бортында болды. Оны жер орбитасына Қазақстан ғарышкері Айдын Айымбетов жеткізді.

Бұл монетаны таңдаудың өзіндік мәні бар, өйткені Шоқан Уәлиханов қазақтың ұлы ғалым-тарихшысы, саяхатшы және этнограф болған.

Ұсынылған бірегей кадрлар мен осындай маңызды оқиғаның дәлелі Ұлттық Банк музейінің экспозициясында лайықты орын алды.

Первые банкноты независимого Казахстана выпущены в обращение 15 ноября 1993 года. В их дизайне использованы портреты выдающихся исторических личностей: ученый аль-Фараби, акын Суинбай Аронулы, кюйши Курмангазы, ученый Шокан Уалиханов, философ и мыслитель Абай, почитаемые в народе великие казахские ханы Абулхаир и Абылай.

Постепенно, с появлением новых технологий защиты и разработки нового дизайна, банкноты серии «Портреты» изымались из обращения, однако они были увековечены в монетах серии «Портреты на банкнотах».

Серебряные и золотые коллекционные монеты серии выполнены в единой стилистике и имеют номинал 500 тенге. Всего в серии семь монет, они изготавливались с 2011 по 2017 год ежегодно.

Благодаря усилиям коллекционера и нумизмата Ануарбека Балахметова казахстанская монета «Шоқан» побывала на борту Международной космической станции. На орбиту Земли ее доставил казахстанский космонавт Айдын Аимбетов.

Выбор монеты весьма символичен, поскольку Шоқан Уалиханов был великим казахским ученым-историком, путешественником и этнографом.

Предоставленные уникальные кадры и свидетельства столь значимого события занимают достойное место в экспозиции музея Национального Банка.

The first banknotes of the Independent Kazakhstan were put into circulation on 15 November, 1993. The portraits of historically significant persons were used in their design: the scientist al-Farabi, the akyn Suinbai Aronuly, the kyuishi Kurmangazy Sagyrbayev, the scientist Shokan Ualikhanov, the philosopher and thinker Abai Kunanbayev, and the great and revered Abulkhair Khan and Abylai Khan.

As time has passed and with the advent of new security technologies and the development of a new design, the banknotes of the "Portraits" series were withdrawn from circulation, however they were immortalised in the coins of the "Banknote Portraits" series.

The silver and gold collectible coins of this series are made in the same style in the 500-tenge denomination. There are a total of seven coins in the series, which were issued annually from 2011 to 2017.

Thanks to the efforts of collector and numismatist Anuarbek Balakhmetov, the "Shokan" coin was onboard the International Space Station. It was delivered to the orbit by the Kazakh cosmonaut Aidyn Aimbetov.

The choice of this coin is very symbolic since Shokan Ualikhanov was a great Kazakh scientist, historian, traveller and ethnographer.

The unique shots of this significant event hold a worthy place in the exposition of the National Bank's Museum.

ӘЛ-ФАРАБИ

аль-Фараби
al-Farabi

1993 жылғы үлгідегі құны 1 теңгелік банкноттың бет жағында Шығыстың ұлы ойшылы Әл-Фарабидің портреті бейнеленген. Әл-Фараби философия, математика, астрономия, логика, медицина, филология, шет тілдері, музыка және жаратылыстану ғылымдары бойынша көп мұра қалдырды. Бүгінгі таңда ғалымның 130-ға жуық еңбегі белгілі, сондай-ақ ол Отырардағы кітапхананы ұйымдастырып, құрған деседі

Портрет великого мыслителя Востока аль-Фараби был изображен на лицевой стороне банкноты достоинством 1 тенге образца 1993 года. Аль-Фараби оставил после себя многочисленные труды по философии, математике, астрономии, логике, медицине, филологии, иностранным языкам, музыке и естественным наукам. Сегодня известно около 130 работ ученого, также ему приписывают организацию и создание библиотеки в Оtrarpe

A portrait of al-Farabi, one of the great thinkers of the East, was depicted on the obverse side of the one-tenge banknote of 1993. al-Farabi left behind numerous works on philosophy, mathematics, astronomy, logic, medicine, philology, foreign languages, music and natural sciences. Today, around 130 of the scholar's works are known. He is also attributed to for organizing and setting up a library in Otrar

20.08.2011

500 teñge

Au 999/7.78 g

proof

21.87 mm

4 000

СҮЙІНБАЙ

Суюнбай
 Suyunbai

1993 жылғы үлгідегі құны 3 теңгелік банкноттың бет жағында халық ақыны Сүйінбайдың портреті бейнеленген. Сүйінбай – айтыс өнерінің майталманы, батырлар эпосын жырлаушы, халық қорғаны болған Өтеген, Қарасай, Сұраншы, Саурық батырларына арналған поэмалардың авторы. Сүйінбай жарлылардың қорғаушысы саналған. Ол елдің мұңын мұңдап, жоғын жоқтаған турашыл ақын болды, халық батырларының бейнелерін сомдады.

Портрет народного акына Суюнбая был изображен на лицевой стороне банкноты достоинством 3 тенге образца 1993 года. Суюнбай – непревзойденный мастер айтыса, воспеватель героического эпоса, написал поэмы, посвященные защитникам народа – батырам Өтегену, Карасаю, Сұранши, Саурыку. Суюнбай считался заступником обездоленных. Он описывал борьбу народа против завоевателей, создавал образы народных героев.

A portrait of the folk akyn (improvising singer or poet), Suinbai was depicted on the obverse side of the three-tenge banknote of 1993. Suinbai is the unparalleled master of aitys, a song competition held between two akyns, and a glorifier of the heroic epic. He wrote poems dedicated to the defenders of the people, the batyrs Otegen, Karasay, Suranshi and Sauryk. Suinbai was considered a defender of the downtrodden. He described the people's struggles against conquerors and created images of folk heroes.

27.06.2012 500 teñge Au 999/7.78 g KZ proof 21.87 mm 4 000

ҚҰРМАНҒАЗЫ

Курмангазы
 Kurmangazy

1993 жылғы үлгідегі құны 5 теңгелік банкноттың бет жағында халық композиторы Құрманғазының портреті бейнеленген. Қазақ халқының сазгері, ұлы композитор, күй атасы. Қазақтың музыка мәдениетін дамытуға зор үлес қосты. Халықтың азаттығы мен жеке тұлға бостандығы оның шығармашылығының арқауына айналды. Құрманғазы туындыларында XIX ғасырдың 30-жылдарындағы ұлт-азаттық күрес ерекше орын алады. Ол Жәңгір ханға қарсы Исатай Тайманов пен Махамбет бастаған Бөкей ордасы қазақтарының ұлттық көтерілісінің (1836-1837 жж.) куәсі болды. Құрманғазының 60-қа тарта күйі, оның ішінде аты аңызға айналған «Сарыарқа», «Адай» және басқа да күйлері сақталған.

Портрет народного композитора Курмангазы был изображен на лицевой стороне банкноты достоинством 5 тенге образца 1993 года. Казахский народный музыкант, композитор, домбрист, автор кюев (пес для домбры), Курмангазы оказал большое влияние на развитие казахской музыкальной культуры. Основные мотивы в его творчестве – освобождение народа и свобода личности. В произведениях Курмангазы особое место занимает национально-освободительная борьба 30-х годов XIX века. Он был очевидцем народного восстания казахов Букеевской орды (1836-1837 гг.) под руководством Исатая Тайманова и Махамбета против хана Жангира. Сохранились 60 кюев Курмангазы, в том числе легендарные «Сары-Арқа», «Адай» и др.

A portrait of the folk composer Kurmangazy was depicted on the obverse side of the five-tenge banknote of 1993. Kurmangazy was a Kazakh folk musician, composer, dombra player and an author of kuis (instrumental musical composition). He had a huge influence on the development of Kazakh musical culture. The main motives in his work are the liberation of the people and freedom of the individual. The national liberation struggle of the 1830s hold a special place in Kurmangazy's works. He witnessed the popular uprising of the Kazakhs of the Bukey Horde (1836-1837) led by Isatay Taymanuly and Makhambet Otemisuly against Zhanger Khan. Sixty of Kurmangazy's kuis have survived, including the legendary "Sary-Arka", "Adai" and others.

07.06.2013 500 teñge Au 999/7.78 g KZ proof 21.87 mm 4 000

ШОҚАН

Шокан
Shokan

1993 жылғы үлгідегі құны 10 теңгелік банкноттың бет жағында қазақтың ғалымы және этнографы Шокан Уәлихановтың портреті бейнеленген. Ш. Уәлиханов – «Қызғаздар туралы жазбалар», «Тәңірі», «Қазақ шежіресі» және басқа да ғылыми еңбектердің авторы. 1858-1859 жылдары Уәлиханов атақты Қашғария, Қытай сапарына барып қайтты, бұл оның ғалымдық, ағартушылық саласындағы еңбегінің жаңа белеске көтерілуіне жол ашты. Оның Шығыс Түркістан халықтарының тарихына, географиясы мен әлеуметтік құрылысына арналған еңбектері орыс, неміс, ағылшын және француз тілдерінде жарық көрді.

Портрет казахского ученого и этнографа Шокана Уалиханова был изображен на лицевой стороне банкноты достоинством 10 тенге образца 1993 года. Ш. Уалиханов – автор научных работ «Предания и легенды Большой киргиз-кайсацкой орды», «Тенгри», «Ханские ярлыки» и др. В 1858-1859 годах Уалиханов совершил свою знаменитую поездку в Кашгарию, в Китай, которая принесла ему славу отважного путешественника и крупного ученого. Его труды, посвященные истории, географии и социальному строю народов Восточного Туркестана, были опубликованы на русском, немецком, английском и французском языках.

A portrait of the Kazakh scholar and ethnographer Shokan Ualikhanov was depicted on the obverse side of the ten-tenge banknote of 1993. Ualikhanov is the author of the scholarly works "Traditions and Legends of the Great Kirghiz-Kaisak Horde", "Tengri", "Jarligs of the Khans" and others. In 1858-1859, Ualikhanov made his famous trip to Kashgaria and China, which brought him fame as an intrepid traveller and a great scholar. His works on history, geography and social structure of the peoples of East Turkistan have been published in Russian, German, English and French.

24.10.2014	500 teñge	Au 999/7.78 g	KZ proof	21.87 mm	1 000
	500 teñge	Ag 925/31.1 g	silver	38.61 mm	3 000
	50 teñge	neusilber/11.17 g	uncirculated	31 mm	100 000

АБАЙ

Abai

1993 жылғы үлгідегі құны 20 теңгелік банкноттың бет жағында қазақтың ағартушысы және ойшылы Абайдың портреті бейнеленген. Абай Құнанбаев (1845-1904 жж.) – қазақ халқының ұлы ақыны, философ-гуманист, композитор. Абай қазақ арасында орыс және Еуропа мәдениетінің таралуына ықпал етті. Оның шығармалары әлеуметтік өмір қайшылықтары, қоғамдық тартыс пен даналық дүниетанымы мәселелеріне негізделген. Ол өз өлеңдерінде әділетсіздікке, теңсіздікке, надандыққа қарсы күреске үндеп, қазақ халқының өмірі мен болашағы туралы философиялық көзқарасын жырына қосты.

Портрет казахского просветителя и мыслителя Абая был изображен на лицевой стороне банкноты достоинством 20 тенге образца 1993 года. Абай Құнанбаев (1845-1904 гг.) – великий поэт казахского народа, философ-гуманист, композитор. Абай способствовал распространению русской и европейской культуры среди казахов. В основе его произведений лежат социальные, общественные и моральные вопросы. В своих стихах он призывал общество бороться с угнетением и невежеством, закладывал философские идеи, размышления о жизни и будущем казахского народа.

A portrait of the Kazakh enlightener and thinker Abai was depicted on the obverse side of the 20-tenge banknote of 1993. Abai Kunanbayev (1845-1904) is one of the greatest poets of the Kazakh people, a philosopher, humanist and composer. Abai contributed to the spread of Russian and European culture among the Kazakhs. His works are based on the social and moral issues facing society. In his poems, he called on society to fight oppression and ignorance and introduced philosophical ideas and reflections on the life and future of the Kazakh people.

14.08.2015	500 teñge	Au 999/7.78 g	KZ proof	21.87 mm	1 000
	500 teñge	Ag 925/31.1 g	silver	38.61 mm	3 000
	50 teñge	neusilber/11.17 g	uncirculated	31 mm	100 000

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/ COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/ РОССИЯ/ RUSSIA 2016)

Ұйымдастыру комитетінің арнайы жүлдесі
Специальный приз Оргкомитета
Special prize by the Organizing Committee

ӘБІЛҚАЙЫР ХАН

Абулхаир-хан
 Abulkhair Khan

1993 жылғы үлгідегі құны 50 теңгелік банкноттың бет жағында Әбілқайыр ханның портреті бейнеленген. Әбілқайыр хан (1718–1748 жж.) – Кіші жүздің ханы, Шыңғысханның тікелей ұрпағы. Әбілқайыр хан батыл қолбасшы, көрнекті саясаткер және дарынды мәмілегер ретінде танымал болды. Оның саясатының негізгі мақсаты барлық рудың басын біріктіру, Ресейдің қамқорлығымен орталықтандырылған мемлекет құру болды.

Портрет Абулхаир-хана был изображен на лицевой стороне банкноты достоинством 50 тенге образца 1993 года. Абулхаир-хан (1718–1748 гг.) – хан Младшего жуза, прямой потомок по линии Чингис-хана, прославился как отважный воин, видный политик и дипломат. Основной целью его политики было объединение всех родов, создание под покровительством России централизованного государства.

A portrait of Abulkhair Khan was depicted on the obverse side of the 50-tenge banknote of 1993. Abulkhair Khan (1718–1748) was the khan of the Junior Zhuz, and a direct descendant of Chingiz Khan. Abulkhair Khan earned fame as a brave warrior, prominent politician and diplomat. The main goal of his policy was to unify all clans and create a centralised state under the auspices of Russia.

29.07.2016	500 teñge 500 teñge 100 teñge	Au 999/7.78 g Ag 925/31.1 g neusilber/11.17 g	KZ proof silver uncirculated	21.87 mm 38.61 mm 31 mm	1 000 3 000 100 000
------------	-------------------------------------	---	------------------------------------	-------------------------------	---------------------------

АБЫЛАЙ ХАН

Абылай-хан
 Abylai Khan

1993 жылғы үлгідегі құны 100 теңгелік банкноттың бет жағында Абылай ханның портреті бейнеленген. Абылай хан (1711–1781 жж.) – Орта жүздің ханы, ең ұлы хандардың бірі, Көркем Уәли сұлтанның ұлы, Барак ханның ұрпағы. Ол бүкіл қазақ жерінің аумақтық тұтастығын сақтай алды, мәдени-шаруашылық ілгерілеу бағытын ұстанды, Ресеймен одақтасуды егіншілік пен отырықшылық кәсіпке көшудің негізі ретінде қарастырды. Абылай Қожа Ахмет Яссауи кесенесінде жерленген.

Портрет Абылай-хана был изображен на лицевой стороне банкноты достоинством 100 тенге образца 1993 года. Абылай-хан (1711–1781 гг.) – хан Среднего жуза, один из самых знаменитых правителей, сын Көркем Уәли-султана, потомок Барак-хана. Он сумел соединить в одно целое все казахские земли, связывал планы с культурно-хозяйственным прогрессом, рассматривал союз с Россией как основу перехода к оседлому земледелию и промысловой деятельности. Абылай похоронен в мавзолее Ходжи Ахмеда Яссауи.

A portrait of Abylai Khan was depicted on the obverse side of the 100-tenge banknote of 1993. Abylai Khan (1711–1781) was the khan of the Middle Zhuz, one of the most famous khans, the son of Korkem Wali Sultan and a descendant of Barak Khan. He managed to unite all the Kazakh lands into a single entity, bind plans with cultural and economic progress and viewed an alliance with Russia as the foundation for transitioning to sedentary agriculture and fishing. Abylai was buried in the Mausoleum of Khoja Ahmed Yasawi.

09.08.2017	500 teñge 500 teñge 100 teñge	Au 999/7.78 g Ag 925/31.1 g neusilber/11.17 g	KZ proof silver uncirculated	21.87 mm 38.61 mm 31 mm	1 000 3 000 10 000
------------	-------------------------------------	---	------------------------------------	-------------------------------	--------------------------

ЕСТЕ ҚАЛАТЫН ОҚИҒАЛАР МЕН БІРТУАР АДАМДАР ВЫДАЮЩИЕСЯ СОБЫТИЯ И ЛЮДИ OUTSTANDING EVENTS AND PEOPLE

«Есте қалатын оқиғалар мен біртуар адамдар» сериясындағы монеталарда есте қалған тарихи оқиғалар мен айтулы күндер, сондай-ақ Қазақстанның дамуына елеулі үлес қосқан белгілі тұлғалар бейнеленген.

Бұл – бейнелердің мол қатарымен және монеталарды дайындау кезінде қолданылған технологиялардың алуан түрлілігімен ерекшеленетін кең ауқымды серия.

На монетах серии «Выдающиеся события и люди» запечатлены памятные исторические события и даты, а также знаковые личности, внесшие значительный вклад в развитие Казахстана.

Это достаточно обширная серия, которая отличается богатством образов и широким набором примененных технологий при изготовлении монет.

The coins of “Outstanding Events and People” series image memorable historical events and dates, as well as the prominent persons who significantly contributed to development of Kazakhstan.

The series is fairly extensive and distinguished by abundance of images and a wide range of technologies used in coin manufacturing.

SEMEI IADROLYQ POLIGONYNYŇ JABYLGANYNA 30 JYL

30 лет со дня закрытия Семипалатинского ядерного полигона

30 years since the closure of Semipalatinsk nuclear test site

- 27.08.2021
- 500 teñge
- Ag 925/31.1 g
- proof
- 38.61 mm
- 5 000

- 27.08.2021
- 100 teñge
- neusilber/11.17 g
- uncirculated
- 31 mm
- 100 000

Ядролық жарылыстың стильдендірілген бейнесі екі бөліктен тұрады. Сол жақ бөлігі құрбан болған адам өмірі мен шырғалаңға түскен тағдырын бейнелейтін сынық кескіндер түрінде берілген. Оң жақ бөлігі зардап шеккен табиғаттың символы ретінде құрғақ ағаштың бейнесінде жасалған. Кеуіп кеткен ағаш бұтағындағы жасыл жапырақтың бейнесі – қайта өрлеу мен қылаң берген үміт белгісі

Стилизованное изображение ядерного взрыва состоит из двух частей. На левой – осколки, символ унесенных жизней и поломанных человеческих судеб. На правой – сухое дерево как символ пострадавшей природы. Изображение зеленого листа в высохшей кроне дерева – знак возрождения и надежды

The symbolically-rendered image of a nuclear explosion is made up of two parts. The left side depicts the fractions symbolizing lost lives and ruined human destinies. The right side images a dry tree symbolizing the harmed nature. The image of a green leaf in the dried tree crown is a sign of revival and hope

БІРІККЕН ҰЛТТАР ҰЙЫМЫ. 50 ЖЫЛ

Организация Объединенных Наций. 50 лет
50th Anniversary of the United Nations

	18.10.1995
	20 teñge
	neusilber/11.17 g
	uncirculated
	31 mm
	5 000 000

БІРІККЕН ҰЛТТАР ҰЙЫМЫ. 60 ЖЫЛ

Организация Объединенных Наций. 60 лет
60th Anniversary of the United Nations

	15.10.2005
	100 teñge
	nickel brass/neusilber 6.45 g
	uncirculated
	24.50 mm
	100 000

ТАТУЛЫҚ ПЕН ЕСКЕ АЛУ ЖЫЛЫ

Год согласия и памяти

Year of Consent and Memory

	16.12.1997
	20 teñge
	neusilber/11.17 g
	uncirculated
	31 mm
	50 000

МИЛЛЕНИУМ

Millennium

	15.12.1999
	50 teñge
	neusilber/11.17 g
	uncirculated
	31 mm
	50 000

ҒАСЫРЛАР БЕЛЕСІ

Рубеж тысячелетий
Millenium

	21.12.1999
	100 teңge
	Ag 925/24 g
	proof
	37 mm
	2 000

ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫНА 100 ЖЫЛ

Железной дороге Казахстана 100 лет
100th Anniversary of Kazakhstan railways

	20.07.2004
	500 teңge
	Ag 925/24 g
	proof
	37 mm
	3 000

ТҮРКІСТАН. 1500 ЖЫЛ

Туркестан. 1500 лет

1,500th Anniversary of Turkestan

- 01.09.2000
- 500 teñge
- Au 999/7.78 g
- proof
- 21.87 mm
- 1 000

- 01.09.2000
- 100 teñge
- Ag 925/24 g
- proof
- 37 mm
- 3 000

- 01.09.2000
- 50 teñge
- neusilber/11.17 g
- uncirculated
- 31 mm
- 50 000

ҰЛЫ ЖЕҢІСКЕ 55 ЖЫЛ

Большой Победе 55 лет

55th Anniversary of the Great Victory

	24.04.2000
	50 teñge
	neusilber/11.17 g
	uncirculated
	31 mm
	50 000

ҰЛЫ ЖЕҢІСКЕ 60 ЖЫЛ

60 лет Великой Победе

60th Anniversary of the Great Victory

	16.04.2005
	50 teñge
	neusilber/11.17 g
	uncirculated
	31 mm
	50 000

ҰЛЫ ЖЕҢІСКЕ 65 ЖЫЛ

65 лет Великой Победе

65th Anniversary of the Great Victory

	23.04.2010
	50 teñge
	neusilber/11.17 g
	uncirculated
	31 mm
	50 000

ҰЛЫ ЖЕҢІСКЕ 70 ЖЫЛ

70 лет Великой Победе

70th Anniversary of the Great Victory

	31.03.2015		500 teñge 50 teñge		Ag 925/24 g neusilber/11.17 g		proof uncirculated		37 mm 31 mm		7 000 100 000
--	------------	--	-----------------------	--	----------------------------------	--	-----------------------	--	----------------	--	------------------

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/ COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/ РОССИЯ/ RUSSIA 2016)

Ұйымдастыру комитетінің арнайы жүлдесі
Специальный приз Оргкомитета
Special prize by the Organizing Committee

ЖЕҢІСКЕ 75 ЖЫЛ

75 лет Победе

75th Anniversary of the Great Victory

05.06.2020

500 teñge

100 teñge

100 teñge

Ag 925/24 g
neusilber/11.17 g
cupronickel/15 g

black proof
uncirculated
brilliant uncirculated

37 mm

31 mm

33 mm

2 000
100 000
8 000

1986 ЖЫЛҒЫ ЖЕЛТОҚСАН ОҚИҒАСЫНА 20 ЖЫЛ

Декабрьским событиям 1986 года 20 лет

20th Anniversary of the December Events of 1986

14.12.2006

50 teñge

neusilber/11.17 g

uncirculated

31 mm

50 000

ШАНХАЙ ҮНТЫМАҚТАСТЫҚ ҰЙЫМЫНА 10 ЖЫЛ

10-летие Шанхайской организации сотрудничества

10th Anniversary of the Shanghai Cooperation Organisation

	29.03.2011
	500 teңge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	4 000

ҰҚШ 20 ЖЫЛДЫҒЫ ЖӘНЕ ҰҚШҰ 10 ЖЫЛДЫҒЫ

20 лет ДКБ и 10 лет ОДКБ

20th Anniversary of CST and 10th Anniversary of CSTO

	20.12.2012
	500 teңge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	2 000

ҚАЗАҚ ХАНДЫҒЫНА 550 ЖЫЛ

550 лет Казахскому ханству

550th Anniversary of the Kazakh Khanate

- 30.06.2015
- 500 teñge
- Ag 925/24 g
- proof
- 37 mm
- 5 000

- 30.06.2015
- 50 teñge
- neusilber/11.17 g
- uncirculated
- 31 mm
- 100 000

ӘЛЕМДІК ЖӘНЕ ДӘСТҮРЛІ ДІНДЕР КӨШБАСШЫЛАРЫ СЪЕЗІНЕ 10 ЖЫЛ

10 лет Съезду лидеров мировых и традиционных религий

10th Anniversary of the Congress of Leaders of World and Traditional Religions

	03.07.2013
	500 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	3 000

ҚАЗАҚСТАН КОНСТИТУЦИЯСЫНА 10 ЖЫЛ

Конституции Казахстана 10 лет

10th Anniversary of the Constitution of Kazakhstan

	15.07.2005
	50 teñge
	neusilber/11.17 g
	uncirculated
	31 mm
	50 000

ҚАЗАҚСТАН КОНСТИТУЦИЯСЫНА 20 ЖЫЛ

Конституции Казахстана 20 лет

20th Anniversary of the Constitution of Kazakhstan

	07.08.2015
	50 teñge
	neusilber/11.17 g
	uncirculated
	31 mm
	50 000

QAZAQSTAN KONSTITÝSIASYNÁ 25 JYL

Конституции Казахстана 25 лет

25th Anniversary of the Constitution of Kazakhstan

	25.08.2020		100 teñge 200 teñge		neusilber/11.17 g cupronickel/15 g		uncirculated proof-like		31 mm 33 mm		50 000 3 000
--	------------	--	------------------------	--	---------------------------------------	--	----------------------------	--	----------------	--	-----------------

ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫ АССАМБЛЕЯСЫНА 20 ЖЫЛ

Ассамблее народа Казахстана 20 лет

20th Anniversary of the Assembly of the People of Kazakhstan

07.08.2015

500 теңге
50 теңге

Ag 925/24 g
neusilber/11.17 g

proof
uncirculated

37 mm
31 mm

5 000
50 000

QAZAQSTAN HALQY ASSAMBLEIASY. 25 JYL

Ассамблея народа Казахстана. 25 лет

25th Anniversary of the Assembly of the People of Kazakhstan

21.08.2020

200 теңге
100 теңге

cupronickel/15 g
neusilber/11.17 g

proof-like
uncirculated

33 mm
31 mm

3 000
50 000

ЕУРАЗЭҚ 10 ЖЫЛ

10 лет ЕврАзЭС

10th Anniversary of EurAsEC

	23.10.2010
	500 teңge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	5 000

ЕУРАЗИЯЛЫҚ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ОДАҚ

Евразийский экономический союз

Eurasian Economic Union

	13.11.2015
	500 teңge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	1 000

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/ COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/ РОССИЯ/ RUSSIA 2016)

Ұйымдастыру комитетінің арнайы жүлдесі
Специальный приз Оргкомитета
Special prize by the Organizing Committee

ЕҰРАЗИАЛЫҚ ЕКОНОМИКАЛЫҚ ОДАҚ. 5 ЖҮЛ

Евразийский экономический союз. 5 лет

5th Anniversary of the Eurasian Economic Union

21.05.2019

50 000 teñge

Au 999/1 000 g

proof

100 mm

20

21.05.2019

500 teñge

Au 999/31.10 g

proof

32 mm

500

21.05.2019

500 teñge

Ag 925/31.1 g

proof

38.61 mm

1 500

ЖАМБЫЛ ЖАБАЕВ. 150 ЖЫЛ

Жамбыл Жабаев. 150 лет

150th Anniversary of Zhambyl Zhabayev

Жамбыл Жабаев (1846–1945 жж.) – қазақ халық поэзиясының көрнекті өкілі, өлең сөздің шебері, жыр алыбы, ақын-жырау. Жау қоршауында қалып, қатер төнген Ленинград тұрғындарына қолдау білдіретін поэтикалық жолдау – «Ленинградтық өренім!» атты танымал өлеңнің авторы. Оның шығармалары әлемнің көптеген тіліне аударылды

Жамбыл Жабаев (1846–1945 гг.) – видный представитель казахской народной поэзии, мастер стихотворного слова, сказитель, жырау. Автор известного стихотворения «Ленинградцы, дети мои» – это поэтическое послание со словами поддержки к жителям Ленинграда, осажденного фашистскими войсками в годы Великой Отечественной войны. Его произведения переведены на многие языки мира

Zhambyl Zhabayev (1846–1945) was a prominent representative of Kazakh folk poetry, a master of the poetic word, a storyteller and a zhyrau (folksinger). He is the author of the famous poem "People of Leningrad, My Children", a poetic message to support the inhabitants of Leningrad, which had been besieged by Nazi troops during the Great Patriotic War. His poems have been translated into numerous languages

📅 20.08.1996 🇰🇰 20 teңge 🏠 neusilber/11.17 g 🇰🇰 uncirculated 📏 31 mm 📦 100 000

МҰХТАР ӘУЕЗОВ. 100 ЖЫЛ

Мухтар Ауэзов. 100 лет

100th Anniversary of Mukhtar Auevov

Мұхтар Әуезов (1897–1961 жж.) – белгілі жазушы, әдебиеттанушы ғалым. Оның «Абай жолы» романы «Әлем әдебиеті кітапханасы» топтамасына кірді. М. Әуезов – қазақ фольклоры, қазақ әдебиетінің тарихы мен теориясы, Абайдың өмірі мен шығармашылығы туралы ғылыми еңбектердің авторы. Оның шығармалары бірнеше рет қайта басылып, әлемнің түрлі тілдеріне аударылды. ЮНЕСКО шешімі бойынша 1997 жылы М. Әуезовтің 100 жылдығы бүкіл әлемде тойланды. Әдебиет және өнер институты, Қазақ академиялық драма театры, Қазақстанның түрлі қалаларындағы көшелер мен мектептер М. Әуезовтің есімімен аталды

Мухтар Ауэзов (1897–1961 гг.) – известный писатель, ученый-литературовед. Его роман «Путь Абая» вошел в «Библиотеку всемирной литературы». Ауэзов – автор научных трудов по казахскому фольклору, истории и теории казахской литературы, о жизни и творчестве Абая. Его произведения неоднократно переиздавались и переводились на разные языки мира. По решению ЮНЕСКО в 1997 году во всем мире праздновалось 100-летие со дня рождения М. Ауэзова. Его именем названы Институт литературы и искусства, Казахский академический театр драмы, улицы и школы в разных городах Казахстана

Mukhtar Auevov (1897–1961) was a famous writer and literary scholar. His novel "The Path of Abai" has been included in the Library of World Literature. Auevov is the author of scholarly works on Kazakh folklore, the history and theory of Kazakh literature and the life and work of Abai. His works have been repeatedly reprinted and translated into numerous different languages. Based on a decision by UNESCO, the 100th Anniversary of Auevov's birth was celebrated all over the world in 1997. The Institute of Literature and Art, the Kazakh Academic Drama Theatre as well as streets and schools in different cities of Kazakhstan are named after him

📅 16.12.1997 🇰🇰 20 teңge 🏠 neusilber/11.17 g 🇰🇰 uncirculated 📏 31 mm 📦 50 000

ҚАНЫШ СӘТБАЕВ. 100 ЖЫЛ

Каныш Сатпаев. 100 лет

100th Anniversary of Kanysh Satpayev

Академик Қаныш Сәтбаев (1899–1964 жж.) – ғұлама ғалым, Қазақстан Ғылым академиясының тұңғыш президенті, Қазақстан геологтары мектебінің негізін қалаушы. Мыс қоры бойынша сол кезде ірі болып саналатын Жезқазған кен орнын ашқаны үшін Қ. Сәтбаев 1940 жылы жоғары награда – Ленин орденімен марапатталды. Қ. Сәтбаев 1946 жылы 1 маусымда ҚазКСР Ғылым академиясын құрды. Алғашқы жалпы жиналыста Қ. Сәтбаев оның академигі және президенті болып сайланды. Сол жылы Сәтбаев КСРО Ғылым Академиясының академигі және КСРО Жоғарғы Кеңесінің депутаты болып сайланды.

Академик Каныш Сатпаев (1899–1964 гг.) – выдающийся ученый, первый президент Академии наук Казахстана, создатель школы геологов Казахстана. За открытие Джезказганского месторождения, крупнейшего на тот момент по запасам меди, К. Сатпаев в 1940 году был удостоен высшей награды – ордена Ленина. К. Сатпаев открыл Академию наук КазССР 1 июня 1946 года. На первом общем собрании Сатпаев был избран ее академиком и президентом. В том же году его избрали академиком Академии наук СССР и депутатом Верховного Совета СССР.

The academic Kanysh Satpayev (1899–1964) was a prominent scholar, the first president of the Academy of Sciences of Kazakhstan and the founder of the school of geologists in Kazakhstan. In 1940, Satpayev was awarded the highest award – the Order of Lenin – for the discovery of the Dzhelzhazgan deposit, the largest known copper reserve at that time. Satpayev opened the Academy of Sciences of the Kazakh SSR on 1 June 1946. At the first general meeting, Satpayev was elected as a member and president of the academy. In the same year, Satpayev was elected as a member of the USSR Academy of Sciences and a deputy of the USSR Supreme Soviet.

05.04.1999 20 teңge neusilber/11.17 g KZ uncirculated 31 mm 50 000

СӘБИТ МҰҚАНОВ. 100 ЖЫЛ

Сабит Муканов. 100 лет

100th Anniversary of Sabit Mukanov

Сәбит Мұқанов (1900–1973 жж.) – қазақ әдебиетінің классигі, ақын, қоғам қайтаркері. С. Мұқанов өз шығармаларында қазақ халқының көп ғасырлық тұрмысын, мәдениетін, тарихын сөзбен суреттеді. С. Мұқанов қазақ прозасының дамуына зор үлес қосты. Ол таптық тартысқа арналған алғашқы әлеуметтік-психологиялық роман жазды. Шокан Уәлихановтың ғылыми және әдеби мұрасын зерттеумен, қазақ әдебиетінде түрлі жанрларды дамыту мәселелерімен айналысты.

Сабит Муканов (1900–1973 гг.) – классик казахской литературы, поэт, общественный деятель. В своих произведениях С. Муканов отразил многовековой быт, культуру и историю казахского народа. Муканов внес огромный вклад и в развитие казахской прозы. Он создал первый социально-психологический роман, посвященный классовой борьбе. Занимался и исследованием научного и литературного наследия Шокана Уалиханова, вопросами развития различных жанров в казахской литературе.

Sabit Mukanov (1900–1973) is a classic of Kazakh literature, poet and public figure. In his works, Mukanov captured the centuries-long life, culture and history of the Kazakh people. Mukanov made a huge contribution to the development of Kazakh prose. He wrote the first socio-psychological novel dedicated to the class struggle. He also studied the scholarly and literary heritage of Shokan Ualikhanov and the development of various genres in Kazakh literature.

24.04.2000 50 teңge neusilber/11.17 g KZ uncirculated 31 mm 50 000

ҒАБИТ МҮСРЕПОВ. 100 ЖЫЛ

Ғабит Мүсрепов. 100 лет
 100th Anniversary of Gabit Musrepov

Ғабит Мүсрепов (1902–1985 жж.) – жазушы, қоғам қайраткері, Қазақстанның халық жазушысы, академик, Социалистік Еңбек Ері. Ғ. Мүсреповтің шығармашылығы ауқымды және оған романдар, пьесалар, повестер мен әңгімелер ғана емес, фильм сценарийлері, опера либреттолары, мемуарлар, очерктер, тіпті автор құрастырған әліппелер де кіреді. Оның «Қазақ солдаты» және «Ұлпан» атты романдары – ең танымал туындылар. Ғ. Мүсрепов шығармашылығында Шолохов, Горький, Симонов туындыларының қазақ тіліндегі аудармасы маңызды орын алады.

Ғабит Мүсрепов (1902–1985 гг.) – писатель, общественный деятель, народный писатель Казахстана, академик, Герой социалистического труда. Библиография Г. Мүсрепова обширна и включает не только романы, пьесы, повести и рассказы, но и сценарии фильмов, либретто опер, мемуары, очерки и даже составленные автором буквари. Наиболее известны его произведения «Солдат из Казахстана» и «Улпан» ее имя». Важное место в творчестве Мүсрепова занимали переводы на казахский язык произведений М. Шолохова, М. Горького, К. Симонова.

Gabit Musrepov (1902–1985) was a writer, public figure, Kazakh folk writer, academic and Hero of Socialist Labour. Musrepov's bibliography is extensive and not only includes novels, plays, novellas and short stories, but also movie scripts, opera librettos, memoirs, essays and even school primers compiled by the author. His best known works are "The Kazakh Soldier" and "Ulpan". Another important aspect of Musrepov's work was his translations into the Kazakh language of the works of Mikhail Sholokhov, Maxim Gorky and Konstantin Simonov.

22.03.2002 50 теңге neusilber/11.17 g KZ uncirculated 31 mm 50 000

ҒАБИДЕН МҰСТАФИН. 100 ЖЫЛ

Ғабиден Мұстафин. 100 лет
 100th Anniversary of Gabiden Mustafin

Ғабиден Мұстафин (1902–1985 жж.) – жазушы, Қазақстан Ғылым академиясының корреспондент мүшесі. Қаламгер шығармаларында жеке адам өмірінің шырғалаңын бейнелейтін сюжеттер, кейіпкерлердің психологиялық портреттері шебер суреттеледі. Қоғамдағы жаңалықтар мен дүрбелең оқиғалар, ел басынан өткерген ауыртпашылық шұрайлы тілмен ұтымды берілді. Оның романдары тек Қазақстанда ғана емес, бүкіл КСРО-да, сондай-ақ әлемнің көптеген елдерінде танымал болды. Ғ. Мұстафин Қазақстан Жазушылар одағының негізін қалаушы, оның басқарма Төрағасы және Бірінші хатшысы болды.

Ғабиден Мұстафин (1902–1985 гг.) – писатель, член-корреспондент Академии наук Казахстана. В его произведениях отражены сюжеты, изображающие перипетии жизни отдельного человека, тонко описаны психологические портреты героев. Язык его сочинений неимоверно богат – им присущи образность и изящество выражений. Его романы получили известность не только в Казахстане, но и во всем СССР, а также во многих странах мира. Мұстафин стоял у истоков создания Союза писателей Казахстана, являлся председателем его правления и первым секретарем.

Gabiden Mustafin (1902–1985) was a writer and corresponding member of the Academy of Sciences of Kazakhstan. His works reflect narratives depicting the travails of individual life and subtly describe the psychological portraits of heroes. The language in his works is incredibly rich and characterised by imagery and a grace of expression. His novels gained fame both in Kazakhstan, and throughout the USSR, as well as in many other countries. Mustafin was one of the founders of the Writers' Union of Kazakhstan and served as its chairman of the board and first secretary.

29.11.2002 50 теңге neusilber/11.17 g KZ uncirculated 31 mm 50 000

МАХАМБЕТ. 200 ЖЫЛ

Махамбет. 200 лет

200th Anniversary of Makhambet

Махамбет (1804–1846 жж.) – әйгілі жырау, өр рухты ақын, ел бастаған батыр, ұлт-азаттық қозғалысы (1836–1838 жж.) жетекшілерінің бірі. Махамбет XIX ғасырдағы қазақ әдебиетінің дамуында маңызды рөл атқарды. Оның толғаулары мен жырлары дәуір шындығын бейнелеп, болашаққа деген сенімнің ерекше үлгісін көрсетті. Ол – сазгер, домбыраның құлағында ойнайтын шебер күйші, шешен, орақ тілді ақын және ерекше талант иесі

Махамбет (1804–1846 гг.) – поэт, народный акын, батыр, один из руководителей народно-освободительного движения (1836–1838 гг.). Махамбет сыграл важную роль в развитии казахской литературы XIX века. Его произведения посвящены родной земле, независимости, свободе, героизму батыров и др. Он отличался талантами композитора, виртуозного исполнителя кюев, оратора и пламенного поэта

Makhambet (1804–1846) was a poet, folk akyn (improvising singer or poet), batyr (warrior), and one of the leaders of the people's liberation movement (1836–38). Makhambet played an important role in the development of Kazakh literature in the 19th century. His works are dedicated to his native land, independence, freedom and the heroism of batyrs. He was notable for his talents as a composer and being a virtuoso performer of kuis (instrumental musical composition), an orator and a fiery poet

01.09.2003 50 teңge neusilber/11.17 g KZ uncirculated 31 mm 50 000

ӘБІЛХАН ҚАСТЕЕВ. 100 ЖЫЛ

Абылхан Кастеев. 100 лет

100th Anniversary of Abilkhan Kasteyev

Әбілхан Қастеев (1904–1973 жж.) – кескіндемеші, график-суретші, қазақ бейнелеу өнерінің негізін қалаушылардың бірі, Қазақстанның халық суретшісі, Ш. Уәлиханов атындағы Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты. «Мектепке», «Түркісіб», «Алтын астық», «Колхоздың тойы», «Ескі және жаңа өмір» триптихінің, «Жас Абай» және басқа да картиналардың авторы. Алматыдағы Қазақстан Республикасының Мемлекеттік өнер музейіне Ә. Қастеевтің есімі берілді

Абылхан Кастеев (1904–1973 гг.) – живописец, график, один из основателей казахского изобразительного искусства, народный художник Казахстана, лауреат Государственной премии имени Ш. Уалиханова. Автор картин «В школу», «Турксиб», «Жатва», «Колхозный той», триптиха «Старая и новая жизнь», «Молодой Абай» и др. Имя А. Кастеева носит Государственный музей искусств Республики Казахстан в Алматы

Abilkhan Kasteyev (1904–1973) was a painter, graphic artist, one of the founders of Kazakh fine art, a People's Artist of Kazakhstan and a laureate of the Valikhanov State Prize. He is the author of the paintings "To School", "Turksib", "Harvest", "Collective Farm Feast", the triptych "Old and New Life", "Young Abai" and others. The State Museum of Arts of Kazakhstan in Almaty was named after Kasteyev

27.01.2004 50 teңge neusilber/11.17 g KZ uncirculated 31 mm 50 000

ӘЛКЕЙ МАРҒҰЛАН. 100 ЖЫЛ

Алькей Маргулан. 100 лет

100th Anniversary of Alkey Margulan

Әлкей Марғұлан (1904–1985 жж.) – тарихшы, археолог, Қазақстанның дала өркениетін ғылыми зерттеудің, археология ғылымының негізін қалаушы. Әлемнің көрнекті археологтары мен этнографтарының тізіміне кіреді. Қазақ халқының этногенезі жөніндегі үйлестіру кеңесін, ҚазКСР Ғылым Академиясының Тарих, археология және этнография институтының Ғылыми кеңесін басқарды. Ә. Марғұлан жұмыс істеген жылдары 300-ден астам ғылыми еңбек және ғылыми-танымдық мақала жазды.

Алькей Маргулан (1904–1985 гг.) – историк, археолог, основоположник научного изучения степной цивилизации, археологической науки Казахстана. Входит в список выдающихся археологов и этнографов мира. Возглавлял Координационный совет по этногенезу казахского народа, Ученый совет Института истории, археологии и этнографии Академии наук КазССР. За годы работы Маргулан издал более 300 научных и научно-популярных работ.

Alkey Margulan (1904–1985) was a historian, archaeologist and the visionary behind a scientific study of the steppe civilisation and archaeological science of Kazakhstan. He is among the most prominent archaeologists and ethnographers of the world. He chaired the Coordinating Council for the Ethnogenesis of the Kazakh People and the Academic Council of the Institute of History, Archaeology and Ethnography of the Academy of Sciences of the Kazakh SSR. Margulan published more than 300 scholarly and popular scientific publications.

15.12.2004

50 teŋge

neusilber/11.17 g

uncirculated

31 mm

50 000

АХМЕТ ЖҰБАНОВ. 100 ЖЫЛ

Ахмет Жубанов. 100 лет

100th Anniversary of Akhmet Zhubanov

Ахмет Жұбанов (1906–1968 жж.) – композитор, Қазақ КСР халық артисі, мемлекеттік сыйлықтың лауреаты, академик. А. Жұбанов – қазақтың халық және қазіргі заман музыкасын, театр және орындаушылық өнерін зерттеуші. Оның ғылыми еңбектері қазақ музыкасының тарихына, халық әншілері мен күйшілерінің, композиторларының өмірі мен шығармашылығын зерттеуге арналған. А. Жұбанов Қазақ ұлттық оркестрінің ұйымдастырушысы, тұңғыш дирижері және көркемдік жетекшісі болды.

Ахмет Жубанов (1906–1968 гг.) – композитор, народный артист Казахской ССР, лауреат государственной премии, академик. А. Жубанов является исследователем казахской народной и современной музыки, театрального и исполнительского искусства. Его научные труды посвящены истории народной музыки, изучению жизни и творчества народных певцов, кюйши, композиторов. Жубанов был организатором, первым дирижером и художественным руководителем Казахского национального оркестра.

Akhmet Zhubanov (1906–1968) was a composer, People's Artist of the Kazakh SSR, laureate of the State Prize and an academic. He is a scholar of Kazakh folk and contemporary music as well as theatrical and performing arts. His scholarly works are dedicated to the history of folk music, the life and work of folk singers, kyuishis and composers. Zhubanov was the organiser, first conductor and artistic director of the Kazakh National Orchestra.

10.10.2006

50 teŋge

neusilber/11.17 g

uncirculated

31 mm

50 000

ТӨЛЕУ БӘСЕНОВ. 100 ЖЫЛ

Тулеу Басенов. 100 лет
100th Anniversary of Tuleu Bassenov

Төлеу Басенов (1909–1976 жж.) – Қазақстан сәулет мектебінің негізін қалаушы, Қазақ КСР еңбек сіңірген құрылысшысы, КСРО Сәулет академиясының корреспондент мүшесі. Қазақстанның сәулет ескерткіштерін қалпына келтіруге және қайта жаңғыртуға белсенді қатысты. Оның тапсырмасы мен бақылауы бойынша Түркістандағы Ахмет Яссауи кесенесін қайта қалпына келтіру жобасы әзірленді

Тулеу Басенов (1909–1976 гг.) – основатель архитектурной школы Казахстана, заслуженный строитель Казахской ССР, член-корреспондент Академии архитектуры СССР. Принимал активное участие в консервации и реставрации архитектурных памятников Казахстана. По его поручению и контролем разработан проект консервации мавзолея Ходжи Ахмеда Яссауи в Туркестане

Tuleu Bassenov (1909–1976) was the founder of the architectural school of Kazakhstan, an honoured builder of the Kazakh SSR and a corresponding member of the USSR Academy of Architecture. He was actively involved in the conservation and restoration of architectural monuments in Kazakhstan. He ordered and monitored a project to preserve the Mausoleum of Khoja Ahmed Yasawi in Turkistan

25.09.2009 50 teңge neusilber/11.17 g KZ uncirculated 31 mm 50 000

МҰҚАН ТӨЛЕБАЕВ. 100 ЖЫЛ

Муқан Тулебаев. 100 лет
100th Anniversary of Mukan Tulebayev

Мұқан Төлебаев (1913–1960 жж.) – композитор, педагог және қоғам қайраткері, КСРО халық әртісі. 1951 жылы М. Төлебаев Мәскеу консерваториясын бітірді. М. Төлебаев симфониялық оркестрге арналған увертюралар мен фантазиялар, драмалық спектакльдер мен кинофильмдерге арналған музыка, романстар, әндер, хор мен фортепианолық шығармалар сияқты түрлі жанрдағы туындыларды дүниеге әкелді. Жоғары марапаттар мен халық сүйіспеншілігіне ие болған «Біржан-Сара» операсы М. Төлебаевтың композиторлық дарынының шырқау шыңы болып есептеледі

Муқан Тулебаев (1913–1960 гг.) – композитор, педагог и общественный деятель, народный артист СССР. В 1951 году окончил Московскую консерваторию. Тулебаев создавал произведения различных жанров: увертюры и фантазии для симфонического оркестра, музыку к драматическим спектаклям и кинофильмам, романсы, песни, хоровые и фортепианные сочинения. Основное место в творчестве М. Тулебаева занимает опера «Биржан и Сара», удостоенная высоких наград и народной любви

Mukan Tulebayev (1913–1960) was a composer, teacher, public figure and a People's Artist of the USSR. Tulebayev graduated from the Moscow Conservatory in 1951. Tulebayev wrote works in various genres: overtures and reveries for symphony orchestras, music for dramatic performances and films, romances, songs as well as choral and piano compositions. One of his greatest works is considered the opera "Birzhan and Sara", which received numerous prestigious awards and much acclaim

01.03.2013 50 teңge neusilber/11.17 g KZ uncirculated 31 mm 100 000

ДІНМҰХАММЕД ҚОНАЕВ. 100 ЖЫЛ

Динмухамед Кунаев. 100 лет

100th Anniversary of Dinmukhamed Kunayev

- 07.01.2012
- 500 teñge
- Ag 925/31.1 g
- KZ proof
- 38.61 mm
- 5 000

- 07.01.2012
- 50 teñge
- neusilber/11.17 g
- KZ uncirculated
- 31 mm
- 50 000

Дінмұхаммед Қонаев (1912–1993 жж.) – аса көрнекті мемлекет қайраткері, Қазақстан КП ОК бірінші хатшысы, үш мәрте Социалистік Еңбек Ері. Мемлекеттің экономикасын, әлеуметтік саласын, ғылымын, мәдениетін дамытуға зор үлес қосты. Оның басшылығымен ғылыми-зерттеу жұмысы жақсарып, ғылымның негізгі салалары білікті мамандармен нығая түсті. Ел қалаларындағы көшелерге оның есімі берілді

Динмухамед Кунаев (1912–1993 гг.) – выдающийся государственный деятель, первый секретарь ЦК КП Казахстана, трижды Герой социалистического труда. Внес большой вклад в развитие экономики, социальной сферы, науки, культуры государства. Под его руководством была улучшена научно-исследовательская работа, укреплены квалифицированными кадрами основные отрасли науки. В его честь названы улицы в городах Казахстана

Dinmukhamed Kunayev (1912–1993) was a prominent statesman, the first secretary of the Central Committee of the Communist Party of Kazakhstan and a three-time Hero of Socialist Labour. He made a great contribution to the development of the economy, social sector, science and culture in Kazakhstan. Under his leadership, improvements were made to scholarly work and the main branches of science were bolstered by skilled professionals. Numerous streets in Kazakh cities have been named in his honour

МАҒЖАН ЖҰМАБАЕВ. 120 ЖЫЛ

Мағжан Жұмабаев. 120 лет

120th Anniversary of Magzhan Zhumabayev

Мағжан Жұмабаев (1893–1938 жж.) – ақын, публицист, жаңа қазақ әдебиетінің негізін қалаушылардың бірі, «Алаш» партиясының мүшесі, саяси қуғын-сүргін құрбаны. Артында бай шығармашылық мұра қалды. М. Жұмабаев – «Батыр Баян» поэмасының, Түркістан туралы өлеңдер топтамасының, Ақан сері, Бұқар жырау, Әбубәкір Диваев және басқалар туралы мақалалардың авторы. Оның өлеңдері «Ақ жол» газетінде және «Шолпан» журналында жарияланды.

Мағжан Жұмабаев (1893–1938 гг.) – поэт, публицист, один из основателей новой казахской литературы, член партии «Алаш», жертва политических репрессий. Оставил богатое творческое наследие. М. Жұмабаев – автор поэмы «Батыр Баян», цикла стихов о Туркестане, статей об Акан-Сери, Бухаре-жырау, Абубакире Диваеве и др. Его стихотворения публиковали в газете «Ақ жол» и журнале «Шолпан».

Magzhan Zhumabayev (1893–1938) was a poet, columnist, one of the founders of modern Kazakh literature, a member of the Alash party and a victim of political repression. He left behind a rich artistic heritage. Zhumabayev is the author of the works "Bатыr Bayan", a cycle of poems about Turkistan, articles about Akan-Seri, Bukhara-zhyrau, Abubakir Divaev and more. His poems were published in the Ak Zhol newspaper and Sholpan magazine.

📅 28.05.2013 ₸ 50 teŋge 🏠 neusilber/11.17 g 🇰🇿 uncirculated 📏 31 mm 📦 100 000

ШӘКЕН АЙМАНОВ. 100 ЖЫЛ

Шәкен Айманов. 100 лет

100th Anniversary of Shaken Aymanov

Шәкен Айманов (1914–1970 жж.) – актёр, театр және кино режиссері, КСРО халық артисі, ұлттық кинематографтың негізін қалаушы. Қазақ драма театрында (қазіргі М. Әуезов атындағы Қазақ академиялық драма театры) жұмыс істеді, онда жүзден астам рөлді, соның ішінде Петруччо («Асауға тұсау»), Хлестаков («Ревизор»), Қодар («Қозы Көрпеш – Баян Сұлу») және басқа да рөлдерді сомдады. «Абай» спектаклін қойғаны үшін оған КСРО Мемлекеттік сыйлығы берілді. Алматыдағы көше мен «Қазақфильм» киностудиясы Шәкен Аймановтың есімімен аталады.

Шәкен Айманов (1914–1970 гг.) – актер, режиссер театра и кино, народный артист СССР, основоположник национального кинематографа. Работал в Казахском театре драмы (ныне Казахский академический театр драмы имени М. Ауэзова), где сыграл свыше ста ролей, в том числе Петруччо («Укрощение строптивой»), Хлестакова («Ревизор»), Кодара («Қозы Көрпеш – Баян Сұлу») и др. За постановку спектакля «Абай» ему присуждена Государственная премия СССР. В Алматы именем Шакена Айманова названы улица и киностудия «Казахфильм».

Shaken Aymanov (1914–1970) was an actor, theatre and film director, a People's Artist of the USSR and one of the founders of Kazakh cinema. He worked at the Kazakh Drama Theatre (now the Auezov Kazakh Academic Drama Theatre), where he played over a hundred roles, including Petraccio ("The Taming of the Shrew"), Khlestakov ("The Government Inspector"), Kodar ("Kozy Korpesh – Bayan Sulu") and others. He was awarded the State Prize of the USSR for his staging of the play "Abai". A street in Almaty and the Kazakhfilm film studio are named after Aymanov.

📅 28.01.2015 ₸ 500 teŋge 🏠 Ag 925/24 g 🇰🇿 proof 📏 37 mm 📦 3 000

ТАРАС ШЕВЧЕНКО. 200 ЖЫЛ

Тарас Шевченко. 200 лет
200th Anniversary of Taras Shevchenko

Тарас Шевченко (1814–1861 жж.) – этнограф, ақын, суретші. 1840 жылы Санкт-Петербургте «Кобзарь» атты алғашқы украин тіліндегі өлеңдер жинағы жарық көрді. Ертедегі шығармалары баллада, поэма, ойшыл жыр жанрында жазылған. «Катерина», «Гайдамактар» поэмалары ең елеулі шығармаларына жатады. Орыс тілінде «Слепая», «Бесталанний» поэмаларын, «Назар Стодоля» драмасын жазды.

Тарас Шевченко (1814–1861 гг.) – этнограф, поэт, художник. В 1840 году в Санкт-Петербурге опубликован первый украинский сборник стихов «Кобзарь». Ранние произведения написаны Т. Шевченко в жанре баллады, поэмы, «думки». Наиболее значительные произведения – поэмы «Катерина», «Гайдамаки». На русском языке им были созданы поэмы «Слепая», «Бесталанний», драма «Назар Стодоля».

Taras Shevchenko (1814–1861) was an ethnographer, poet and artist. His first Ukrainian collection of poems "Kobzar" was published in St. Petersburg in 1840. His early works were written in the genre of ballads, poems and dumkas (reflections). Shevchenko's most notable works are the poems "Kateryna" and "Haidamaky". In Russian, he wrote the poems "Blind", "Hapless" and the drama "Nazar Stodolia".

12.09.2014

500 teñge
50 teñge

Ag 925/31.1 g
neusilber/11.17 g

proof
uncirculated

38.61 mm
31 mm

3 000
100 000

МӘЛІК ҒАБДУЛЛИН. 100 ЖЫЛ

Малик Габдуллин. 100 лет
100th Anniversary of Malik Gabdullin

Мәлік Ғабдуллин (1915–1973 жж.) – Ұлы Отан соғысына қатысушы, Кеңес Одағының Батыры, әскери комиссар. Соғыс жылдарында Новгород облысының Холм қаласы маңындағы фашистердің күші басым түскен ұрыста гранатамен 2 танкті жарып, 12 солдатты тұтқынға алған, жауына жойқын соққы берген бір топ әскерді басқарғаны белгілі. Ғабдуллин ұрыста жарақат алғанына қарамастан, шабуылды тоқтатпады. Осы ерлігі үшін оған Кеңес Одағының Батыры атағы беріліп, Ленин орденімен және «Алтын жұлдыз» медалімен марапатталды. Соғыстан кейін М. Ғабдуллин өзінің ғылым саласындағы қызметіне қайта оралды. Кандидаттық, кейін докторлық диссертациясын қорғады. РСФСР Педагогика ғылымдары академиясының академигі болып сайланды.

Малик Габдуллин (1915–1973 гг.) – участник Великой Отечественной войны, Герой Советского Союза, военный комиссар. Известен тем, что в годы войны в боях под городом Холм Новгородской области руководил группой солдат, которые в сражении с преобладающими силами фашистов гранатами подбили два танка, уничтожили большое число фашистов и 12 взяли в плен. Габдуллин был ранен в бою, но не покинул поле боя. За этот подвиг ему было присвоено звание Героя Советского Союза с вручением ордена Ленина и медали «Золотая Звезда». После войны М. Габдуллин вернулся к своему научному труду. Защитил кандидатскую, а потом и докторскую диссертацию. Избран академиком Академии педагогических наук РСФСР.

Malik Gabdullin (1915–1973) fought in the Great Patriotic War and was a Hero of the Soviet Union and a military commissar. He is known for leading a group of soldiers that knocked out two tanks with grenades, killed numerous Nazis and took 12 prisoners during battles with German soldiers near the city of Kholm in the Novgorod region. Gabdullin was wounded in battle, but did not leave the battlefield. He was awarded the title of Hero of the Soviet Union, the Order of Lenin and the Gold Star Medal for this feat. After the war, Gabdullin returned to his scholarly work. He defended his master's and then doctorate dissertations. He was elected as a member of the Academy of Pedagogical Sciences of the RSFSR.

13.11.2015

500 teñge
50 teñge

Ag 925/24 g
neusilber/11.17 g

proof
uncirculated

37 mm
31 mm

1 000
100 000

ИЛИАС ЕСЕНБЕРЛИН. 100 ЖЫЛ

Ильяс Есенберлин. 100 лет

100th Anniversary of Ilyas Esenberlin

Ильяс Есенберлин (1915–1983 жж.) – қазақтың классик жазушысы, «Көшпенділер», «Алтын орда» шежірелік трилогияларының және басқа да әдеби туындылардың авторы. Жазушы өз шығармаларына қазақ халқының ұлт ретінде қалыптасу тарихын, рухани және материалдық мәдениетін паш ететін ұлы даланың көп ғасырлық дәстүрін арқау етті. Ол – қазақ әдебиетіндегі тарихи прозаның негізін қалаушы белді қаламгер

Ильяс Есенберлин (1915–1983 гг.) – казахский писатель-классик, автор культовой трилогии «Кочевники», «Золотая орда» и других литературных произведений. Своими произведениями он открыл многовековую традицию Степи, которая сформировала казахов как нацию, создала их духовную и материальную культуру. Его заслуженно считают основателем исторической прозы в казахстанской литературе

Ilyas Esenberlin (1915–1983) was a Kazakh classic writer and the author of the cult trilogy "Nomads", "Golden Horde" and other literary works. In his works, he revealed the centuries-long tradition of the steppe, which brought the Kazakhs together as a nation and created their spiritual and material culture. He is rightfully considered the founder of historical prose in Kazakh literature

25.12.2015 50 teңge neusilber/11.17 g KZ uncirculated 31 mm 100 000

ЖҰМАБЕК ТӘШЕНЕВ. 100 ЖЫЛ

Жумабек Ташенев. 100 лет

100th Anniversary of Zhumabek Tashenev

Жұмабек Ташенев (1915–1986 жж.) – Қазақстанның мемлекет қайраткері, Қазақ КСР Министрлер Кеңесінің Төрағасы. Ол Қазақстанның аумақтық тұтастығының сақталуына көп еңбек сіңірді. 1953-1964 жылдары Кеңес Одағын басқарған Никита Хрущев Қазақстан жерінің бір бөлігін Түркіменстан, Өзбекстан және Ресей сияқты көрші республикаларға беруге ниеттенді. Ж.Ташенев Кеңес Одағының Конституциясына жүгініп, Н. Хрущевке қарсылық білдірді, Қазақстан жерінің халық меншігінде қалуына жол ашты. Елорда көшелерінің біріне оның есімі беріліп, 2021 жылы қалада Ж. Ташеневке ескерткіш орнатылды

Жумабек Ташенев (1915–1986 гг.) – государственный деятель Казахстана, Председатель Совета Министров Казахской ССР. Одна из главных его заслуг – сохранение территориальной целостности Казахстана. Никита Хрущев, руководивший Советским Союзом в 1953-1964 годах, намеревался передать часть земель Казахстана соседним республикам – Туркменистану, Узбекистану и России. Ташенев возразил Хрущеву, апеллируя к Конституции Советского Союза, и отстоял территориальную целостность КазССР. В его честь названа одна из улиц столицы, в городе был также установлен памятник Ж. Ташеневу в 2021 году

Zhumabek Tashenev (1915–1986) was a statesman of Kazakhstan and Chairman of the Council of Ministers of the Kazakh SSR. One of his main achievements was preserving the territorial integrity of Kazakhstan. Nikita Khrushchev, who ruled the Soviet Union from 1953 to 1964, wanted to transfer part of Kazakhstan's lands to the neighbouring republics of Turkmenistan, Uzbekistan and Russia. Tashenev objected to Khrushchev's plans, appealing to the Constitution of the Soviet Union, and defended the territorial integrity of the Kazakh SSR. A street in the capital is named in Tashenev's honour, and the city also erected a monument to him in 2021

25.12.2015 50 teңge neusilber/11.17 g KZ uncirculated 31 mm 100 000

ЕРМУХАН БЕКМАХАНОВ. 100 ЖЫЛ

Ермухан Бекмаханов. 100 лет
 100th Anniversary of Yermukhan
 Bekmahanov

25.12.2015 50 teñge neusilber/11.17 g KZ uncirculated 31 mm 100 000

Ермухан Бекмаханов (1915–1966 жж.) – белгілі тарихшы ғалым, тарих ғылымдарының докторы, профессор, Қазақ КСР Ғылым академиясының корреспондент мүшесі, Кенесары ханның ұлт-азаттық қозғалысына арналған «ХІХ ғасырдың 20-40 жылдарындағы Қазақстан» атты атақты монографияның авторы. Кітап шыққаннан кейін Е. Бекмаханов Кенесары хан бастаған қозғалыстың тарихын ақтауға әрекет жасады деп айыпталды. Ол үшін 1952 жылғы 2 желтоқсанда Е. Бекмаханов 25 жылға бас бостандығынан айырылып, ГУЛАГ-қа жер аударылды. Оның ісі 1954 жылы 16 ақпанда қайта қаралып, жабылды, өзі ақталып шықты. Өмірінің соңғы жылдарын ғылымға арнады, соның ішінде Қазақ КСР тарихы бойынша оқулық жазуға қатысып, жас ғалымдарды даярлаумен айналысты.

Ермухан Бекмаханов (1915–1966 гг.) – известный ученый-историк, доктор исторических наук, профессор, член-корреспондент Академии наук Казахской ССР, автор знаменитой монографии «Казахстан в 20-40-е годы XIX века», которая была в том числе посвящена народно-освободительному движению Кенесары-хана. После издания книги Е. Бекмаханова обвинили в попытке оправдать действия Кенесары-хана. За это 2 декабря 1952 года он был осужден на 25 лет и сослан в ГУЛАГ. Его дело было пересмотрено и закрыто 16 февраля 1954 года, а сам Бекмаханов был реабилитирован. Последние годы жизни посвятил науке, участвовал в создании учебника по истории Казахской ССР, занимался подготовкой молодых ученых.

Yermukhan Bekmahanov (1915–1966) was a prominent scholar, historian, doctor of historical sciences, professor, corresponding member of the Academy of Sciences of the Kazakh SSR and author of the famous monograph "Kazakhstan in the 1920-40s", which was also devoted to the people's liberation movement of Kenesary Khan. Following the publication of his book, Bekmakhanov was accused of trying to justify the actions of Kenesary Khan. Bekmakhanov was sentenced to 25 years in prison for this on 2 December 1952 and exiled to GULAG. His case was reviewed and closed on 16 February 1954, and he was exonerated. He devoted the last years of his life to scholarly work, took part in writing a textbook on the history of the Kazakh SSR and trained young scholars.

ӘЛИХАН БӨКЕЙХАН. 150 ЖЫЛ

Алихан Бокейхан. 150 лет
 150th Anniversary of Alikhan Bokeikhan

16.09.2016 100 teñge neusilber/11.17 g KZ uncirculated 31 mm 100 000

Әлихан Бөкейхан (1866–1937 жж.) – көрнекті қоғам және мемлекет қайраткері, ғалым, публицист. Ақпан төңкерісінен кейін қазақ халқының ұлт-азаттық күресіне белсене қатысты. 1917 жылы ол «Алаш» партиясы мен Алашорда үкіметін құрды. Кеңес өкіметі орнағаннан кейін қайраткердің саяси қызметіне кедергі келтіріп, Мәскеуге шақырды, онда Ә. Бөкейхан әдебиет және ғылыми-зерттеу қызметімен айналысуды жалғастырды. Ол 1937 жылы тұтқындалып, түрмеге жабылды. Сол жылы 27 қыркүйекте ең жоғары жазаға тартылды. Ә. Бөкейхан 56 жылдан кейін ғана ақталды.

Алихан Бокейхан (1866–1937 гг.) – видный общественный и государственный деятель, ученый, публицист. После февральской революции принимал активное участие в национально-освободительной борьбе казахского народа. В 1917 году ему удалось создать партию «Алаш» и правительство Алашорды. С приходом советской власти встретил препятствие в политической деятельности, его отозвали в Москву, где А. Бокейхан продолжил заниматься литературой и научно-исследовательской деятельностью. В 1937 году его арестовали и заключили в тюрьму. 27 сентября того же года Бокейханов был приговорен к высшей мере наказания. Был реабилитирован спустя 56 лет.

Alikhan Bokeikhan (1866–1937) was a prominent public figure, statesman, scholar and political writer. Following the February revolution, he was actively involved in the struggle for the liberation of the Kazakh people. In 1917, he created the Alash party and the Alashorda government. When the Soviets came to power, he encountered obstacles in his political activity and was recalled to Moscow, where he continued writing literature and conducting scholarly work. In 1937, he was arrested and imprisoned. On 27 September 1937, he was sentenced to the death penalty. Bokeikhan was rehabilitated 56 years later.

ХАМИТ ЕРҒАЛИ. 100 ЖЫЛ

Хамит Ерғали. 100 лет
100th Anniversary of Khamit Yergali

Хамит Ерғали (1916–1997 жж.) – ақын, Қазақ КСР халық жазушысы, 30-дан астам кітаптың авторы. Х. Ерғали қазақ әдебиетінде эпик ақын ретінде өшпес із қалдырды. Оның ұлы композитор және күйші Құрманғазы туралы «Құрманғазы» атты өлеңмен жазылған романы (1958 ж.), сондай-ақ «Күй дастан» поэмасы кеңінен танылды. 1982 жылы «Алтын зерен» («Чаша золотая») кітабы үшін оған Абай атындағы мемлекеттік сыйлық, 1986 жылы Қазақстанның Халық жазушысы атағы берілді. Х. Ерғали тамаша аудармашы ретінде де танымал. Шекспир шығармаларын аударғаны үшін 1996 жылы Ұлы мәртебелі Ұлыбритания патшайымы II Елизаветаның Алғыс хатын алды.

Хамит Ерғали (1916–1997 гг.) – поэт, народный писатель Казахской ССР, автор более 30 книг. Х. Ерғали оставил неизгладимый след в казахской литературе – в основном как поэт-эпик. Широкое признание получило произведение о великом композиторе и кийшы Курмангазы – роман в стихах «Курмангазы» (1958), а также поэма «Куй дастан». В 1982 году за книгу «Алтын зерен» («Чаша золотая») ему присудили Государственную премию им. Абая, в 1986 году – почетное звание Народного писателя Казахстана. Ерғали также известен как блестящий переводчик. За перевод произведений Шекспира в 1996 году получил благодарственное письмо Ее величества королевы Великобритании Елизаветы II.

Khamit Yergali (1916–1997) was a poet, writer and the author of more than 30 books. Yergali left an indelible mark on Kazakh literature primarily as an epic poet. His work about the great composer and performer of kuis (instrumental musical compositions) Kurmangazy – a novel in verse "Kurmangazy" (1958) – as well as the poem "Kuy Dastan" gained wide recognition. He was awarded the Abai State Prize in 1982 and the honorary title of People's Writer of Kazakhstan in 1986. Yergali is also known as a brilliant translator. He received a letter of gratitude from Her Majesty Queen Elizabeth II in 1996 for his translation of Shakespeare's works.

28.10.2016 100 teñge neusilber/11.17 g KZ uncirculated 31 mm 100 000

ТОҚТАҒАЛИ ЖАНГЕЛДИН. 100 ЖЫЛ

Токтағали Жангельдин. 100 лет
100th Anniversary of Toktagaly Zhangel'din

Тоқтағали Жангелдин (1916–1973 жж.) – Ұлы Отан соғысының ардагері, көрнекті қоғам қайраткері, ғалым. 1940 жылы әскер қатарына шақырылып, фашистік басқыншыларға қарсы күреске тойтарыс беруге белсене қатысты. Ауыр жарақаттан және ұзақ емделуден кейін Т. Жангелдин Белоруссиядағы партизан қозғалысына қосылды. Отты майдан даласындағы ерлігі үшін «Қызыл жұлдыз», «Еңбек Қызыл Ту» және «Құрмет белгісі» ордендерімен марапатталды. Соғыстан кейін Қазақстан ғылым академиясының Философия және құқық институтының директоры болды.

Токтағали Жангельдин (1916–1973 гг.) – ветеран Великой Отечественной войны, видный общественный деятель, ученый. Будучи мобилизованным в ряды советской армии еще в 1940 году, он принял активное участие в отражении нападения фашистских захватчиков. После тяжелого ранения и длительного лечения Т. Жангельдин присоединился к партизанскому движению в Беларуси. За героизм и мужество был удостоен орденов «Красной звезды», «Трудового Красного знамени» и «Знак Почета». После войны работал директором Института философии и права Академии наук Казахстана.

Toktagaly Zhangel'din (1916–1973) was a veteran of the Great Patriotic War, a prominent public figure and a scholar. He joined the Soviet army back in 1940 and was actively involved in repelling Nazi attacks. After a serious injury and a long recovery, Zhangel'din joined the partisan movement in Belarus. He was awarded the Order of the Red Star, the Red Banner of Labour and the Badge of Honour for his heroism and courage. After the war, he worked as director of the Institute of Philosophy and Law of the Academy of Sciences of Kazakhstan.

18.11.2016 100 teñge neusilber/11.17 g KZ uncirculated 31 mm 100 000

АЙША ҒАЛЫМБАЕВА. 100 ЖЫЛ

Айша Ғалимбаева. 100 лет
100th Anniversary of Aisha Galymbayeva

Айша Ғалимбаева (1917–2008 жж.) – қылқалам шебері. Мәскеуде көркемсурет мамандығы бойынша жоғары білім алған, қазақ әйелдері арасынан шыққан тұңғыш кәсіби кино суретшісі. Қазақ КСР халық суретшісі (1967 ж.), Ш. Уәлиханов атындағы Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты (1972 ж.). Шығармашылық қызметін «Қазақфильм» киностудиясында бастап, «Махаббат туралы дастан», «Шабандоз қыз», «Бұл Шұғылада болған еді» фильмдеріне эскиздер жасады. Суретшінің кез келген туындысы халық тұрмысының тарихи ерекшелігін, қайталанбас қасиетін көркем орындау тәсілімен ерекшеленеді. 1960 жылдары М. Әуезовтің «Абай әндері» киносценарийі желісіне арналған кескіндемелік шығармалар топтамасын салды

Айша Ғалимбаева (1917–2008 гг.) – живописец. Первая профессиональная казахская художница кино, получившая высшее художественное образование в Москве. Народный художник Казахской ССР (1967 г.), лауреат Государственной премии Казахской ССР им. Ш. Уалиханова (1972 г.). Творческую деятельность начала на киностудии «Казахфильм», создала эскизы к фильмам «Поэма о любви», «Девушка-джигит», «Это было в Шугле». Ее эскизы отличаются большой выразительностью и глубоким знанием исторических особенностей жизни народа. В 1960-е годы создала цикл произведений на сюжеты к киносценарию М. Ауэзова «Песни Абая»

Aisha Galymbayeva (1917–2008) was a painter, the first professional Kazakh film artist to receive a higher art education in Moscow, a People's Artist of the Kazakh SSR (1967) and a laureate of the Ualikhanov State Prize of the Kazakh SSR (1972). She began her creative career at the Kazakhfilm film studio, where she created sketches for the films "Poem about Love", "Female Horse Rider" and "It Happened in Shugla". Her sketches are notable for their great expressiveness and deep knowledge of the historical features of people's lives. In the 1960s, she created a cycle of works based on plots for Mukhtar Auezov's film "Songs of Abai"

08.11.2017 100 teñge neusilber/11.17 g KZ uncirculated 31 mm 10 000

ТУРАР RYSQULOV. 125 JYL

Турар Рыскулов. 125 лет
125th Anniversary of Turar Ryskulov

Тұрар Рысқұлов (1894–1938 жж.) – көрнекті саяси және мемлекет қайраткері. Ол Қазақстанның кеңестік кезеңіндегі тарихшылардың бірі ретінде танымал болды. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліске қатысты. Халық ағарту процесіне үлкен үлес қосып, білім беру саласын дамытты. 1937 жылы «халық жауы» ретінде «пантүрікшіл» деген айыппен тұтқындалды. Мәскеу түрмесінде қайтыс болды

Турар Рыскулов (1894–1938 гг.) – видный политический и государственный деятель. Он был известен как один из историков советского периода Казахстана. Участвовал в национально-освободительном восстании 1916 года. Внес большой вклад в процесс просвещения населения, развивал сферу образования. В 1937 году был арестован по обвинению в «пантюркизме» как «враг народа». Умер в Московской тюрьме

Turar Ryskulov (1894–1938) was a prominent politician and statesman. Ryskulov gained fame as a historian of the Soviet period in Kazakhstan. He was involved in the 1916 national liberation uprising. He made a great contribution to the process of educating the public and developed the field of education. In 1937, he was arrested on charges of "pan-Turkism" as an "enemy of the people". He died in a Moscow prison

25.12.2019 100 teñge cupronickel/11.17 g KZ brilliant uncirculated 31 mm 7 000

BEIYMBET MAILIN. 125 JYL

Beimbet Mailin. 125 лет
125th Anniversary of Beimbet Mailin

Бейімбет Майлин (1894–1939 жж.) – қазақ жазушысы, драматург. Оның шығармашылық жолы поэзиялық шығармалар жазудан басталды. Ол кедейлер тұрмысын, қоғам тіршілігінің тынысын суреткерлік шыншылдықпен бедерлей алды. Майлин проза жанрының дамуына үлкен үлес қосты. Өз шығармаларында қазақ қоғамындағы теңдік мәселелерін, сол кездегі әйелдер проблемасын, әлеуметтік теңсіздік сияқты тақырыптарды қозғады. Майлин – «Шаншар молда», «Неке қияр», «Хаттама», «Майданда», «Келін мен ене» (1934), «Жалбыр» (1935), «Біздің жігіттер» (1936) пьесаларының авторы

Beimbet Mailin (1894–1939 гг.) – казахский писатель, драматург. Его творческий путь начинался с создания поэтических произведений. Он описывал свои раздумья о жизни, несправедливости, тяжелой доле трудящегося народа. Майлин внес большой вклад в развитие жанра прозы. В своих произведениях поднимал вопросы равноправия в казахском обществе, писал о проблемах женщин того времени, о социальном неравенстве и др. Майлин – автор пьес «Мулла Шаншар», «Обручение», «Протокол», «Фронт», «Невестка и свекровь» (1934), «Жалбыр» (1935), «Наши джигиты» (1936) и др.

Beimbet Mailin (1894–1939) was a Kazakh writer and playwright. He launched his creative career by writing poetry in which he described his thoughts about life, injustice and the hard lot of the working people. Mailin made a great contribution to the development of the prose genre. In his works, he raised issues of equality in Kazakh society and wrote about the problems faced by women during those times as well as social inequality, among other things. Mailin is the author of the plays "Mulla Shanshar", "Betrothal", "Protocol", "The Front", "Daughter-in-Law and Mother-in-Law" (1934), "Zhalbyr" (1935) and "Our Horsemen" (1936).

25.12.2019 100 teñge cupronickel/11.17 g KZ brilliant uncirculated 31 mm 7 000

SÁKEN SEIFÝLLIN. 125 JYL

Сакен Сейфуллин. 125 лет
125th Anniversary of Saken Seifullin

Сәкен Сейфуллин (1894–1938 жж.) – қазіргі қазақ әдебиетінің негізін қалаушы, ақын және жазушы, мемлекет қайраткері. Қазақстан Жазушылар одағының негізін қалаушы. Қаламгер поэтикалық дәстүр мен әдеби сын салаларын дамытуға, қазақ ауыз әдебиетінің нұсқаларын жинауға және оларды зерттеп, бастыру ісіне зор үлес қосты. Шығармаларында сол кездегі өткір әлеуметтік мәселелерді көтеріп, халқының еркіндігі мен бостандығы үшін күресті

Сакен Сейфуллин (1894–1938 гг.) – основоположник современной казахской литературы, поэт и писатель, государственный деятель. Основатель Союза писателей Казахстана. Он внес большой вклад в развитие публицистики, сбор памятников казахского фольклора, их исследование и публикацию. В своих произведениях Сейфуллин поднимал острые социологические проблемы того времени, борьбу за независимость и свободу своего народа

Saken Seifullin (1894–1938) was one of the founders of modern Kazakh literature, a poet, writer and statesman. He founded the Writers' Union of Kazakhstan. He made a great contribution to the development of journalism as well as the research, publication and collection of popular Kazakh folklore. In his works, he raised acute sociological problems of the times and wrote about the struggle for the independence and freedom of his people

25.12.2019 100 teñge cupronickel/11.17 g KZ brilliant uncirculated 31 mm 7 000

YLIAS JANSUGIROV. 125 JYL

Ильяс Жансугуров. 125 лет
125th Anniversary of Ilyas Zhansugurov

Ильяс Жансүгіров (1894–1938 жж.) – қазақ әдебиетінің классигі, ақын. Қазақстан Жазушылар одағының тұңғыш төрағасы. Ол мектепке арналған оқулықтар жазуға және алғашқы қазақ күнтізбесін жасауға қатысты, қазақтың бай ауыз әдебиеті үлгілерін халық игілігіне айналдыруға үлес қосты, әдеби сынмен, көркем аудармамен айналысты. А. Пушкин, М. Лермонтов, Н. Некрасов, Д. Бедный, М. Горький, В. Маяковский, Г. Гейне мен В. Гюго шығармаларын қазақ тіліне аударды

Ильяс Жансугуров (1894–1938 гг.) – классик казахской литературы, поэт. Первый председатель Союза писателей Казахстана. Принимал участие в составлении учебников для школ и первого казахского календаря, занимался литературной критикой, подготовкой к печати произведений казахского фольклора, художественным переводом. Перевел на казахский язык произведения А. Пушкина, М. Лермонтова, Н. Некрасова, Д. Бедного, М. Горького, В. Маяковского, Г. Гейне, В. Гюго и др.

Ylias Jansugirov (1894–1938) was a classic of Kazakh literature, poet and the first chairman of the Writers' Union of Kazakhstan. He was involved in compiling textbooks for schools and the first Kazakh calendar and was engaged in literary criticism, preparations for the publication of works of Kazakh folklore and literary translation. He translated into the Kazakh language the works of Alexander Pushkin, Mikhail Lermontov, Nikolay Nekrasov, Demyan Bedny, Maxim Gorky, Vladimir Mayakovsky, Heinrich Heine, Victor Hugo and others

25.12.2019 100 teñge cupronickel/11.17 g KZ brilliant uncirculated 31 mm 7 000

JUBAN MOLDAGALIEV. 100 JYL

Жубан Молдағалиев. 100 лет
100th Anniversary of Juban
Moldagaliev

Жубан Молдағалиев (1920–1988 жж.) – жазушы, ақын, «Қыран дала», «Мен – қазақпын», «Жыр туралы жыр», «Сел» және басқа да шығармалардың авторы. Ұлы Отан соғысына қатысты. Майданда қатардағы артиллерист, политрук орынбасары, батарея комиссары, әскери журналист болып қызмет етті. Қалам мен қаруды қатар ұстаған қаламгер шығармаларында халықтың бейбіт өмірдегі тыныс-тіршілігін мадақтап, тарихи салыстыру арқылы өткен өмір мен болашақ, халықтар достығы жайлы толғаныстарын жырлады

Жубан Молдағалиев (1920–1988 гг.) – писатель, поэт, автор произведений «Орлиная степь», «Я – казах», «Песнь о Песне», «Сель» и др. Участвовал в Великой Отечественной войне. На фронте служил рядовым артиллеристом, заместителем политрука, комиссаром батареи, военным журналистом. В своих произведениях Молдағалиев воспевае родной край с его огромными преобразованиями, славит людей труда, нового человека – создателя и борца, центральной темой выносит дружбу народов

Juban Moldagaliev (1920–1988) was a writer, poet and the author of the works "Eagle Steppe", "I am Kazakh", "Song about a Song" and "Mudflow", among others. He was a the Great Patriotic War veteran. While working on the frontlines, he served as an ordinary artilleryman, deputy political instructor, battery commissar and a military journalist. In his works, he praises his native land with its enormous transformations and glorifies working-class people and the "new man", a creator and fighter. One of his central themes is international friendship

23.10.2020 100 teñge cupronickel/15 g KZ brilliant uncirculated 33 mm 7 000

ABAI. 175 JYL

Абай. 175 лет

175th Anniversary of Abai

Монетаның реверсінде ұлы ақын Абай Құнанбаевтың мүсіндік портреті (1845-1904 жж.), сиясауыт пен қаламұштың стильдендірілген бейнесі орналасқан

На реверсе монеты размещено изображение скульптурного портрета великого поэта Абая Кунанбаева, стилизованное изображение чернильницы и пера

10.08.2020
500 teñge
Ag 925/31.1 g
proof
38.61 mm
1 500

10.08.2020
100 teñge
cupronickel/15 g
brilliant uncirculated
33 mm
8 000

10.08.2020
100 teñge
neusilber/11.17 g
uncirculated
31 mm
75 000

The reverse side of the coin features an image of a sculptural portrait of the great poet Abai Kunanbayev, a stylized image of an inkwell and a feather

JAMBYL. 175 JYL

Жамбыл Жабаев. 175 лет

175th Anniversary of Zhambyl Zhabayev

Қазақтың ақын-жырауы Жамбыл Жабаевтың туғанына 175 жыл толуына орай шығарылған монета

Выпуск монет приурочен к 175-летию со дня рождения казахского поэта-акына Жамбыла Жабаева

The coins are released in tribute to the 175th Anniversary of the birth of the Kazakh poet and akyn Zhambyl Zhabayev

29.09.2021 100 teñge cupronickel/15 g KZ brilliant uncirculated 33 mm 15 000

QAJYMUQAN MUŃAITPASULY. 150 JYL

Хаджимукан Мунайтпасов. 150 лет

150th Anniversary of Khadzhimukan Munaitpasov

Қажымұқан Мұңайтпасұлы (1871–1948 жж.) – әйгілі қазақ балуаны және цирк әртісі. Күш атасы атанған ұлт тарихындағы тұңғыш кәсіпқой балуан. Ямагата Муханура, Қара Мұстафа, Махмұт сияқты лақап аттармен әлемге танымал болды. Боз кілемдегі сайыстарда жеңіс тұғырынан түспеген дара тұлға 20-дан астам елді аралап, Харбин, Стамбул, Париж, Варшава, Лондон және Берлин ареналарында жауырыны жерге тимеген. Француз күресінен әлем чемпионы атағын жеңіп алған ең алғашқы қазақ. Спорт мансабындағы әр түрлі жарыста теңдессіз өнерімен 48 медаль олжалады

Хаджимукан Мунайтпасов (1871–1948 гг.) – известный казахский борец и цирковой артист. Человек-легенда, первый в истории нации профессиональный борец. В мире он был известен как Ямагата Муханура, Кара Мустафа, Махмут. Все соревнования с его участием проходили с аншлагами. Хаджимукан объехал более 20 стран, успешно боролся на аренах Харбина, Стамбула, Парижа, Варшавы, Лондона и Берлина. Он стал первым казахом, который завоевал титул чемпиона мира по французской борьбе. За свою спортивную карьеру в разных соревнованиях Хаджимукан получил 48 медалей

Khadzhimukan Munaitpasov (1871–1948) was a famous Kazakh wrestler and circus artist. A legend in his time, he was the first professional wrestler in Kazakhstan's history. He was known around the world as Yamagata Mukhanura, Kara Mustafa and Makhmut. All the competitions in which he took part sold out. Khadzhimukan visited more than 20 countries and fought in arenas in Harbin, Istanbul, Paris, Warsaw, London and Berlin. He became the first Kazakh to win the world title in French wrestling. He received 48 medals in various competitions during his sports career

21.12.2021 100 teñge cupronickel/15 g KZ brilliant uncirculated 33 mm 15 000

МЕМЛЕКЕТТІК НАГРАДАЛАР ГОСУДАРСТВЕННЫЕ НАГРАДЫ STATE AWARDS

Монета сериясы азаматтарға Отан алдындағы ерен еңбегі үшін берілетін Қазақстан Республикасының жоғары мемлекеттік наградаларын көрсетеді. Қазақстан теңге сарайы Қазақстан Республикасының барлық мемлекеттік наградаларын шығарады.

Серияны «Алтын қыран» орденінің белгісі және «Алтын қыран» орденінің жұлдызы монеталары ашты. Бүркіт нышаны – елдің басты геральдикалық атрибуттарының бірі. Күн астында қалықтаған құс мемлекеттің күшін, оның егемендігі мен тәуелсіздігін, жоғары мақсаттар мен орнықты болашаққа ұмтылысын бейнелейді.

Монетная серия отображает высшие государственные награды Республики Казахстан, которые вручаются гражданам за выдающиеся заслуги перед Родиной. Все государственные награды Республики Казахстан выпускает Казахстанский монетный двор.

Серию открыли монеты «Знак ордена «Алтын Қыран» и «Звезда ордена «Алтын Қыран». Символ орла является одним из главных геральдических атрибутов страны. Парящая под солнцем птица олицетворяет собой силу государства, его суверенитет и независимость, стремление к высоким целям и устойчивому будущему.

This coin series features the highest state awards of Kazakhstan which are awarded to citizens for their distinguished service to the nation. All state awards of Kazakhstan are issued by the Kazakhstan Mint.

The series was first represented by the Sign of the Order of the Golden Eagle and the Star of the Order of the Golden Eagle coins. The symbol of the eagle is one of the country's main heraldic attributes. An eagle soaring under the sun personifies the strength of the state, its sovereignty and independence as well as its commitment to challenging goals and sustainable future.

«АЛТЫН ҚЫРАН» ОРДЕНІ

Орден «Алтын Қыран»

Order of the Altyn Kyran (Golden Eagle)

10.10.2006

50 teñge

neusilber/11.17 g

uncirculated

31 mm

50 000

10.10.2006

50 teñge

neusilber/11.17 g

uncirculated

31 mm

50 000

«ОТАН» ОРДЕНІ

Орден «Отан»

Order of Otan (Homeland)

	04.09.2007
	50 teñge
	neusilber/11.17 g
	uncirculated
	31 mm
	50 000

«ДАҢҚ» ОРДЕНІ (ЖҰЛДЫЗ)

Орден «Даңқ» (звезда)

Order of Dank (Glory) (star)

	31.10.2008
	50 teñge
	neusilber/11.17 g
	uncirculated
	31 mm
	50 000

«АЙБЫН» ОРДЕНІ

Орден «Айбын»
Order of Aibyn (Valour)

	18.11.2008
	50 teñge
	neusilber/11.17 g
	uncirculated
	31 mm
	50 000

«ДОСТЫҚ» ОРДЕНІ (ЖҰЛДЫЗ)

Орден «Достық» (звезда)
Order of Dostyk (Friendship) (star)

	07.03.2009
	50 teñge
	neusilber/11.17 g
	uncirculated
	31 mm
	50 000

«ПАРАСАТ» ОРДЕНІ

Орден «Парасат»

Order of Parasat (Nobility)

	06.03.2009
	50 teñge
	neusilber/11.17 g
	uncirculated
	31 mm
	50 000

«ҚҰРМЕТ» ОРДЕНІ (БЕЛГІ)

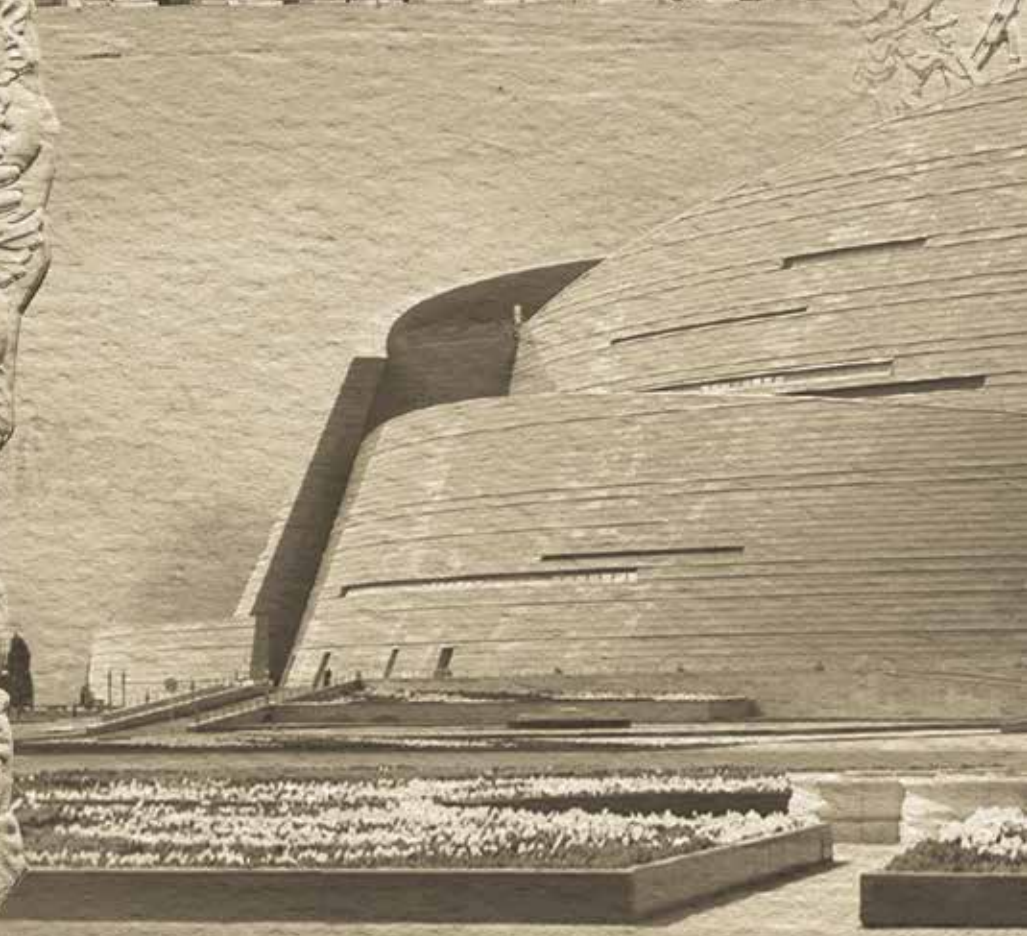
Орден «Құрмет» (знак)

Order of Kurmet (Honour) (badge)

	25.06.2010
	50 teñge
	neusilber/11.17 g
	uncirculated
	31 mm
	50 000

АСТАНА ОПЕРА МЕМАРКЕТИК ОПЕРА ЖӘНЕ БАЛЕТ ТЕАТРЫ

СӘУЛЕТ ЖӘНЕ ӨНЕР

■
Архитектура
и искусство

■
Architecture
and art

СӘУЛЕТ ЖӘНЕ ТАРИХИ ЕСКЕРТКІШТЕР АРХИТЕКТУРНЫЕ И ИСТОРИЧЕСКИЕ ПАМЯТНИКИ ARCHITECTURAL AND HISTORICAL MONUMENTS

Монета сериясы көне сәулет және тарихи ескерткіштерді, сол сияқты өткен заман мен қазіргі заман арасындағы уақытша байланысты көрсете отырып, Қазақстанның қазіргі қалалары нышандарының бейнелерін қамтиды.

Дизайнерлер монеталарда бұрынғы шеберлердің нақты есебі мен көркемдік талғамымен таң қалдыратын сәулет өнерінің үздік туындыларын бейнелеген.

Халықтың монета топтамасын жинауға қызығушылығын арттыру үшін қазіргі заманғы қалалардың елтаңбалары бар айналыстағы монеталар да коллекциялық монеталармен қатар айналымға шығарылды.

Монетная серия включает в себя как древние архитектурные и исторические памятники, так и изображения символов современных городов Казахстана, демонстрируя временную связь между прошлым и настоящим.

Дизайнеры изобразили на монетах настоящие шедевры зодчества, которые впечатляют точным расчетом и художественным вкусом древних мастеров.

Наряду с коллекционными в обращение также были выпущены циркуляционные монеты с гербами современных городов для повышения интереса населения к коллекционированию.

The coin series is dedicated to both ancient architectural and historical monuments as well as depictions of symbols of modern cities of Kazakhstan that demonstrate the time link between the past and the present.

The designers depicted true masterpieces of architecture that are highly impressive due to their careful planning and artistic taste of ancient craftsmen.

Along with collectible coins, the circulating coins were also released into circulation with emblems of modern cities to increase people's engagement in collecting.

АЛТЫН АДАМ

Золотой человек
Golden Man

Алтын адам – әшекейлі алтын киімдегі сақ жауынгерінің мүрдесін білдіретін ежелгі археологиялық жәдігер. Археолог К.А. Ақышев 1969-1970 жылдары Алматы облысының Есік қорғанында тапты

Золотой человек – культовая археологическая находка, представляющая собой останки сакского воина в инкрустированной золотой одежде. Найдена археологом К.А. Акишевым в 1969-1970 гг. в кургане Иссык Алматинской области

The Golden Man is an iconic archaeological discovery that consists of the remains of a Saka warrior in inlaid golden clothing. It was discovered by archaeologist Kimal Akishev in 1969-1970 at the Issyk burial mound in the Almaty region

12.11.2001 1 000 теңге Au 999/7.78 g KZ proof 21.87 mm 2 000

БАБАЖИ-ХАТУН КЕСЕНЕСІ

Мавзолей Бабажи-хатун
Babaji Khatun Mausoleum

Бабажи-хатун кесенесі – XI-XII ғасырлардағы сәулет өнерінің ескерткіші, Тараз қаласынан 18 км қашықтықтағы Айша бибі кесенесінің маңында орналасқан. Кесене сәулет композициясының беріктігімен және пішіндерінің көркемдігімен ерекшеленеді. Қазақстанның Жалпыұлттық киелі нысандарының тізіміне енгізілген

Мавзолей Бабажи-хатун – архитектурный памятник XI-XII вв., находится в непосредственной близости от мавзолея Айша-Биби, в 18 км от Тараза. Мавзолей отличается монументальностью архитектурной композиции и изяществом форм. Внесен в Общенациональный список сакральных объектов Казахстана

Babaji Khatun Mausoleum is an architectural monument of the 11th-12th centuries located in close proximity to Aisha-Bibi Mausoleum 18 km from Taraz. The mausoleum is notable for the grandeur of its architectural composition and aesthetics of the forms. It is included in the Sacral Map of Kazakhstan

23.09.2002 500 теңге Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

АЙША БИБІ КЕСЕНЕСІ

Мавзолей Айша-Биби
Aisha-Bibi Mausoleum

Айша бибі кесенесі – Тараз қаласынан 18 шақырым жерде орналасқан ХІІ ғасырдағы сәулет өнерінің ескерткіші. Айша бибі – әйгілі ғалым, ақын және хакім Сүлейман Бақырғанидың қызы. Бұл – күйдірілген сары балшықтан безендіріліп жасалған Қазақстандағы теңдесі жоқ ескерткіш. Қазақстанның Жалпыұлттық киелі нысандарының тізіміне енгізілген

Мавзолей Айша-Биби – архитектурный памятник XII века, расположенный в 18 км от города Тараза. Айша-Биби – дочь известного ученого, поэта, хакима Сулеймана Бақыргани. Это единственный в Казахстане памятник архитектуры, который полностью облицован резными терракотовыми плитками. Внесен в Общенациональный список сакральных объектов Казахстана

Aisha-Bibi Mausoleum is an architectural monument of 12th century located 18 km from Taraz. Aisha-Bibi was the daughter of the famous scientist, poet and *hakim* Suleiman Bakyrgani. The mausoleum is the only architectural monument in Kazakhstan that is completely covered with fretted terracotta tiles. It is included in the Sacral Map of Kazakhstan

31.10.2003

500 теңге

Ag 925/24 g

proof

37 mm

3 000

ТАС МҮСІНДЕР

Каменные изваяния
Rock statues

Тас мүсіндер (балбалдар) – ұзындығы 1 метрден 4 метрге дейін жететін жауынгер, кейде әйел пішіндес антропоморфты менгірлер, тік қойылған тас бағаналар. Тас мүсіндер Оңтүстік-Батыс Азиядан Оңтүстік-Шығыс Еуропаға дейінгі ұланғайыр кеңістікте, Алтай, Моңғолия, Қазақстан және Тува далаларында кездеседі

Каменные изваяния (балбалы) – антропоморфные менгиры, каменные стелы высотой от 1 до 4 метров, изображающие воинов, иногда женщин. Каменные изваяния встречаются на огромных пространствах от юго-западной Азии до юго-восточной Европы, в степях Алтая, Монголии, Казахстана и Тувы

Rock statues (balbals) are anthropomorphic *menhirs*, the 1–4-metre-high stone steles that depict warriors, some being female. The rock statues can be found across wide areas from southwest Asia to southeast Europe, in the steppes of Altai, Mongolia, Kazakhstan and Tuva

07.11.2004 500 teŋge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

ЖОШЫ ХАН КЕСЕНЕСІ

Мавзолей Жоши-хана
Zhoshi Khan Mausoleum

Жошы хан кесенесі – XIII ғасырда Қарағанды облысының Ұлытау ауданында орналасқан ортағасырлық әшекейлі-күмбезді бірегей ескерткіш. Тарихи деректерге сүйенсек, кесенеде Шыңғыс ханның үлкен ұлы, Алтын Орданың негізін қалаушы – Жошы жерленген

Мавзолей Жоши-хана – уникальный памятник средневековой архитектуры XIII века, расположенный в Улытауском районе Карагандинской области. По историческим данным, в мавзолее похоронен старший сын Чингис-хана – Жоши, основатель Золотой Орды

Zhoshi Khan Mausoleum is unique monument of 13th century medieval architecture located in the Ulytau district of the Karagandy region. According to historical data, Chingiz Khan eldest son Jochi, the founder of the Golden Horde, is buried in the mausoleum

22.11.2005 500 teŋge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

ҚАЗАҚСТАН ҚАЛАЛАРЫНЫҢ ЕЛТАҢБАЛАРЫ БЕЙНЕЛЕНГЕН МОНЕТАЛАР СЕРИЯСЫ

Серия монет с изображением гербов городов Казахстана
Series of coins depicting the emblems of Kazakhstan cities

📅 2011–2016 🏠 50 teñge 🏠 neusilber/4.71 g 🏠 KZ uncirculated 📏 23 mm 🏠 50 000

ҚАЗАҚСТАННЫҢ БЕЙНЕЛЕУ ӨНЕРІ

ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОЕ ИСКУССТВО КАЗАХСТАНА

FINE ARTS OF KAZAKHSTAN

Монета сериясы Қазақстанның бейнелеу өнерінің бай мұрасын көрсетіп, отандық суретшілердің танымал туындыларын қамтиды.

Заманауи технологиялар, атап айтқанда, түрлі-түсті басып шығару тәсілі монета репродукцияларындағы туындылардың көркемдігін, тереңдігін және көрнекілігін жеткізуге мүмкіндік берді.

«Шығармашылығы еліміздің көркем мұрасының алтын қорына енген Қазақстанның бейнелеу өнерінің аты әйгілі шеберлерінің туындылары монеталарды безендіру үшін таңдап алынды», – деді Ә. Қастеев атындағы Мемлекеттік өнер музейінің директоры Г. Шалабаева.

Пішіні тікбұрышты репродукциялық монеталар шағын таралыммен шығарылды, бұл оларды нумизматикалық сирек кездесетін монеталар қатарына қосты. Барлық монета түпнұсқалармен қатаң үйлесімділікте жасалды. «Әңгіме» монетасы ғана ерекшелікке ие. Картина көлемі мен пішіні жағынан форматтан шығып тұрады: монетада М. Кенбаев туындысының орталық фрагменті ғана бейнеленген.

Серияға Е. Сидоркиннің, М. Кисамединовтің, С. Калмыковтың шығармалары бойынша бұрын шыққан монеталар да енді.

Монетная серия отражает богатство изобразительного искусства Казахстана, включает в себя знаменитые шедевры отечественных художников.

Современные технологии, в частности цветная печать, позволили передать всю красоту, глубину и яркость красок произведений на монетах-репродукциях.

«Для оформления монет выбраны произведения выдающихся мастеров казахстанского искусства, чье творчество вписано в золотой фонд художественного наследия страны», – директор Государственного музея искусств им. А. Кастеева Г. Шалабаева.

Монеты-репродукции прямоугольной формы были выпущены небольшими тиражами, что сразу сделало их нумизматической редкостью. Практически все монеты выполнены в строгой пропорции с оригиналами. Исключение – монета «Беседа». Картина по размерам и форме выбивается из формата: на монете изображен только центральный фрагмент произведения М. Кенбаева.

Серия также включила в себя ранее вышедшие монеты по произведениям Е. Сидоркина, М. Кисамединова, С. Калмыкова.

The coin series reflects the wealth of Kazakhstan's fine arts and encompasses prominent masterpieces of Kazakhstani artists.

Modern technologies, in particular colour printing, made it possible to express aesthetics, intensity and clarity of colour attributed to the objects of art on the coin replicas.

"The works of outstanding Kazakh art masters whose works are included in the golden fund of the country's artistic heritage were chosen for the design of the coins," said Gulmira Shalabayeva, Director of the Kasteyev State Museum of Arts.

The rectangular shaped replica coins were issued in limited circulation, which made them a numismatic rarity. Substantially, all coins are made in strict proportion to the original. The one exception is the "Angime" coin. The picture does not match the format in terms of its size and shape: the coin depicts only the central fragment of Moldakhmet Kenbayev's work.

The series also included coins issued earlier based on the works of Yevgeny Sidorkin, Makum Kisamedinov and Sergey Kalmykov.

«АЛМАТЫНЫҢ АЛМАСЫ» Е. СИДОРКИН

«Яблоки Алматы» Е. Сидоркин
“Apples of Almaty” by Yevgeny Sidorkin

«Алматының алмасы» – Е. Сидоркиннің бүкіл шығармашылық мұрасының ішінде орындалуы жағынан аса нәзік әрі лирикалық туындыларының бірі

«Яблоки Алма-Аты» – одно из самых тонких по исполнению и лиричных по эмоциональной настроенности произведений во всем творческом наследии Е. Сидоркина

The “Apples of Almaty” is one of the finest works in Sidorkin’s entire creative heritage in terms of its rendering and its lyrical emotional mood

📅 28.12.2006 🏷 500 teñge 🏠 Ag 925/31.1 g 🇰🇿 proof ↺ 38.61 mm 📦 4 000

«ЕРТЕГІ-АҢЫЗ» М. КИСАМЕДИНОВ

«Миф» М. Кисамединов
“Myth” by Makum Kisamedinov

Дизайнында М. Кисамединовтің «Қозғалыс» деп аталатын жұмыстар сериясынан «Ертегі-аңыз» литографиясы пайдаланылған

В дизайне использована литография «Миф» из серии работ М. Кисамединова «Движение»

The design reflects the “Myth” lithography from Kisamedinov’s “Movement” series of works

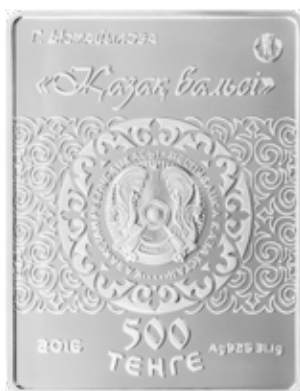
📅 13.10.2007 🏷 500 teñge 🏠 Ag 925/31.1 g 🇰🇿 proof ↺ 38.61 mm 📦 4 000

«ҚАЗАҚ ВАЛЬСІ» Г. ЫСМАЙЫЛОВА

«Казакский вальс» Г. Исмаилова

“Kazakh Waltz” by Gulfairus Ismailova

Реверсінде қазақтың әйгілі бишісі, Қазақ КСР халық артисі Шара Жиенқұлованың билеп тұрған сәті көрсетілген суретші Г. Ысмайылованың «Қазақ вальсі» картинасы (Ә. Қастеев атындағы ҚР Мемлекеттік өнер музейі, Алматы қ.) бейнеленген

На реверсе изображена картина художницы Г. Исмаиловой «Казакский вальс», на которой в вихре танца кружится казахская танцовщица, народная артистка Казахской ССР Шара Жиенкулова (Государственный музей искусств РК им. А. Кастеева, Алматы)

The reverse side shows a painting of Ismailova's “Kazakh Waltz”, which depicts Kazakh dancer and People's Artist of the Kazakh SSR Shara Zhienkulova whirling in dance (Kasteyev State Museum of Arts, Almaty)

27.12.2016 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 35x45 mm 3 000

«Ы. АЛТЫНСАРИН» В. ТВЕРДОХЛЕБОВ

«Ы. Алтынсарин» В. Твердохлебов

“Ybyrai Altynsarin” by Vladimir Tverdokhlebov

Монетаның дизайнында ағартушы және ұстаз Ыбырай Алтынсаринге арналған, суретші-монументалист Ю. Функоринеоның қатысуымен мүсінші – Қазақстанның еңбек сіңірген өнер қайраткері В. Твердохлебовтың басшылығымен орындалған мозаикалық панноның бейнеленуі (Қазақстанның Ұлттық ғылым академиясы, Алматы қ.) пайдаланылған

В дизайне использовано изображение мозаичного панно работы под руководством скульптора – заслуженного деятеля искусств Казахстана В. Твердохлебова при участии художника-монументалиста Ю. Функоринео, посвященного просветителю и педагогу Ыбыраю Алтынсарину (Национальная академия наук Казахстана, Алматы)

The design reflects the image of a mosaic panel of the work under the guidance of Tverdokhlebov, a sculptor and Honoured Artist of Kazakhstan, with the participation of muralist Yuri Funkorineo, which is dedicated to the educator and teacher Ybyrai Altynsarin (National Academy of Sciences of Kazakhstan, Almaty)

25.10.2017 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 35x45 mm 3 000

«АТАУЫ ЖОҚ» С. КАЛМЫКОВ

«Без названия» С. Калмыков

“Unnamed” by Sergey Kalmykov

Монетада – С. Калмыковтың «Атауы жоқ» картинасы. Оның графикасы – қарындаш пен тушь көмегімен салынған суреттер, картон гравюралары, акварельдер мен монотиптер

На монете – картина С. Калмыкова «Без названия». Его графика – это рисунки карандашом и тушью, гравюры на картоне, акварели и монотипии

The coin depicts Kalmykov’s painting “Unnamed”. His graphics feature pencil and ink drawings, cardboard engravings, watercolour painting and monotyping

06.09.2008 500 teńge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 4 000

«БАҚЫТ» С. АЙТБАЕВ

«Счастье» С. Айтбаев

“Bakyt” (happiness) by Salihitdin Aitbayev

Монетада С. Айтбаевтың «Бақыт» («Счастье») картинасы (Ә. Қастеев атындағы ҚР Мемлекеттік өнер музейі, Алматы қ.) бейнеленген

На монете – картина С. Айтбаева «Бақыт» («Счастье») (Государственный музей искусств РК им. А. Кастеева, Алматы)

The coin depicts Aitbayev’s painting “Bakyt” (Happiness) (Kasteyev State Museum of Arts, Almaty)

04.12.2018 500 teńge Ag 925/31.1 g KZ proof 37x37 mm 1 500

«BŪRKITSHI» Ä. QASTEEV

«Охотник с беркутом» А. Кастеев

“Burkitshi” (hunter with a falcon) by Abylkhan Kastejev

Коллекциялық монетаның дизайнында Қазақ КСР халық суретшісі Әбілхан Қастеевтің «Бүркітші» («Охотник с беркутом») картинасы (Ә. Қастеев атындағы ҚР Мемлекеттік өнер музейі, Алматы қ.) бейнеленген

В дизайне коллекционной монеты использовано изображение картины «Бүркітші» («Охотник с беркутом») народного художника Казахской ССР Абылхана Кастеева (Государственный музей искусств РК им. А. Кастеева, Алматы)

The collectible coin depicts the “Burkitshi” (“Hunter with a falcon”) painting by People’s Artist of the Kazakh SSR Abylkhan Kastejev (Kastejev State Museum of Arts, Almaty)

25.12.2019 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 35x45 mm 1 000

«AŇGIME» M. KENBAEV

«Беседа» М. Кенбаев

“Angime” (talk) by Moldakhmet Kenbayev

Монетаның дизайнында қазақ, кеңес кескіндемешісі, Қазақ КСР еңбек сіңірген өнер қайраткері, Қазақстанның халық суретшісі Молдахмет Кенбаевтың «Әңгіме» картинасының фрагменті пайдаланылған. Композицияның түс бойынша шешімі түрлі-түсті басып шығару технологиясы арқылы орындалған

В дизайне использован фрагмент картины казахского, советского живописца, заслуженного деятеля искусств Казахской ССР, народного художника Казахстана Молдахмета Кенбаева «Беседа». Цветовое решение композиции выполнено с помощью технологии цветной печати

The design depicts a fragment of the painting “Angime” by Kenbayev, a Kazakh and Soviet painter, Honoured Art Worker of the Kazakh SSR and a People’s Artist of Kazakhstan. The colour scheme of the composition is made using colour printing technology

26.11.2021 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 35x45 mm 1 500

ӘЛЕМНІҢ ӘЙГІЛІ МЕШІТТЕРІ ЗНАМЕНИТЫЕ МЕЧЕТИ МИРА FAMOUS MOSQUES OF THE WORLD

Монета сериясы өзінің беріктігімен және қайталанбас ерекшелігімен қайран қалдыратын таңғажайып сәулет құрылыстарын – әлемнің әйгілі мешіттерін бейнелейді.

Серияға адамзаттың бай мәдени мұрасы саналатын заңғар мешіттер бейнеленген алтын және күміс коллекциялық монеталар кірді.

Монетная серия отражает в себе удивительные по своей монументальности и красоте архитектурные сооружения – знаменитые мечети мира.

В серию вошли золотые и серебряные коллекционные монеты, на которых запечатлены величественные мечети, по праву считающиеся богатством культурным наследием человечества.

This coin series is dedicated to famous mosques of the world, architectural structures that are amazing in terms of their grandeur and beauty.

The series includes golden and silver collectible coins depicting majestic mosques that are rightfully considered to be a rich cultural heritage of mankind.

ӘЛ-ХАРАМ

Аль-Харам
Al Haram

Монетада Меккенің (Сауд Арабиясы) орталығында орналасқан және 630 жылы негізі қаланған Al Haram мешіті (әл-Мәсжид әл-Харам, «Қасиетті мешіт» дегенді білдіреді) бейнеленген

На монете – мечеть Al Haram (аль-Масжид аль-Харам, что означает «Священная мечеть»), расположенная в самом центре Мекки (Саудовская Аравия) и основанная в 630 году

The coin depicts Masjid al-Haram (Holy Mosque), which is located in the very centre of Mecca (Saudi Arabia) and was founded in 630

29.03.2009 500 teñge Au 999/3.11 g KZ proof 16 mm 4 000

ӘЛ-НАБАВИ

Аль-Набави
Al Nabawi

Монета Al Nabawi мешітіне (Пайғамбардың мешіті) арналған. Ол Мұхамед пайғамбар қайтыс болған үйдің орнына (Медина қ., Сауд Арабиясы) салынған

Монета посвящена мечети Al Nabawi (Мечеть Пророка). Она воздвигнута на месте дома, в котором умер пророк Мухаммед (Медина, Саудовская Аравия)

The coin is dedicated to Al-Masjid an-Nabawi (Prophet's Mosque). It was built on the site of the house in which the Prophet Muhammad died (Medina, Saudi Arabia)

29.03.2009 500 teñge Au 999/3.11 g KZ proof 16 mm 4 000

ҚАҒБА

Кааба
Kaaba

Қағба – Қасиетті мешіттің (Мекке) ішкі ауласында орналасқан мұсылмандардың куб тәрізді етіп салынған қасиетті жері

Кааба – мусульманская святыня в виде кубической постройки во внутреннем дворе Заповедной Мечети (Мекка)

Kaaba is a Muslim holy place in the form of a cubic structure in the courtyard of the Sacred Mosque (Mecca)

01.12.2010 500 teñge Au 999/3.11 g KZ proof 16 mm 3 000

ЖАРТАСТЫҢ КҮМБЕЗІ

Купол скалы
Dome of the Rock

«Жартастың күмбезі» – әлемдегі аса көне мешіт Әл-Ақсаның жанындағы, Иерусалимдегі Храм тауының етегіндегі тас үстіндегі ислам сәулет өнерінің алғашқы ескерткіштерінің бірі

«Купол скалы» – один из первых памятников исламской архитектуры над камнем основания на Храмовой горе в Иерусалиме, рядом с древнейшей в мире мечетью Аль-Акса

The Dome of the Rock is one of the first Islamic architecture monuments above the foundation stone on Temple Mount in Jerusalem next to Al-Aqsa Mosque, the world's oldest mosque

01.12.2010 500 teñge Au 999/3.11 g KZ proof 16 mm 3 000

СҰЛТАН

Султан
Sultan

1900-жылдардың басына қарай Сингапур исламдық сауда, мәдениет пен өнердің орталығы болды. «Сұлтан Хусейн» мешіті – елде сақталған мешіттердің ішіндегі ең көне мешіт

К началу 1900-х Сингапур стал центром исламской торговли, культуры и искусства. Мечеть «Султана Хусейна» – самая древняя из сохранившихся мечетей в стране

By the beginning of the 1900s, Singapore had become a centre for Islamic trade, culture and art. The Shah Sultan Hussein Mosque is the oldest surviving mosque in the country

01.12.2010 500 teñge Au 999/3.11 g KZ proof 16 mm 3 000

МҰХАММЕД ӘЛИ

Мохаммед Али
Mohamed Ali

«Мұхаммед Әли» мешіті Каирде 1830 жылы салынған. Бұл мешіт Каир қамалының эмблемасына айналды

Мечеть «Мохаммед Али» в Каире была построена в 1830 году. Эта мечеть стала эмблемой Каирского округа

The Great Mosque of Mohamed Ali Pasha in Cairo was built in 1830 and became the emblem of the Cairo Governorate

08.07.2011 500 teñge Au 999/3.11 g KZ proof 16 mm 3 000

СҰЛТАН ОМАР ӘЛИ САЙФУДДИН

Султан Омар Али Сайфуддин
Omar Ali Saifuddin

«Сұлтан Омар Әли Сайфуддин» мешіті – Бандар-Сери-Бегаванда орналасқан корольдік мешіт. Бұл – Азия-Тынық мұхиты өңіріндегі ең көрнекті мешіт

Мечеть «Султан Омар Али Сайфуддин» – королевская мечеть, расположенная в Бандар-Сери-Бегаване. Это наиболее примечательная мечеть в Азиатско-Тихоокеанском регионе

The Omar Ali Saifuddin Mosque is a royal mosque located in Bandar Seri Begawan. It is the most famous mosque in the Asia Pacific Region

08.07.2011 500 teñge Au 999/3.11 g KZ proof 16 mm 3 000

ТАДЖ-УЛ-МАСДЖИД

Тадж-уль-Масджид
Taj-ul

«Тадж-ул-Масджид» мешіті XIX ғасырда салынған. Ол Үндістандағы аса ірі мешіттердің бірі болып саналады және Бхопал қаласындағы көрнекті сәулет орны болып табылады

Мечеть «Тадж-уль-Масджид» построена в XIX веке. Она считается одной из крупнейших в Индии и является архитектурной достопримечательностью г. Бхопала

The Taj-ul-Masajid Mosque was built in the 19th century. It is considered to be one of the largest in India and is an architectural point of interest in Bhopal

08.07.2011 500 teñge Au 999/3.11 g KZ proof 16 mm 3 000

ҚОЖА АХМЕТ ЯССАУИ. ТҮРКІСТАН

Ходжа Ахмед Яссауи. Туркестан
Hodja Akhmed Yassavi. Turkestan

Монетада тимуридтер уақытындағы сәулет өнерінің жарқын үлгісі болып табылатын Қожа Ахмет Яссауидің (XIV ғ. соңы) кесенесі бейнеленген. 1399 жылы Әмір Темірдің нұсқауы бойынша XII ғасырда қайтыс болған Қожа Ахмет Яссауи жерленген жерге кесене салынған

На монете изображен мавзолей Ходжи Ахмеда Яссауи (конец XIV в.), являющийся ярким образцом архитектуры тимуридского времени. Мавзолей сооружен по указанию эмира Тимура в 1399 г. на месте захоронения Ходжи Ахмеда Яссауи, умершего в XII веке

The coin depicts the Mausoleum of Hodja Akhmed Yassavi (late 14th century), which is the most prominent example of the architecture of the Timurid period. The mausoleum was built on orders from Emir Timur in 1399 at the burial place of Hodja Akhmed Yassavi, who died in the 12th century

28.03.2008 100 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 6 000

ЗӘКІР

Захир
Zahir

«Зәкір» мешіті естелік монетасында Алор Сетар қаласында (Малайзия, Кедах штаты) орналасқан мешіт бейнеленген. Ол 1912 жылы салынған және Малайзияның ең үлкен әрі көркем мешіттерінің бірі болып табылады

На памятной монете – мечеть «Захир», расположенная в городе Алор-Сетар (Малайзия, штат Кедах). Она построена в 1912 году и является одной из самых больших и красивых мечетей Малайзии

The commemorative coin depicts the Zahir Mosque in Alor Setar (Kedah, Malaysia). It was built in 1912 and is one of the largest and most beautiful mosques in Malaysia

24.08.2012 28.03.2008 500 teñge 100 teñge Au 999/3.11 g Ag 925/31.1 g KZ proof 16 mm 38.61 mm 3 000 6 000

ФАЙЗАЛ. ИСЛАМАБАД

Faisal. Islamabad

«Файзал» мешіті – аумағы бойынша әлемдегі ең үлкен мешіт. Ол Исламабадқа (Пәкістан) жақын жерде орналасқан

Мечеть «Файзал» – самая большая в мире по занимаемой площади. Она находится недалеко от Исламабада (Пакистан)

The Faisal Mosque is the world's largest in terms of occupied area. It is located near Islamabad (Pakistan)

📅 24.08.2012 28.03.2008 🏷 500 teñge 100 teñge 🏷 Au 999/3.11 g Ag 925/31.1 g 🏷 KZ proof 📏 16 mm 38.61 mm 🏷 3 000 6 000

БАЙТУРРАХМАН

Baiturrahman

«Байтуррахман» мешіті Банда-Ачех қаласында (Суматра аралының солтүстігі, Индонезия) орналасқан. Ақ қабырғалары мен қара күмбездері бар қала орталығындағы мешіт алыстан көз тартады

Мечеть «Байтуррахман» расположена в городе Банда-Ачех (север острова Суматра, Индонезия). Мечеть с ярко-белыми стенами и черными куполами гордо возвышается в центре города

The Baiturrahman Grand Mosque is located in Banda Aceh (north of Sumatra Island, Indonesia). It has bright white walls and black domes that rise up proudly in the centre of the city

📅 07.06.2013 28.03.2008 🏷 500 teñge 100 teñge 🏷 Au 999/3.11 g Ag 925/31.1 g 🏷 KZ proof 📏 16 mm 38.61 mm 🏷 3 000 6 000

ҚАЗАҚСТАННЫҢ МЕШІТТЕРІ МЕН ШІРКЕУЛЕРІ МЕЧЕТИ И СОБОРЫ КАЗАХСТАНА MOSQUES AND CATHEDRALS OF KAZAKHSTAN

Монета сериясы Қазақстан қалаларының сәулет орындарын және киелі жерлерін – барынша есте қаларлық діни нысандарын бейнелейді.

Серия елдің рухани мәдениетінің маңызды бөлігін білдіреді. Оны Алматы мешітіне арналған монета ашты. Діни нысан Алматы қаласының жергілікті маңызы бар тарихи және мәдени ескерткіштерінің мемлекеттік тізіміне енгізілген.

Монеталар 2006 жылдан 2013 жылға дейін шығарылды және әртүрлі дін ұстанатын халықтың бір-біріне деген толерантты қарым-қатынасының нышанына айналды.

Монетная серия отображает архитектурные достопримечательности городов и сакральные места Казахстана – наиболее примечательные религиозные объекты.

Серия представляет важный пласт духовной культуры страны. Ее открыла монета, посвященная алматинской мечети. Религиозный объект включен в Государственный список памятников истории и культуры местного значения Алматы.

Монеты выпускались с 2006 по 2013 год и стали символом толерантного отношения друг к другу людей разных вероисповеданий.

This coin series depicts architectural landmarks of the cities and sacred places of Kazakhstan and the most famous religious sites.

The series represents an important part of the country's spiritual culture. The first coin of this series was dedicated to Almaty Mosque. The religious site is included in the Almaty State List of Historical and Cultural Monuments of Local Importance.

The coins were issued from 2006 until 2013 and became a symbol of the tolerant attitude that people of different confessions demonstrate towards each other.

ОРТАЛЫҚ МЕШІТ (АЛМАТЫ Қ.)

Центральная мечеть (г. Алматы)
Central Mosque (Almaty)

Алматы қаласындағы Республикалық орталық мешіт – 1999 жылы салынған ТМД елдеріндегі ең сәулетті мешіттердің бірі

Центральная республиканская мечеть Алматы – одна из самых величественных мечетей стран СНГ, построенная в 1999 году

The Almaty Central Mosque built in 1999 is one of the most magnificent mosques across the CIS

22.12.2006 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 4 000

КАФЕДРАЛЫҚ ШІРКЕУ (АЛМАТЫ Қ.)

Кафедральный собор (г. Алматы)
Saint Ascension Cathedral (Almaty)

Алматы қаласындағы Әулие-Вознесенский кафедралық шіркеуі көрнекі сәулет туындысы болып табылады. Қазақстанның республикалық маңызы бар тарихи және мәдени ескерткіштерінің тізіміне енгізілген

Свято-Вознесенский кафедральный собор Алматы – выдающееся произведение зодчества. Включен в Список памятников истории и культуры Казахстана республиканского значения

The Almaty Saint Ascension Cathedral is an outstanding work of architecture. It is included in the List of Historical and Cultural Monuments of Kazakhstan of National Importance

02.06.2007 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 4 000

ЖАРКЕНТ МЕШІТІ

Жаркентская мечеть
Zharkent Mosque

Жаркент мешіті 1887–1892 жылдары бой көтерді. Ескерткіштің сәулетінде, құрылысында және әшекейлеп безендіруінде Іле аймағының, Қазақстанның және Орта Азияның нысандары өзара үйлесім тапқан

Жаркентская мечеть возведена в 1887–1892 годах. В архитектуре, строительной конструкции и декоре памятника отражено своеобразное сочетание форм Заилийского края, Казахстана и Средней Азии

The Zharkent Mosque was built in 1887–1892. The monument's architecture, building structure and decor reflect a distinctive combination of the forms of the Trans-Ili territory, Kazakhstan and Central Asia

01.10.2008

500 teñge

Ag 925/31.1 g

proof

38.61 mm

4 000

НҰР-АСТАНА МЕШІТІ

Мечеть Нур-Астана
Nur-Astana Mosque

«Нұр-Астана» мешіті Қазақстан астанасында 2005 жылы бой көтерді. Оның төрт мұнарасының әрқайсысының биіктігі 62 метр, ауданы 4 мың шаршы метрге жуық

Мечеть «Нур-Астана» возведена в 2005 году в столице Казахстана. Ее четыре минарета возносятся на 62 метра каждый, площадь простирается на почти 4 тысячи квадратных метров

The Nur-Astana Mosque was built in 2005 in the capital of Kazakhstan. Its four minarets are each 62 metres high. The mosque covers the area of almost 4 thousand square metres

	20.08.2009
	500 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	4 000

БЕКЕТ-АТА ҒИБАДАТХАНАСЫ

Святылище Бекет-ата
Beket-Ata Sanctuary

Бекет-ата ғибадатханасы – жерасты мешітінің мұсылман әлемінде алатын орны ерекше. Мешіт жартасқа ойып жасалған. Бұл – рухани, тарихи және сәулет өнерінің қасиетті ескерткіші

Особое положение в мусульманском мире занимает подземная мечеть – святылище Бекет-ата. Мечеть вырублена в скале. Это духовный, исторический и сакральный архитектурный памятник

The Beket-Ata Sanctuary, an underground mosque, has a special place in the Muslim world. The mosque was carved into mountain. It is a spiritual, historical and sacred architectural monument

- 11.06.2010
- 500 teñge
- Ag 925/31.1 g
- proof
- 38.61 mm
- 15 000

ҚАЗАҚТЫҢ ҰЛТТЫҚ МУЗЫКАЛЫҚ АСПАПТАРЫ

КАЗАХСКИЕ НАЦИОНАЛЬНЫЕ
МУЗЫКАЛЬНЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ

NATIONAL MUSICAL INSTRUMENTS
OF KAZAKHSTAN

Монета сериясы халық мәдениетінің ажырамас бөлігі болып табылатын қазақтың ұлттық музыкалық аспаптарының алуан түрін ұсынады.

Шеберлер музыкалық аспаптарды көбінесе қатты ағаштардан: қайыңнан, қарағайдан, еменнен, сондай-ақ қамыстан, құрақтан, саздан, жануарлардың терісінен, сүйектері мен мүйіздерінен жасады. Жылқы құйрығының қылын ішек ретінде пайдаланды.

Халық аспаптарының өзіне тән қайталанбас әуені далаңның мұңын, оның рухани байлығын, тарихын және бүкіл сюжеттік желісін сазды үнмен жеткізеді. Кейбір аспаптар сиқырлы, тіпті тылсым қасиеттерге де ие.

Монетная серия представляет удивительное разнообразие казахских национальных музыкальных инструментов, которые являются неотъемлемой частью культуры народа.

Мастера изготавливали музыкальные инструменты зачастую из твердых пород дерева: березы, сосны, дуба, а также из камыша, тростника, глины, кожи животных, их костей и рогов. В качестве струн использовали волос из конского хвоста.

Необыкновенные звуки народных инструментов удивительным образом передают настроение степи, ее духовное богатство, историю и целые сюжетные линии. Некоторым инструментам приписывают магические и даже мистические свойства.

The coin series depicts the amazing variety of Kazakh national musical instruments, which are an integral part of the nation's culture.

Craftsmen most often produced musical instruments from hard wood: birch, pine and oak, in addition to bulrush, reed grass, clay, as well as animal skins and their bones and horns. Horse tail hair was used for strings.

The incredible sounds of folk instruments remarkably convey the mood of the steppe as well as its spiritual wealth, history and storylines. Magic and even mystical properties are attributable to some of the instruments.

НАРҚОБЫЗ

Наркобыз
Narkobyz

Нарқобыз қыл шекті, ыспалы музыкалық аспаптардың ішіндегі ең көне түрі болып есептеледі, оны байырғы емші-бақсылар жын-перілерді қашырғанда қолданған. Нарқобызды «асқан сәуегей абыз Қорқыт ата ойлап тапқан» деседі

Нарқобыз считается одним из древнейших смычковых музыкальных инструментов, им пользовались древние целители – баксы для проведения обрядов. Его создателем считают известного сказителя Коркыт-ата

Narkobyz is believed to be one of the oldest bowed musical instruments. It was used by the ancient healers, baksys, for rituals. The famous storyteller Korkyt Ata supposedly created it

	25.09.2001
	500 teñge
	Ag 925/24 g
	proof
	37 mm
	3 000

ДОМБЫРА

Домбра
Dombra

Домбыра – қазақтың ежелгі ұлттық музыкалық аспаптарының бірі. ЮНЕСКО материалдық емес мәдени мұраларының тізіміне енді. 2018 жылы Президенттің Жарлығымен Ұлттық домбыра күні бекітілді

Домбра – один из старинных казахских музыкальных инструментов. Входит в список нематериального культурного наследия ЮНЕСКО. В 2018 году указом Президента учрежден Национальный день домбры

Dombra is one of the oldest Kazakh musical instruments. It is included to the UNESCO Intangible Cultural Heritage List. In 2018, a National Dombra Day was established by President's Decree

16.12.2002 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

АСА ТАЯҚ

Аса таяқ
Assa Tayak

Аса таяқ – сілкіген кезде өзіне тән дыбыс шығаратын қазақтың музыкалық аспабы

Аса таяқ – казахский музыкальный инструмент, издающий специфические звуки при встряхивании

Assa Tayak is a Kazakh musical instrument that produces specific sounds when shaken

30.12.2003 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

ЖЕТИГЕН

Жетыген
Zhetigen

Жетіген – қазақтың ішекті
музыкалық аспабы

Жетыген – казахский
струнный музыкальный ин-
струмент

Zhetigen is a string Kazakh
musical instrument

	11.11.2004
	500 teñge
	Ag 925/24 g
	proof
	37 mm
	3 000

АДЫРНА

Adyrna

Адырна – түркілер мен қыпшақтардың көп ішекті шертпелі музыкалық аспабы. Сақтар дәуіріндегі Есік қорғанында археологиялық қазбалар кезінде табылды. Бұл аспап заманауи музыкалық әлемге 1985 жылы қайта оралды

Адырна – многострунный музыкальный инструмент тюрков и кыпчаков. Найден при археологических раскопках Иссыкских курганов сакских эпох. Этот инструмент вернулся в современный музыкальный мир в 1985 году

Adyrna is a multi-stringed musical instrument of the Turks and Kipchaks. It was found during archaeological excavations at Issyk burial mounds of the Saka era. This instrument was introduced to the modern world of music in 1985

	09.12.2005
	500 teñge
	Ag 925/24 g
	proof
	37 mm
	3 000

IV

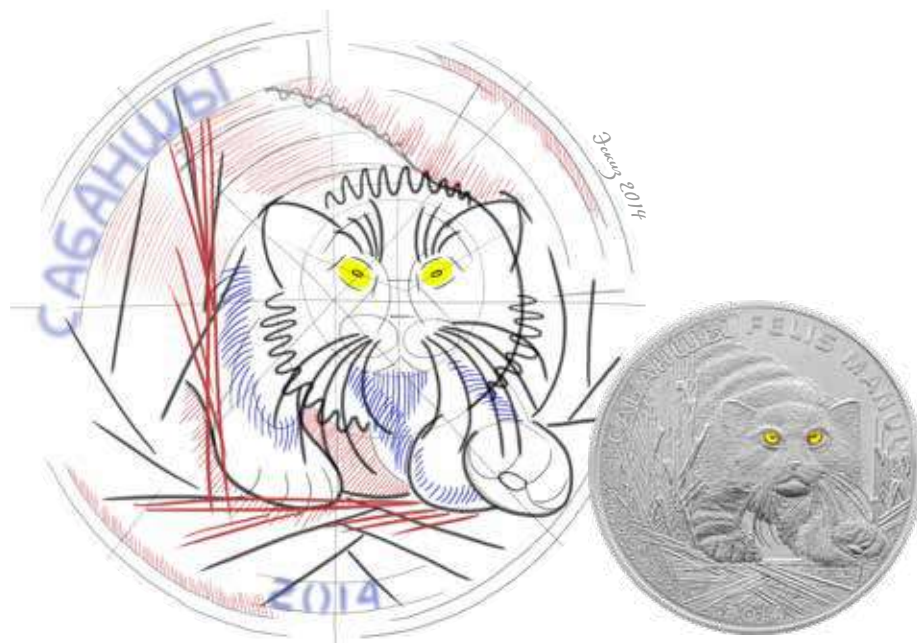
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ФЛОРАСЫ МЕН ФАУНАСЫ

■
Флора и фауна
Казахстана

■
Flora and fauna
of Kazakhstan

ЖАНУАРЛАР ӘЛЕМІ

ЖИВОТНЫЙ МИР

ANIMAL WORLD

Монета сериясы Қазақстанның өте бай және бірегей жануарлар әлемін көрсетеді. Ұлттық Банк мамандары Қазақстанның сирек кездесетін және жойылып бара жатқан жануарларының түрлерін металда бейнеледі.

Монеталар түрлі-түсті және цифрлық баспа, голографика және асыл тастарды пайдалану технологияларының алуан түрін қолдана отырып жасалған. «Сабаншы» монетасының реверсінде мысық көзінің орнына кәріптас эмаль жағу, ал «Сілеусін» алтын монетасы көз орнына гауһар қондыру арқылы дайындалған.

Гауһар қондырмасы бар «Жолбарыс» күміс монетасы әлемге танылған озық монетаға айналды. Ол 2010 жылғы қыркүйекте Австралия астанасы – Канберрадағы байқауда: ең әдемі монета және технологиялық тұрғыда ең шебер орындалған монета деген екі басты жүлдені иеленді.

Бүкіл әлемдегі технологиялық жағынан ілгері жылжыған салалардың біріне жататын салада Ұлттық Банк дизайнерлері мен Қазақстан теңге сарайы мамандарының бірлескен жұмысын мойындау халықаралық жетістік болып табылады.

Монетная серия представляет богатый и уникальный животный мир Казахстана. Специалисты Национального Банка изобразили на металле представителей редких и исчезающих животных Казахстана.

Монеты изготовлены с применением самых разнообразных технологий – цветная и цифровая печать, использование голографики и драгоценных камней. На реверсе монеты «Манул» глазницы кошки выполнены с нанесением янтарной эмали, а на золотой монете «Рысь» – из бриллиантовых вставок.

Мировой сенсацией стала серебряная монета с бриллиантовыми вставками «Тигр». В сентябре 2010 года на конкурсе в столице Австралии – Канберре она стала обладателем двух главных призов: как самая красивая и самая технологически успешно выполненная.

Международный успех стал признанием совместной работы дизайнеров Национального Банка и специалистов Казахстанского монетного двора, который по праву считается одним из самых технологически продвинутых во всем мире.

The coin series represents the diverse and unique fauna of Kazakhstan. The National Bank specialists depicted Kazakhstan's rare and endangered animal species on the coins.

The coins were manufactured using a wide variety of technologies: colour and digital printing along with the application of holography and precious stones. The eye sockets of the cat on the reverse side of the "Manul" coin are made with amber enamel, while diamond inserts were used for the "Lynx" gold coin.

The "Tiger" silver coin with diamond inserts became a worldwide sensation. It was awarded two major prizes as the most beautiful and the most technologically advanced coin at a competition in Canberra, Australia, in September 2010.

The joint efforts of the National Bank's designers and the specialists of Kazakhstan Mint were recognised as international success, the latter being rightfully considered as one of the most technologically advanced in the world.

БАРЫС ІЛБІС

Снежный барс

Uncia uncia (snow leopard)

30.01.2001 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

Көрікті әрі кербез аң Орталық Азия тауларында тіршілік етеді. Қар барысы жойылып кетудің алдында тұрған аң ретінде Халықаралық Қызыл кітапқа және Қазақстанның Қызыл кітабына енген. Біздің елде оның саны 180-200 ілбісті құрайды

Красивое и величественное животное обитает в горах Центральной Азии. Популяция снежного барса сокращается, он внесен в международную Красную книгу и Красную книгу Казахстана. В нашей стране его численность составляет 180-200 особей

The beautiful and majestic animal living in the mountains of Central Asia. The snow leopard (*Uncia uncia*) population is declining and it is listed in the International List of Threatened Species and the Red List of Kazakhstan. There are around 180-200 species in Kazakhstan

САЙҒАҚ

Сайгак

Saiga (the saiga antelope)

29.12.2001 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

Сайғақ немесе ақбөкен – шамамен 50-70 мың жыл бұрын пайда болған және мамонттар дәуірінен келе жатқан өзгеше тұмсығы бар ашатұяқты аң. Қазір жойылып кетудің алдында тұрған жануар ретінде Қазақстанның Қызыл кітабына енгізілген. Саны шамамен 70 мыңға жуық

Сайгак, или сайга, – степная антилопа с необычным хоботком, появилась примерно 50-70 тысяч лет назад и застала эпоху мамонтов. Сейчас считается исчезающим видом и занесена в национальную Красную книгу. Всего насчитывается около 70 тысяч особей

Saiga antelope (*Saiga tatarica*) is a steppe antelope with a trunk-like nose that appeared around 50,000-70,000 years ago around the time mammoths became extinct. It is now considered an endangered species and is listed in the Red List of Kazakhstan. There are around 70,000 species

АРҚАР

Архар

Ovis ammon (argali sheep)

Арқар немесе тау қойы – Орта және Орталық Азияның таулы аймақтарын мекен ететін, ашатұяқтылар қатарындағы қуысмүйізділер тұқымдасына жататын сүтқоректі ірі аң. Жануар жойылып кету қаупі бар сирек кездесетін түр ретінде Халықаралық табиғат қорғау одағының Қызыл тізіміне енгізілген

Архар, или горный баран, – парнокопытное млекопитающее из семейства полорогих, обитает в горных районах Средней и Центральной Азии. Животное занесено в Красный список Международного союза охраны природы как редкий вид в состоянии, близком к уязвимому положению

The argali sheep (*Ovis ammon*), or wild sheep, is a cloven-hoofed mammal that belongs to the sheathed horn family and lives in the mountainous areas of Middle and Central Asia. The animal is on the Red List of the International Union for Conservation of Nature as a rare near-threatened species

30.12.2002 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

ДУАДАҚ

Дрофа

Otis tarda (great bustard)

Дуадақ – Еуразияның далалы және шөлейтті аймақтарын мекендейтін тырнатектестер тұқымдасына жататын ірі жыл құсы. Қолайлы жылдары дуадақтардың бір бөлігі Қазақстанда қыстап қалады. Дуадақ Қызыл кітапта жойылып кету қаупі төнген түр ретінде I санатқа кіреді

Дрофа – крупная перелетная птица семейства дрофиных, распространена в степных и полупустынных районах Евразии. В благоприятные годы часть дроф остается зимовать в Казахстане. В Красной книге дрофа – в I категории как вид, находящийся под угрозой исчезновения

Great bustard (*Otis tarda*) is a large migrating bird of the bustard family. It is found in the steppe and semidesert areas of Eurasia. In mild years, Kazakhstan may become wintering grounds for some species. The great bustard is in the first category of the Red List as an endangered species

28.07.2003 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

ИТЕЛГІ

Сокол балобан

Falco cherrug (saker falcon)

20.01.2004 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

Ителгі – Falco cherrug түріндегі ірі қыран. Атының өзі түркілердің балабан – үлкен немесе balban – балуан, мықты деген сөздерінен шыққан. Еуропа мен Азияның оңтүстік облыстарында мекендейді, Қазақстанның Қызыл кітабының I санатына енгізілген

Балобан – крупный сокол вида Falco cherrug. Само название произошло от тюркского balaban – большой, или balban – борец, силач. Обитает в южных областях Европы и Азии, в Красной книге Казахстана находится в I категории

Saker falcon (Falco cherrug) is a large falcon of the *Falco cherrug* species. The name itself comes from the Turkic “balaban”, meaning “big”, or “balban”, meaning a “fighter” or a “strong one”. It lives in the southern regions of Europe and Asia and is in the first category of the Red List of Kazakhstan

ЖАЙРАН

Джейран

Gazella subgutturosa (persian gazelle)

26.11.2005 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 37 mm 3 000

Жайран – қарақұйрықтар санатына жататын қуысмүйізді, ашатұяқты, сүтқоректі аң. Бұл – Африкада мекендейтін Gazelle-дің өзгеше тұқымының Еуразиядағы жалғыз түрі. Сирек кездесетін және жойылып кету қаупі төнген жануар ретінде Халықаралық табиғат қорғау одағының Қызыл тізіміне енгізілген

Джейран – парнокопытное млекопитающее из рода газелей семейства полорогих. Это единственный в Евразии настоящий представитель весьма разнообразного рода Gazelle, обитающего в основном в Африке. Занесен в Красный список Международного союза охраны природы как редкое и исчезающее животное

Persian gazelle (*Gazella subgutturosa*) is a cloven-hoofed mammal that belongs to the sheathed horn family of gazelles. It is the only true species of the highly diverse Gazelle genus in Eurasia that primarily lives in Africa. It is in the IUCN Red List as a rare and endangered animal

ҚЫЗЫЛ БӨРІ

Красный волк
Cuon alpinus (Red wolf)

«Жануарлар әлемі» сериясындағы алғашқы алтын монета. Монетада көз орнына гауһар орнатылған қызыл қасқырдың басы бейнеленген. Қызыл қасқыр немесе тау қасқыры – ит тұқымдасына жататын сүтқоректі жыртқыш аң, Cuon тұқымының жалғыз түрі, мемлекеттің қорғауында

Первая золотая монета из серии «Животный мир». На монете – голова красного волка со вставками из бриллианта в глазах. Красный волк, или горный волк, – хищное млекопитающее семейства псовых, единственный вид рода Cuon, охраняется государством

The first gold coin from the “Animal World” series. The coin depicts the head of a red wolf (Cuon alpinus) with diamond inserts in its eyes. The dhole, or red dog, is a carnivorous mammal of the canine family, the only species of the Cuon genus that is under state protection

23.12.2005 500 teñge Au 999/7.78 g KZ proof 25 mm 4 000

СІЛЕУСІН

Рысь
Felis lynx (lynx)

Қазақстанда сілеусін сирек кездесетін түр ретінде Қызыл кітапқа енгізілген. Қазіргі уақытта оның саны біртіндеп өсіп келеді. Монетада көздеріне екі гауһар орнатылған сілеусіннің басы бейнеленген. Реверсінде осы түрдің зоологиялық атауы – Felis Lynx жазуы бар

В Казахстане рысь внесена в Красную книгу как редкий вид. В настоящее время ее популяция постепенно возрастает. На монете изображена голова рыси со вставками в глазах из двух бриллиантов. На реверсе – надпись Felis Lynx – зоологическое название вида

The lynx (Felis lynx) is listed in the Red List of Kazakhstan as a rare species. Its population is gradually increasing. The coin depicts the head of the lynx with two diamond inserts in the eyes. “Felis Lynx”, which is the zoological name of the species, is inscribed on the reverse side

22.07.2008 500 teñge Au 999/7.78 g KZ proof 25 mm 5 000

АЛТАЙ ҰЛАРЫ

Алтайский улар

Tetraogallus altaicus (Altai snowcock)

Алтай ұлары немесе Алтай күркетауығы – қырғауыл тектес құстардың бір түрі, Қазақстанда тек Оңтүстік Алтай тауларында, 400 м биіктікте мекен етеді. Ұлар таралу аймағы шағын, сирек кездесетін түр ретінде Қазақстанның Қызыл кітабының II санатына енгізілген

Алтайский улар, или алтайская горная индейка, – вид птиц рода Улары, в Казахстане встречается только в горах Южного Алтая, на высоте от 400 м. Улар находится в Красной книге Казахстана во II категории как редкий узкоареальный вид

The Altai snowcock (*Tetraogallus altaicus*) is a bird species of the *Tetraogallus* genus. In Kazakhstan, it is found only in the South Altai mountains at an the altitude of 400 metres. The snowcock is in the second category of the Red List of Kazakhstan as a rare endemic species

10.10.2006

500 теңге
50 теңге

Ag 925/24 g
neusilber/11.17 g

proof
uncirculated

37 mm
31 mm

3 000
50 000

ЖАЛБАҒАЙ

Колпица

Platalea leucorodia (spoonbill)

Жалбағай – ескекаяқтылар тектес тырна тұқымдасына жататын құс. Ол қамысты қопаларда немесе баяу ағып жатқан балшықты қайраңдарда мекендейді, алайда өртке және ұя салатын жерлерді игеруге байланысты мекендеуге қолайлы қоныстар сиреп, жалбағайлар саны айтарлықтай азайған

Колпица – болотная птица семейства ибисовых, подсемейства колпицы. Она населяет мелкие водоемы или медленно текущие реки с илистым дном, однако из-за пожаров и освоения мест гнездования уменьшаются пригодные урочища и численность колпиц сильно сокращается

The spoonbill (*Platalea leucorodia*) is a wading bird that belongs to the Ibis family and Spoonbill subfamily. It inhabits small ponds or the bottom of muddy slow-moving rivers, however, due to fires and the development of breeding grounds, there has been a significant decrease in suitable tracts and the number of spoonbills

20.07.2007

500 теңге
50 теңге

Ag 925/24 g
neusilber/11.17 g

proof
uncirculated

37 mm
31 mm

3 000
50 000

ТЯНЬ-ШАНЬ ҚОҢЫР АЮЫ

Тянь-Шанский бурый медведь

Ursus arctos isabellinus (Tien Shan brown bear)

Тянь-Шань қоңыр аюы – Памир, Тянь-Шань және Гималай тауларын мекен ететін қоңыр аюдың түр тармағы, салмағы 300 кг-дан астам. Қазақстанда қорықтарда қорғалады, оның таралу аумағы мен саны азайып барады

Тянь-шанский бурый медведь – обособленный подвид бурого медведя, обитающий в горах Памира, Тянь-Шаня и Гималаев, весит более 300 кг. В Казахстане охраняется в заповедниках, его ареал и численность сокращаются

The Tien Shan brown bear (*Ursus arctos isabellinus*) is a separate subspecies of the brown bear that inhabits the Pamir, Tien Shan and Himalayan mountains. It weighs more than 300 kg. In Kazakhstan it is protected in nature reserves. Its species and numbers are decreasing

05.07.2008

500 teñge
50 teñge

Ag 925/24 g
neusilber/11.17 g

proof
uncirculated

37 mm
31 mm

3 000
50 000

ҮНДІ ЖАЙРАСЫ

Дикобраз

Hystrix leucura satunini (porcupine)

Үнді жайрасы – кеміргіштер тұқымдасының ең ірі түрлерінің бірі. Қазақстанда сирек кездеседі және аз зерттелген. Сайрам-Өгем ұлттық паркінде 100-ге жуық жайра мекендейді, Қазақстан бойынша жалпы саны әзірге белгісіз. Қазақстанның Қызыл кітабына енген

Дикобразы – одни из крупнейших представителей семейства грызунов. В Казахстане встречается редкий и малоизученный индийский дикобраз. В Сайрам-Угамском национальном парке обитает около 100 особей, общая численность по Казахстану пока не выявлена. Находится в Красной книге Казахстана

Porcupines (*Hystrix leucura satunini*) are among the largest species of rodents. The rare and little studied Indian porcupine inhabits Kazakhstan. About 100 species live in Sairam-Ugam National Park. Their total number in Kazakhstan has not yet been identified. It is included in the Red List of Kazakhstan

28.10.2009

500 teñge
50 teñge

Ag 925/24 g
neusilber/11.17 g

proof
uncirculated

37 mm
31 mm

3 000
50 000

АЛЕКСАНОР КӨБЕЛЕГІ

Бабочка Алексанор

Papilio Alexanor (swallowtail butterfly)

Алексанор көбелегі – сирек кездесетін, таралымы біркелкі емес, желкен-көбелектердің ежелгі Жерорта теңіздік түрі. Оның Қазақстанның оңтүстігінде – Қаратау тауларында ғана бар екендігі нақты анықталып отыр. Бұл көбелектердің қанат қағысы 70 мм-ге жетеді. Адамның табиғатқа араласуы олардың жоғалып кету қаупінің негізгі факторына жатады

Бабочка Алексанор – редкий древне-средиземноморский вид бабочек-парусников с прерывистым ареалом. В Казахстане достоверно обнаружен только на юге – в горах Каратау. Размах крыльев этих бабочек достигает 70 мм. Главный фактор их исчезновения – вмешательство человека в природу

The Swallowtail butterfly (Papilio alexanor) is a rare ancient Mediterranean species of butterflies with an irregular range. In Kazakhstan, it is reliably found in the South in the Karatau Mountains. These butterflies' wing spread reaches 70 mm. The main reason for their extinction was human interference with nature

01.10.2008 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 38.61x28.81 mm 4 000

БАЛҚАШ ЖОЛБАРЫСЫ

Балхашский тигр

Balkhash tiger

Балқаш немесе Тұран жолбарысы – Орта Азияда, Солтүстік Иранда және Кавказда мекендеген, тұқымы құрып кеткен жолбарыс түрі, тұз тағысы соңғы рет 1968 жылы көзге түскен

Балхашский, или Туранский, тигр – вымерший подвид тигров, обитавший в Средней Азии, северном Иране и на Кавказе, последний раз это красивое животное видели в 1968 году

The Balkhash tiger, or Caspian tiger, is an extinct subspecies of tigers that inhabited Middle Asia, northern Iran and Caucasus. This beautiful animal was last seen in 1968

20.08.2009 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 5 000

ЖОЛБАРЫС

Тигр
Tiger

- 04.12.2009
- 500 teñge
- Au 999/7.78 g
- proof
- 21.87 mm
- 3 000

- 02.03.2010
- 100 teñge
- Ag 925/31.1 g
- proof
- 38.61 mm
- 13 000

«Жолбарыс» монетасы технологиялық тұрғыда ең шебер орындалған монеталардың бірі болып саналады. Монета күміс және алтын нұсқаларда дайындалды

Монета «Тигр» считается одной из наиболее технологически успешно выполненных монет. Монета изготовлена в серебряном и золотом вариантах

The "Tiger" coin is considered one of the most technologically advanced ones. The coin is produced in silver and gold

МОНЕТА САРАЙЛАРЫ ДИРЕКТОРЛАРЫНЫҢ 26-ШЫ КОНФЕРЕНЦИЯСЫ/ 26-Я КОНФЕРЕНЦИЯ ДИРЕКТОРОВ МОНЕТНЫХ ДВОРОВ/ THE 26TH MINT DIRECTORS CONFERENCE, CANBERRA (АВСТРАЛИЯ/ AUSTRALIA 2010)

Ең әдемі монета
Самая красивая монета
The most beautiful coin

Технологиялық ең шебер орындалған монета
Самая технологически успешно выполненная монета
The most technologically advanced coin

БАРЫС

Барс

Uncia uncia (snow leopard)

Барыс – мысық тұқымдасына жататын өте әдемі әрі күшті жануар. Сирек кездесетін қар барысы Орталық Азия тауларында мекендейді

Барс – грациозное крупное животное семейства кошачьих. Редкий снежный барс обитает в горах Центральной Азии

The snow leopard is a large graceful animal that belongs to the cat family. The rare snow leopard lives in the mountains of Central Asia

20.08.2009

500 teñge

Au 999/7.78 g

proof

25 mm

5 000

29.03.2010
500 teñge
Au 999/31.1 g
proof
32 mm
1 500

12.10.2012
100 teñge
Au 999/1.24 g
proof
13.92 mm
9 500

25.05.2010
5 000 teñge
Ag 925/1 000 g
proof
100 mm
700

02.03.2010
100 teñge
Ag 925/31.1 g
proof
38.61 mm
7 000

ҚОҚИҚАЗ

Фламинго

Phoenicopterus roses (flamingo)

Қоқиқаз Американың, Африканың және Еуразияның тропиктері мен субтропиктерін мекен етеді. Алты түрдің біреуі ғана біркелкі, атап айтқанда Қазақстан аумағында таралған. Қоқиқаз сирек кездесетін, саны азайып бара жатқан түрге жатады, Қазақстанның Қызыл кітабына енгізілген

Фламинго – обитатели тропиков и субтропиков Америки, Африки и Евразии. Только один вид из шести достигает умеренных широт, в частности территории Казахстана. Фламинго относится к редким, сокращающим численность видам, внесен в Красную книгу Казахстана

Flamingos (*Phoenicopterus roses*) are inhabitants of the tropics and subtropics of America, Africa and Eurasia. Only one out of six species reaches middle latitudes, in particular the territory of Kazakhstan. Flamingos are rare, their species are dwindling and species is included in the Red List of Kazakhstan

25.12.2009 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 38.61x28.81 mm 4 000

ҚҰЛАҚТЫ ЖҰМЫРБАС КЕСІРТКЕ

Ушастая круглоголовка

Phrynocephalus mystaceus (toad-headed agama)

Құлақты жұмырбас кесіртке – негізінен шағыл құмды жерлерде мекендейтін кесіртке. Оның ерекшелігі – екі езуінде орналасқан құлақ тәріздес тері қатпарлары. Қазақстанда Іле ойпатының шағын ауданында ғана тіршілік етеді, ұлттық Қызыл кітаптың III санатына жатады

Ушастая круглоголовка – ящерица, обитающая в основном в местах с голыми барханными песками. Ее особенность – кожные складки в уголках рта, напоминающие уши. В Казахстане обитает лишь на небольшой площади Илийской впадины, в национальной Красной книге относится к III категории

The toad-headed agama (*Phrynocephalus mystaceus*) is a lizard that mainly inhabits bare *barchan* sands. It has unique skinfolds in the corners of its mouth that look like ears. In Kazakhstan, it inhabits only a small area in Ili trench and is in the third category of the National Red List

17.09.2010 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 38.61x28.81 mm 4 000

БҰЙРА БІРҚАЗАН

Кудрявый пеликан

Pelecanus crispus (dalmatian pelican)

Бұйра бірқазан – бірқазан тұқымдасының ұя салатын жыл құсы. Қазақстанда қамыс қопалары бар су айдындары мен өзендерінде 2 мыңға жуық жұп ұя салады. Қазақстанның Қызыл кітабына жергілікті мекендеу орындары бар сирек түр ретінде енгізілген

Кудрявый пеликан – гнездящаяся перелетная птица семейства пеликановых. В Казахстане на водоемах и реках с камышовыми зарослями гнездится около 2 тысяч пар. Занесен в Красную книгу Казахстана как редкий вид с локальными местообитаниями

The Dalmatian pelican (*Pelecanus crispus*) is a nestling migrating bird of the pelican family. Around 2,000 pairs nestle in ponds and reed thicket rivers of Kazakhstan. It is in the Red List of Kazakhstan as a rare species with a local habitat

11.06.2010

500 teñge
50 teñge

Ag 925/31.1 g
neusilber/11.17 g

proof
uncirculated

38.61 mm
31 mm

5 000
50 000

ҚАРШЫҒА РЕҢДІ ЖАПАЛАҚ

Ястребиная сова

Surnia ulula (hawk owl)

Қаршыға реңді жапалақ – дене бітімі орташа ұзын құйрықты жапалақ, жоны ақ теңбілдері бар күрең қоңыр түсті, көлденең жіңішке айқын жолақтары бар. Қазақстанда республиканың шығысы мен оңтүстік-шығысындағы таулы ормандарда мекендейді, Қызыл кітапқа енгізілген

Ястребиная сова – среднего размера длиннохвостая сова, сверху шоколадно-бурая с белыми пятнами, снизу почти белая с резкими тонкими поперечными полосками. В Казахстане обитает в горных лесах на востоке и юго-востоке республики, занесена в Красную книгу

The hawk owl (*Surnia ulula*) is a medium-sized long-tailed owl. Its upper part is chocolate-brown with white spots, while the lower part is almost white with thin transverse stripes. It inhabits mountain forests in the the East and Southeast of Kazakhstan and is included in the Red List

11.05.2011

500 teñge
50 teñge

Ag 925/31.1 g
neusilber/11.17 g

proof
uncirculated

38.61 mm
31 mm

5 000
50 000

ҮКІ

Филин
Eagle owl

Үкі – жапалақ тектестер отрядына жататын түнгі құс, оның ең ірі түрі, Еуразияның орманды және далалы аймақтарында кең таралған. Үлпілдек қауырсыны және сарғыш көздері бар қомақты әрі байсалды үкі саны азайып бара жатқан сирек кездесетін түрге жатады

Филин – хищная птица из отряда совиных, самый крупный его представитель, распространен в лесных и степных районах Евразии. Массивный, серьезный филин с рыжеватым опереньем и ярко-оранжевыми глазами относится к редкому виду, с сокращающейся численностью

The eagle owl is a bird of prey. The largest species is prevalent in the forest and steppe areas of Eurasia. The massive, and profound eagle owl with reddish plumage and bright orange eyes is a rare species whose numbers are dwindling

12.10.2012

500 teñge

Au 999/7.78 g

proof

25 mm

5 000

БЕКІРЕ

Осетр

Acipenseridae (sturgeon)

Бекіре – бекіре тұқымдас балық түрі. Бұл ірі балық денесінің ұзындығы 3 метрге дейін, салмағы 200 кг-ға дейін жетеді (Балтық бекіресі). Бекіре тұқымдас балықтардың шамамен 16-18 түрі бар, олардың кейбіреуі Қызыл кітапқа енгізілген

Осетры – род рыб семейства осетровых. Длина тела этой крупной рыбы – до 3 м, а вес до 200 кг (балтийский осетр). Всего насчитывается около 16-18 видов осетра, некоторые из них занесены в Красную книгу

Sturgeon (Acipenseridae) have a body length of up to 3 metres and weigh up to 200 kg (Baltic sturgeon). There are about 16-18 species of sturgeon, some being included in the Red List

18.06.2011

500 teńge

Ag 925/24 g

proof

38.61x28.81 mm

5 000

ДӘУІТ

Богомол

Hierodula tenuidentata (praying mantis)

Дәуіт жыртқыш жәндіктер қатарына жатады, олар бүркеме шеберлері болып келеді. Қазақстанның Қызыл кітабына 85 жәндік түрімен бірге енгізілген. Дәуіттің тіршілік ету ортасындағы экологиялық өзгерістер оның жойылу қаупін туындатады

Богомол относится к отряду хищных насекомых, как правило, способен маскироваться под растения. Внесен в Красную книгу Казахстана наряду с еще 85 видами насекомых. Экологические изменения в местах обитания богомола подвергают его риску вымирания

The praying mantis (*Hierodula tenuidentata*) belongs to the family of predatory insects. It can disguise itself as a plant. It is included in the Red List of Kazakhstan along with another 85 species of insects. Environmental changes in the praying mantis habitat put them at risk of extinction

24.08.2012 500 теңге 50 теңге Ag 925/31.1 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 5 000 50 000

ҚАРА КІРПІ

Длинноиглый еж

Hemiechinus hypomelas (Brandt's hedgehog)

Қара кірпі – кірпі тұқымдасының сүтқоректісі, батпақты, құмды, тасты шөлдер мен оазистерде мекендейді. Құлақты кірпіден айырмашылығы денесі ірілеу, инелері ұзын болады. Қазақстанда тек Маңғышлақ түбегі мен Үстірттің батыс шоқысында ғана кездеседі

Длинноиглый еж – млекопитающее из семейства ежевых, обитает в глинистых, песчаных, каменистых пустынях и оазисах. От ушастых отличается более крупным размером и длинными иглами. В Казахстане встречается только на полуострове Мангышлак и вдоль западного чинка Устюрта

The Brandt's hedgehog (*Hemiechinus hypomelas*) is a mammal that belongs to the hedgehog family and inhabits clayey, sandy, rocky deserts and oases. It differs from the long-eared hedgehog by its larger size and long needles. In Kazakhstan, it is found only in the Mangyshlak Peninsula and along the Ustyurt western cliff

07.06.2013 500 теңге 50 теңге Ag 925/31.1 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 5 000 100 000

ҚАРАҚАЛ

Каракал

Felis caracal

Қарақал – мысық тұқымдасына жататын сүтқоректі жыртқыш аң, өте сирек кездесетін жануар, сыртқы түрі сілеусінге ұқсас. Қазақстанда қарақал Бозащы мен Маңғышлақ түбегін мекен етеді, жойылып кету қаупі бар

Каракал – хищное млекопитающее семейства кошачьих, очень редкое животное, по внешнему виду похожее на рысь. В Казахстане каракал обитает на полуострове Бузачи и Мангышлак, находится под угрозой исчезновения

The caracal (*Felis caracal*) is a predatory mammal that belongs to the cat family. It is a very rare animal that is similar in appearance to the lynx. The caracal inhabits the Buzachi and Mangyshlak peninsulas in Kazakhstan and is endangered

26.02.2011 100 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 13 000

АҚ ДЕГЕЛЕК

Белый аист

Ciconia ciconia (white stork)

Ақ дегелек – дегелек тұқымдастарының ішіндегі батпақта тіршілік ететін ірі құс, Еуропа мен Азияда мекендейді. Қазақстанда жойылу қаупі төніп тұр, барлығы 15-30 жұп ғана бар

Белый аист – крупная болотная птица из семейства аистовых, обитает в Европе и Азии. В Казахстане находится под угрозой исчезновения, всего насчитывается порядка 15-30 пар

The white stork (*Ciconia ciconia*) is a large wading bird that inhabits Europe and Asia. There are about 15-30 pairs in total in Kazakhstan. An endangered species in Kazakhstan

20.12.2012 100 teñge Ag 925/24 g KZ proof 38.61x28.81 mm 15 000

ҚОСАЯҚ

Тушканчик

Allactaga elater (jerboa)

Қосаяқтар – қосаяқтылар тұқымдасына жататын, шағын денелі кемірушілер тобы, сортаң, тасты және сазды шөлейт жерлерде мекендейді. Қосаяқтылардың барлығы 30-ға жуық түрі бар, олардың ішінде Қазақстанның даласы мен шөлейттерінде 14 түрі өмір сүреді, кейбіреуі Қызыл кітапқа енгізілген

Тушканчики – своеобразная группа небольших грызунов, относящаяся к семейству тушканчиковых, обитает в солончаковых, щебнистых и глинистых полупустынях. Насчитывается около 30 видов тушканчиков, из них в степях и пустынях Казахстана – 14, некоторые из них занесены в Красную книгу

The jerboa (*Allactaga elater*) is a specific species of small rodents that inhabits saline, rocky and clayey semi-deserts. There are about 30 species of jerboas of which 14 can be found in the steppes and deserts of Kazakhstan. Some of them are included in the Red List

29.06.2012 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 38.61x28.81 mm 5 000

КАСПИЙ ИТБАЛЫҒЫ

Каспийский тюлень

Phoca Caspica (Caspian seal)

Каспий итбалығы немесе Каспий нерпасы – ескекаяқтылар отрядының түрі, әлемдегі ең кішкентай итбалық – Каспий теңізінің эндемигі. Жойылу қаупі жағдайында, ұлттық Қызыл кітапқа енгізілген

Каспийский тюлень, или каспийская нерпа, – вид отряда ластоногих, самый маленький тюлень в мире, эндемик Каспийского моря. Находится под угрозой исчезновения, включен в национальную Красную книгу

The Caspian seal (*Phoca caspica*) is a species of pinnipeds, the world's smallest seal, which is endemic to the Caspian Sea. It is endangered and included in the National Red List

13.11.2013 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 38.61x28.81 mm 5 000

САБАНШЫ

Манул

Felis manul (Pallas's cat)

Сабаншы – көзі кәріптас түстес мысық тұқымдасына жататын жыртқыш сүтқоректі. Бұл тұқымды XVIII ғасырда Каспий теңізінің жағалауында неміс натуралисі Петер Паллас ашқан. Қазақстанның Қызыл кітабында сабаншы бүкіл таралу аймағы бойынша сирек кездесетін түр болып саналады

Манул – хищное млекопитающее семейства кошачьих, с янтарными глазами. Порода открыта немецким натуралистом Петером Палласом на побережье Каспийского моря в XVIII в. В Красной книге Казахстана манул считается редким видом по всему ареалу

The Pallas's cat (*Felis manul*) is a predatory mammal that belongs to the cat family and has amber eyes. The breed was discovered by German naturalist Peter Pallas on the coast of the Caspian Sea in the 18th century. The Pallas's cat is considered a rare species throughout its habitat and is included in the Red List of Kazakhstan

24.10.2014 500 tenge 50 tenge Ag 925/31.1 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 3 000 100 000

ҮСТІРТ МУФЛОНЫ

Устюртский муфлон

Ovis orientalis arcal (Ustyurt's mouflon)

Үстірт муфлоны – денесі орташа жабайы дала қожқары, Қазақстанның мүлдем аз зерттелген жануары. Елімізде ұлттық Қызыл кітапқа енгізілген ең ірі түр тармағы мекен етеді. Муфлондарды сақтау үшін Үстірт қорығы мен екі экологиялық қорықша құрылды

Устюртский муфлон – дикий баран среднего размера, наименее изученное животное Казахстана. В нашей стране обитает самый крупный подвид, внесенный в национальную Красную книгу. Для сохранения муфлонов созданы Устюртский заповедник и два экологических заказника

The Ustyurt's mouflon (*Ovis orientalis arcal*) is a medium-sized wild sheep and is the least studied animal in Kazakhstan. The largest subspecies in the National Red List inhabits Kazakhstan. The Ustyurt Natural Reserve and two ecological forest wildlife sanctuaries were established to preserve the mouflon

11.12.2015 500 tenge 50 tenge Ag 925/31.1 g neusilber/11.17 g KZ proof uncirculated 38.61 mm 31 mm 3 000 100 000

ШЫБЫНШЫ ТОРҒАЙ

Райская мухоловка

Terpsiphone paradisi (Paradise flycatcher)

Шыбыншы торғай – еліміздегі тропикалық шыбыншы торғайлардың жалғыз түрі. Бұл төмен қарай қайырылған ұзын құйрығы және басында жарқыраған қара айдары бар шағын жирен құс Батыс Тянь-Шаньда, сондай-ақ Оңтүстік Қазақстан және Жамбыл облыстарындағы Қаратаудың бүкіл жотасында ұялайды.

Райская мухоловка – единственный представитель тропических мухоловок в нашей стране. Эта небольшая ярко-рыжая птичка с длинным, загнутым книзу хвостом и ярким блестяще-черным хохлом на голове гнездится в Западном Тянь-Шане, а также по хребту Каратау в Южно-Казахстанской и Жамбылской областях.

The paradise flycatcher (Terpsiphone paradisi) is the only tropical flycatcher species in Kazakhstan. This small bright red bird with a long incurved tail and bright shiny black crest on its head nests in Western Tien Shan as well as along the Karatau ridge in the South Kazakhstan and Zhambyl regions.

16.10.2015

500 teңge

Ag 925/31.1 g

proof

38.61x28.81 mm

3 000

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/ COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/ РОССИЯ/ RUSSIA 2016)

Ұйымдастыру комитетінің арнайы жүлдесі
Специальный приз Оргкомитета
Special prize by the Organizing Committee

СҰҢҚЫЛДАҚ АҚҚУ

Лебедь-кликун

Cygnus cygnus (whooper swan)

Сұңқылдақ аққу – үйрек тұқымдасына жататын суда жүзетін ірі құс, салмағы 7-10 кг-ға дейін, кейде одан да көп. Денесі созылық, мойны мен денесінің ұзындығы тең. Антропогендік әсер ету кезінде осал түр болып саналып, Қазақстанның Қызыл кітабына енгізілген

Лебедь-кликун – крупная водоплавающая птица из семейства утиных, весит от 7 до 10 кг, иногда больше. Тело вытянутое, длина шеи примерно равна длине туловища. Вид считается легкоуязвимым при антропогенном воздействии, включен в Красную книгу Казахстана

The whooper swan (*Cygnus cygnus*) is a large waterfowl that belongs to the duck family. Its weight ranges from 7 to 10 kg, and sometimes more. It has an elongated body and a neck that is roughly the length of its body. The species is considered vulnerable to human impact. It is included in the Red List of Kazakhstan

19.12.2014 100 teñge Ag 925/24 g KZ proof 38.61x28.81 mm 13 000

БҰЛҒЫН

Соболь

Martes zibellina (sable)

Бұлғын – сусар тұқымдасына жататын сүтқоректі. Қазақстанда Алтай өлкесінің тек қылқан жапырақты орманын мекен етеді. Бақытымызға орай, қазіргі уақытта бұл түрді сақтап қалу шараларының арқасында оған жойылып кету қаупі төніп тұрған жоқ

Соболь – млекопитающее семейства куньих. В Казахстане соболь живет только в хвойных лесах Алтая. В настоящее время соболю, к счастью, не грозит исчезновение благодаря мерам по сохранению этой популяции

Sable (*Martes zibellina*) is a mammal of the weasel family. In Kazakhstan, the sable only inhabits the coniferous forests of Altai. Fortunately, the sable is not endangered at present time due to the measures that aim to preserve its population

09.11.2018 200 teñge 100 teñge cupronickel/15 g cupronickel/11.17 g KZ proof-like brilliant uncirculated 33 mm 31 mm 3 000 30 000

KOBELEK

Бабочка

Lasiommata maera (large wall brown butterfly)

- 27.11.2019
- 200 teñge
- cupronickel/15 g
- proof-like
- 33 mm
- 5 000

- 27.11.2019
- 100 teñge
- cupronickel/11.17 g
- brilliant uncirculated
- 31 mm
- 20 000

Мера барқыты көбелегі Қазақстанның тауларында, Кіші, Орта және Орталық Азияда, сондай-ақ Солтүстік Африкада, Еуропада және Батыс Сібірде кеңінен таралған. Монетаның реверсінде интерференциялық құбылмалы бейнелеу әдісі мен түрлі-түсті баспа қолданылған

Бабочка «бархатница мера» встречается в горах Казахстана, широко распространена в Малой, Средней и Центральной Азии, а также в Северной Африке, Европе и Западной Сибири. На реверсе монеты применены интерференционное радужное изображение и цветная печать

The large wall brown butterfly (*Lasiommata maera*) is found in the mountains of Kazakhstan and is prevalent in Asia Minor, Middle and Central Asia, as well as North Africa, Europe and Western Siberia. The reverse side of the coin has an interference rainbow-coloured image and colour printing

QULAN

Кулан

Equus hemionus (kulan)

26.11.2021
200 teñge
cupronickel/15 g
proof-like
33 mm
10 000

26.11.2021
100 teñge
cupronickel/15 g
brilliant uncirculated
33 mm
10 000

26.11.2021
100 teñge
neusilber/11.17 g
uncirculated
31 mm
100 000

Қулан – жылқы тұқымдасының сирек кездесетін түрі, сыртқы тұрқы есекке ұқсас, *Equus hemionus* деген латынша аты сөзбе-сөз жеткізгенде «жартылай есек» дегенді білдіреді. Қулан ұлттық Қызыл кітапқа сирек кездесетін түр ретінде енгізілген

Кулан – редкий вид из семейства лошадиных, внешне похожий на ослика, латинское название вида – *Equus hemionus* – буквально и означает – «полуосел». Кулан занесен в национальную Красную книгу как редкий вид

Kulan (*Equus hemionus*) is a rare species of the horse family that is similar in appearance to a donkey. The Latin name of the species literally means “semi-donkey”. Kulan is included in the National Red List as a rare species

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ӨСІМДІК ӘЛЕМІ РАСТИТЕЛЬНЫЙ МИР КАЗАХСТАНА FLORA OF KAZAKHSTAN

Монета сериясы Қазақстанның өсімдік әлемінің сирек кездесетін және жойылып бара жатқан түрлеріне арналды. Дизайнда голографиялық бейнелер алғаш рет пайдаланылды. Монеталардың көпшілігі түрлі-түсті баспа арқылы жасалды.

Монеталардың классикалық нысаны — шеңбердің орнын бірте-бірте эллипс алмастырды, бұл Қазақстан өсімдіктерінің тағы бір тобын айшықты бейнеде көрсетуге мүмкіндік берді.

«Сексеуіл» және «Қызғалдақ» монеталары реверсінде түрлі-түсті мөр басу тәсілі арқылы орындалды. Аверсінде бірыңғай дизайн — барлық тіршілік иелеріне, флора, сол сияқты фауна өкілдеріне аяушылықпен қарауды білдіретін адам алақанындағы Жер планетасының стильдендірілген бейнесі пайдаланылды.

Монетная серия посвящена редким и исчезающим видам растительного мира Казахстана. В дизайне впервые были использованы голографические изображения. Большинство монет выполнены с применением цветной печати.

Постепенно на смену классической форме монет — кругу — пришел эллипс, что позволило наилучшим образом представить еще одну группу растений Казахстана.

Монеты «Саксаул» и «Тюльпан Грейга» выполнены с применением цветной печати на реверсе. На аверсе использован единый дизайн — стилизованное изображение планеты Земля в человеческих ладонях, символизирующее бережное отношение ко всем ее обитателям, представителям как флоры, так и фауны.

This coin series is dedicated to rare and endangered flora species of Kazakhstan. Holographic images were used for the first time in their design. Most coins feature colour printing.

The ellipse gradually replaced the circle, which is the classic shape of coins. This made it possible to present another group of plants of Kazakhstan in the best possible way.

The “Haloxylon” and “Tulipa Greigii” are manufactured using colour printing on the reverse side. A single design is used on the obverse side with the stylised image of the Earth held in human hands, which symbolises caring attitude towards all its inhabitants, both flora and fauna species.

ҚЫЗҒАЛДАҚ

Тюльпан Регеля

Tulipa Regelii (Plicate tulip)

Монета дизайнында голографиялық бейнелеу пайдаланылды. Регель қызғалдағы Шу-Іле тауларында (Алматы облысының батыс бөлігі және Жамбыл облысының шығыс бөлігі) ғана тасты және жартасты беткейлерінде кездеседі

В дизайне монеты использованы голографические изображения. Тюльпан Регеля встречается только в Чу-Илийских горах (западная часть Алма-тинской и восточная часть Жамбылской областей), на каменистых и скалистых склонах

Holographic images were used in the coin design. The plicate tulip (Tulipa regelii) is only found on the rocky hills of the Chulii Mountains (the western part of Almaty and eastern part of the Zhambyl region)

	07.11.2006
	500 teŋge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	4 000

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/РОССИЯ/RUSSIA 2007)

Монета ең жақсы сыйлық
Монета как лучший подарок
Coin is the best gift

Көрермендер көзайымы жүлдесі
Приз зрительских симпатий
Audience choice award

ЕҢЛІКГҮЛ

Эдельвейс

Leontopodium (edelweiss)

Еңлікгүлдің 30-дан астам түрі бар, олардың екі түрі Қазақстанда өседі. Аты leon – «арыстан» және podion «табан» деген грек сөздерінен шыққан. Жиналған гүлшоғырлар үлпілдек сабақтарымен бірге арыстанның табанына ұқсайды

Этот эдельвейс насчитывает более 30 видов, два из них растут в Казахстане. Название происходит от греческих слов leon – «лев» и podion – «стопа». Скученные соцветия вместе с пушистыми прицветниками похожи на львиную лапу

This type of edelweiss has more than 30 species, two of which grow in Kazakhstan. The name is derived from the Greek words "leon", meaning "lion", and "podion", meaning "foot". The inflorescences clustered together with fluffy bracts look like a lion's paw

13.10.2007 500 tenge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 4 000

ОЛЬГА ЗЫҒЫРЫ

Лен Ольги

Linum olgae

Ольга зығыры – Қазақстанның оңтүстігінде өсетін гүлді өсімдік (Талас Алатауы, Ақсу-Жабағылы қорығы, Кіші-Қайыңды шатқалы). Аңыздарда бұл гүлдер сиқырлы қасиеттерге ие. Монетада – зығырдың тұтас гүлшоғыры, бір гүлі голографиялық әдіспен жасалған

Лен Ольги – цветущее растение родом из Южного Казахстана (Таласский Алатау, заповедник Ақсу-Жабаглы, ур. Киши-Каинды). В легендах эти цветы наделялись волшебными свойствами. На монете – целое соцветье льна, один из цветков выполнен в технике голографии

The Linum olgae is a flowering plant that originates from South Kazakhstan (Talas Alatau, Aksu-Zhabagly Nature Reserve and Kishi-Kaindy Tract). According to a legend, these flowers possess magical properties. The coin depicts a complete flax inflorescence, and one of the flowers is designed using a holographic technique

01.08.2008 500 tenge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 4 000

БӘЙШЕШЕК

Подснежник

Crocus alatavicus (snowdrop)

Бәйшешек ұсақ, тасты және сазды жерлерде, шабындық пен қырда, бұталы тоғайда тау етегінен бастап орманды алқаптың жоғары шегіне дейін өседі. Жоңғар Алатауында және бүкіл Тянь-Шань бойында кездеседі

Подснежник растет на щебенистых и глинистых склонах, луговых и степных участках, в зарослях кустарников от предгорий до верхней границы лесного пояса. Встречается в Джунгарском Алатау и по всему Тянь-Шаню

Snowdrop (*Crocus alatavicus*) grows on rocky and clayey slopes, meadows and the steppe and in the thickets of bushes in the foothills and upper boundary of the forest belt. It can be found in Dzungarian Alatau and throughout Tien Shan

19.12.2014

500 teñge

Ag 925/31.1 g

proof

38.61x28.81 mm

3 000

АЛМАТЫ АПОРТЫ

Алматинский апорт
Almaty aport

Бір топ ынтагерлердің арқасында XX ғасырдың бас кезінде Алматы апорты халықаралық бағбандар сайысында ерекше оқиғаға айналды, бұл жеміс қызығарлық тұрақтылықпен алтын медальдарды жеңіп алды

Благодаря усилию энтузиастов в начале XX века алматинский апорт стал сенсацией международных конкурсов садоводов, плодом, которому с завидным постоянством доставались золотые медали

In the early 20th century, thanks to the efforts of enthusiasts, the Almaty aport became a sensation at international gardening competitions. It is a local sort of apples that has regularly been awarded with gold medals

18.04.2009 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 4 000

ЖАБАЙЫ КӨКНӘР

Мак дикорастущий
Papaver pavoninum (wild Kazakhstan poppy)

Қазақстанда өсетін жабайы көкнәр республиканың бүкіл аумағының оңтүстік бөлігінде шөл аймақта және таулардың төменгі белдеулерінде – Тарбағатайдан бастап Батыс Тянь-Шаньға дейінгі аралықта кездеседі

Дикорастущий казахстанский мак встречается по всей территории южной части республики в пустынной зоне и в нижних поясах гор – от Тарбагатай до Западного Тянь-Шаня

Wild Kazakhstan poppy (*Papaver pavoninum*) can be found throughout the southern part of the country in the desert zone and lower mountain belts – from Tarbagatai to Western Tien Shan

11.06.2010 500 teñge Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 4 000

СЕКСЕУІЛ

Саксаул

Halóxylon (saxaul)

Сексеуіл – ағаш өсімдіктерінің түрі. Шөл далада өсетін ағаш тоғайы – сексеуіл орманын қалыптастырады. Аша бұтақты және жас бұтақтары сынғыш бұталар немесе биік емес ағаштар

Саксаул – род древесных растений. Образует пустынно-древесные заросли – саксаульные леса. Кустарники или небольшие деревья с вильчатым ветвлением и ломкими молодыми побегами

Saxaul (Halóxylon) is a woody plants genus. It forms desert-woody thickets that are saxaul forests. It looks like bushes or small trees with forked branching and brittle young shoots

19.08.2016 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 38.61x28.81 mm 3 000

ГРЕЙГ ҚЫЗҒАЛДАҒЫ

Тюльпан Грейга

Tulipa Geigii (Greig's tulip)

Грейг қызғалдағы – әлемде ең белгілі түрі, алайда жабайы түрінде Қазақстанның Оңтүстігінде ғана және Өзбекстан мен Қырғызстанның жапсарлас аумақтарында өседі. Сәуірдің басынан бастап маусымның басына дейін гүлдейді. Қызыл кітапқа енгізілді

Тюльпан Грейга – самый известный сорт в мире, хотя растет в диком виде только на юге Казахстана и на прилегающих территориях Узбекистана и Кыргызстана. Цветет с начала апреля до начала июня. Занесен в Красную книгу

The Greig's tulip (Tulipa Geigii) is the most famous species in the world, although it only grows wildly in the south of Kazakhstan and adjacent territories of Uzbekistan and Kyrgyzstan. It blooms from early April to early June. The species is included in the Red List

13.09.2017 500 teñge Ag 925/24 g KZ proof 38.61x28.81 mm 3 000

TORAŃGY

Туранга

Populus diversifolia (Turanga poplar)

30.12.2020
200 teŋge
cupronickel/15 g
uncirculated
33 mm
7 000

30.12.2020
100 teŋge
cupronickel/15 g
brilliant uncirculated
33 mm
10 000

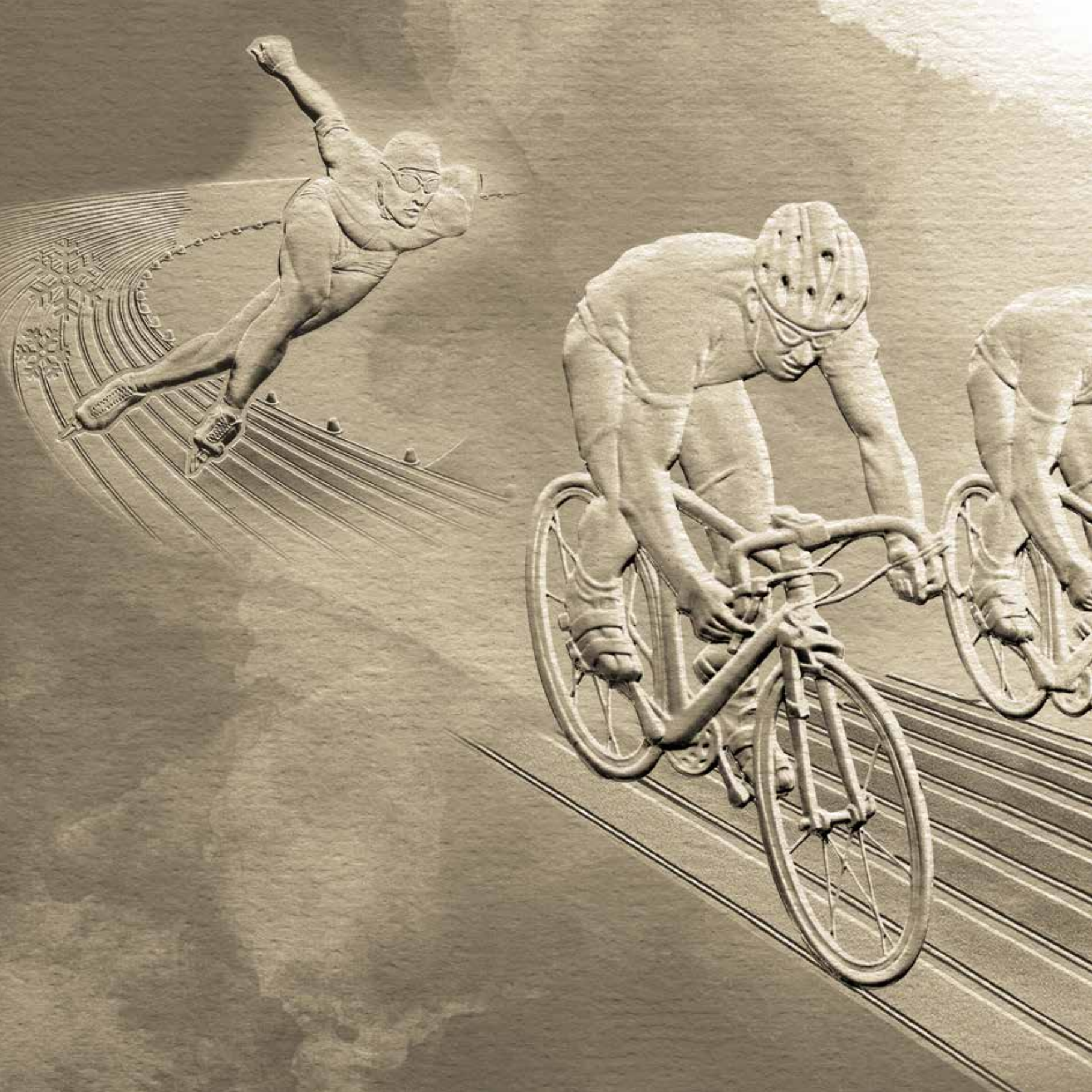

30.12.2020
100 teŋge
neusilber/11.17 g
proof-like
31 mm
100 000

Тораңғы – бұл түрлі жапырақты терек. Әр түрлі халықтың қасиетті деп саналатын өз ағаштары бар. Ежелгі көшпенділерде тораңғы – киелі деп есептелген ағаш. Қазақстанның Қызыл кітабына енгізілген

Туранга – тополь разнолиственный. У разных народов есть свои почитаемые деревья, считающиеся священными. У древних кочевников таким деревом считалась туранга. Внесена в Красную книгу Казахстана

Turanga (*Populus diversifolia*) is a swamp poplar. Different nations have their own revered trees that are considered sacred. The turanga was such a tree for ancient nomads. The species is included in the Red List of Kazakhstan

V

СПОРТ

■
Спорт

■
Sport

СПОРТ
СПОРТ
SPORT

Монета сериясы әлемдік деңгейдегі спорт оқиғаларына арналды. Негізінен бұл монеталарды Қазақстан теңге сарайы халықаралық ұйымдардың тапсырысы бойынша дайындады.

2003 жылы Базель қаласында өткен жыл сайынғы Дүниежүзілік ақша жәрмеңкесінде (World Money Fair – WMF) ұйым президенті А. Бек Қазақстан монеталарының «көркемдік жаңашылдығын, айшықтылығын және жоғары сапада орындалғанын» атап өтті.

Белгілі сарапшының тамсана айтқан пікірінен соң «Focus on Sports!» ұранымен өткен және спорттағы маңызды оқиғалар – Афинадағы жазғы Олимпиада ойындарына, FIFA жүзжылдығына және 2006 жылы Германияда футболдан өткен Әлем кубогына арналған WMF-2004 іс-шарасына қатысуға шақырту алынды.

Монетная серия посвящена спортивным событиям мирового масштаба. В основном эти монеты были изготовлены Казахстанским монетным двором по заказу международных организаций.

На ежегодной Всемирной денежной ярмарке (World Money Fair – WMF) в Базеле в 2003 году президент организации А. Бек отметил «художественную новизну, креативность и высочайшее качество исполнения» казахстанских монет.

Вслед за восторженными отзывами именитого эксперта поступило приглашение принять участие в WMF-2004, которая проводилась под девизом «Focus on Sports!» и была посвящена знаковым спортивным событиям – Летним олимпийским играм в Афинах, столетию FIFA и Кубку мира по футболу 2006 года в Германии.

The coin series is dedicated to global sports events. These coins were mainly produced by Kazakhstan Mint based on orders from international organisations.

In 2003, at the annual World Money Fair (WMF) in Basel, Albert Beck, the President of the Organisation, noted the “artistic novelty, creativity and the highest quality of execution” of Kazakhstan coins.

Following the great reviews by this highly respected expert, Kazakhstan received an invitation to take part in the WMF 2004, which was held under the “Focus on Sports!” motto and was dedicated to landmark sports events, namely the Summer Olympic Games in Athens, the centenary of FIFA and the 2006 FIFA World Cup in Germany.

2006 ЖЫЛЫ ГЕРМАНИЯДАҒЫ ФУТБОЛДАН ӘЛЕМ ЧЕМПИОНАТЫ

Чемпионат мира по футболу в Германии 2006 года
2006 FIFA World Cup Germany™

	31.07.2004
	100 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	50 000

ОЛИМПИАДА ОЙЫНДАРЫ 2004. ВЕЛОСИПЕД СПОРТЫ

Олимпийские игры 2004. Велоспорт
Olympic Games 2004. Cycling

	31.07.2004
	100 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	15 000

ОЛИМПИАДА ОЙЫНДАРЫ 2006. ШАҢҒЫ СПОРТЫ

Олимпийские игры 2006. Лыжный спорт

Olympic Games 2006. Ski sport

	01.07.2005
	100 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	11 000

ОЛИМПИАДА ОЙЫНДАРЫ 2008. БОКС

Олимпийские игры 2008. Бокс

Olympic Games 2008. Boxing

	29.11.2006
	100 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	12 000

ОЛИМПИАДА ОЙЫНДАРЫ 2008. БИІКТІККЕ СЕКІРУ

Олимпийские игры 2008. Прыжки в высоту

Olympic Games 2008. High jumping

	07.03.2008
	500 teңge
	Au 999/7.78 g
	proof
	25 mm
	5 000

ОЛИМПИАДА ОЙЫНДАРЫ 2008. БЕССАЙЫС

Олимпийские игры 2008. Пятиборье

Olympic Games 2008. Pentathlon

	07.03.2008
	100 teңge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	10 000

ОЛИМПИАДА ОЙЫНДАРЫ 2010. ТРАМПЛИННЕН СЕКІРУ

Олимпийские игры 2010. Прыжки с трамплина

Olympic Games 2010. Ski jumping

	23.05.2009
	100 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	12 000

FIFA 2010. ОҢТҮСТІК АФРИКА РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ФУТБОЛДАН ӘЛЕМ ЧЕМПИОНАТЫ

Чемпионат мира по футболу в Южно-Африканской Республике FIFA 2010

FIFA 2010 World Cup South Africa™

	23.01.2010
	100 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	10 000

7-ШІ ҚЫСҚЫ АЗИЯ ОЙЫНДАРЫ

7-е Зимние Азиатские игры

7th Asian Winter Games

 27.01.2011 50 000 tenge Au 999/1000 g proof 100 mm 145

	16.10.2010
	500 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	13 000

	16.10.2010
	100 teñge
	Au 999/1.24 g
	proof
	13.92 mm
	8 000

	16.10.2010
	5 000 teñge
	Ag 925/1 000 g
	proof
	100 mm
	225

ОЛИМПИАДА ОЙЫНДАРЫ 2010. БИАТЛОН

Олимпийские игры 2010. Биатлон
Olympic Games 2010. Biathlon

	28.10.2009
	500 teñge
	Au 999/7,78 g
	proof
	25 mm
	5 000

ОЛИМПИАДА ОЙЫНДАРЫ 2012. ЕРКІН КҮРЕС

Олимпийские игры 2012. Вольная борьба
Olympic Games 2012. Freestyle wrestling

	23.10.2010
	100 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	12 000

ОЛИМПИАДА ОЙЫНДАРЫ 2012. АУЫР АТЛЕТИКА

Олимпийские игры 2012. Тяжелая атлетика

Olympic Games 2012. Weightlifting

	05.04.2011
	100 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	12 000

ОЛИМПИАДА ОЙЫНДАРЫ 2014. КОНЬКИМЕН СЫРҒАНАУ СПОРТЫ

Олимпийские игры 2014. Конькобежный спорт

Olympic Games 2014. Speed skating

	28.12.2011
	100 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	8 000

ОЛИМПИАДА ОЙЫНДАРЫ 2014. ШАЙБАЛЫ ХОККЕЙ

Олимпийские игры 2014. Хоккей с шайбой

Olympic Games 2014. Ice hockey

	28.05.2013
	100 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	8 000

ОЛИМПИАДА ОЙЫНДАРЫ 2016. СЫРЫҚПЕН СЕКІРУ

Олимпийские игры 2016. Прыжки с шестом

Olympic Games 2016. Pole vaulting

	28.05.2013
	100 teñge
	Ag 925/24 g
	proof
	37 mm
	8 000

БОКСТАН ӘЛЕМ ЧЕМПИОНАТЫ. АЛМАТЫ 2013

Чемпионат мира по боксу. Алматы 2013

World Boxing Championships. Almaty 2013

	04.10.2013
	100 teñge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	3 000

FIFA 2014. БРАЗИЛИЯДАҒЫ ФУТБОЛДАН ӘЛЕМ ЧЕМПИОНАТЫ

Чемпионат мира по футболу в Бразилии. FIFA 2014

2014 FIFA World Cup Brazil™

	17.03.2014
	100 teñge
	Ag 925/24 g
	proof
	37 mm
	6 000

ОЛИМПИАДА ОЙЫНДАРЫ 2016. БАСКЕТБОЛ

Олимпийские игры 2016. Баскетбол

Olympic Games 2016. Basketball

	28.01.2015
	100 teñge
	Ag 925/24 g
	proof
	37 mm
	8 000

БОКСТАН ӘЙЕЛДЕР АРАСЫНДАҒЫ ӘЛЕМ ЧЕМПИОНАТЫ. АСТАНА 2016

Чемпионат мира по боксу среди женщин. Астана 2016

Women's World Boxing Championships. Astana 2016

	21.04.2016
	100 teñge
	Ag 925/24 g
	proof
	30x45 mm
	1 000

ОЛИМПИАДА ОЙЫНДАРЫ 2016. КӨРКЕМ ГИМНАСТИКА

Олимпийские игры 2016. Художественная гимнастика

Olympic Games 2016. Rhythmic gymnastics

	24.05.2016
	100 teŋge
	Ag 925/20 g
	proof
	37 mm
	3 000

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ ОЛИМПИАДА КОМИТЕТІНЕ 25 ЖЫЛ

25 лет Национальному Олимпийскому комитету РК

The 25th Anniversary of the National Olympic Committee

	31.01.2017
	100 teŋge
	Ag 925/31.1 g
	proof
	38.61 mm
	1 000

VI

НЫШАНДАР МЕН БЕЛГІЛЕР

■
Символы и знаки

■
Symbols and signs

ЖҮРЕКТЕН ЖҮРЕККЕ ОТ СЕРДЦА К СЕРДЦУ FROM HEART TO HEART

«Жүректен жүрекке» сериясы адамның керемет сезімі мен қарым-қатынасына: махаббатқа, достыққа, мейірімділікке арналған. Бұл – монеталардың ішіндегі сезімге бай әрі жанға шуақ сыйлар сериялардың бірі.

Серияның алғашқы монетасы ең аяулы жан – анаға арналады. Монетаның идеясы мен орындалуын «Монета жұлдыздары – 2015» халықаралық байқауының қазылар алқасы жоғары бағалады. «Ана» монетасы «Жыл монетасы» номинациясында үшінші орынды иеленді.

Монеталарды әзірлеу кезінде Ұлттық Банктің дизайнерлері мен Қазақстан теңге сарайының мамандары сан алуан тәсілдер мен технологияларды қолданып, монеталарды әртүрлі пішінде жасап шығарды.

Серия «От сердца к сердцу» посвящена прекрасным человеческим чувствам и взаимоотношениям: любви, дружбе, милосердию. Это одна из самых эмоциональных и душевных серий монет.

Первая монета серии посвящена самому дорогому человеку – маме. Идея и исполнение монеты были высоко оценены жюри Международного конкурса «Монетное созвездие – 2015». «Мама» завоевала третье место в номинации «Монета года».

При разработке монет дизайнеры Национального Банка и специалисты Казахстанского монетного двора применяли различные приемы, технологии и выполняли монеты в разных формах.

The “From Heart to Heart” series is dedicated to the greatest human feelings and relationships: love, friendship and grace. It is one of the most emotional and warm series of coins.

The first coin of the series is dedicated to the dearest person in our lives: mother. The concept and manufacturing of the coin were highly praised by the Jury at the Coin Constellation – 2015 International Competition. The “Mother” coin took third place in the Coin of the Year Nomination.

When designing the coins, the National Bank’s designers and the Kazakhstan Mint specialists applied various techniques and technologies and made the coins in different shapes.

АНА

Мама
Mother

«Ана» – адамзатқа ортақ құндылықтарды көрсетуге және оларды адамнан адамға, жүректен жүрекке өзіндік бағдар ретінде жеткізуге арналған серияның алғашқы монетасы

«Мама» – первая монета серии, призванная отразить общечеловеческие ценности на монетах и сделать их своеобразным посылом от человека к человеку, от сердца к сердцу

"Mother" is the first coin in the series which aims to reflect the universal human values on the coins and make them a kind of message from human to human, from heart to heart

21.11.2014 500 теңге Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 5 000

МАХАББАТ

Любовь
Love

Монетада екі ғашықтың алтындатылған бейнесі (Е. Сидоркиннің «Махаббат» картинасының фрагменті) берілген

На монете представлено позолоченное изображение двух влюбленных (фрагмент картины Е. Сидоркина «Махаббат»)

The coin depicts the gold-plated image of a loving couple (a fragment of the "Makhabbat" painting by Yevgeny Sidorkin)

20.12.2016 500 теңге Ag 925/31.1 g KZ proof 38.61 mm 3 000

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/РОССИЯ/RUSSIA 2015)

Жыл монетасы. III орын
Монета года. III место
Coin of the Year. III place

8 НАУРЫЗ

8 Марта
8 March

Монета дизайны Халықаралық әйелдер күніне орай мерекелік ашық хат түрінде әзірленген. Онда зерәйнек гүлшоғы түріндегі композиция бейнеленіп, «8» деген сан түрлі-түсті мәрмен көркемделген

Дизайн монеты разработан в виде праздничной открытки к Международному женскому дню. На ней изображена композиция в виде витражного букета цветов, где цветной печатью выделена цифра «8»

The coin was designed as a holiday card for International Women's Day. It depicts a composition in the form of a stained-glass bouquet of flowers on which the number 8 is marked with colour printing

28.01.2015 100 теңге Ag 925/31.1 g KZ proof 45x30 mm 4 000

ЖАҢА ЖЫЛДАРЫҢЫЗБЕН!

С Новым годом!
Happy New Year!

Бет жағында сүргіш таңбасының қоршауында стильдендірілген гүл бейнеленген. Реверсінде қысқы қар ұшқындарының аясында түрлі-түсті шырша шарлары түрінде композиция берілген

На лицевой стороне изображен стилизованный цветок, выполненный в обрамлении сургучной печати. На реверсе – композиция в виде цветных елочных шаров на фоне кружащихся над зимним пейзажем снежинок

The obverse side depicts a stylised flower framed by a wax seal. The reverse side depicts a composition of coloured New Year's tree decoration balls against the background of snowflakes circling in a winter landscape

11.12.2015 100 теңге Ag 925/31.1 g KZ proof 45x30 mm 4 000

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/РОССИЯ/ RUSSIA 2016)

Ұйымдастыру комитетінің арнайы жүлдесі
Специальный приз Оргкомитета
Special prize by the Organizing Committee

ТУҒАН КҮНІҢМЕН!

С днем рождения!
Happy Birthday!

Монеталар «Монета – сыйлық» сериясымен шығарылды. Монетаның реверсінде үш гүл ерекшеленіп тұратын гүл шоғы түріндегі композиция бейнеленген

Монеты выпускались в серии «Монета-подарок». На реверсе монеты – композиция в виде букета цветов, где цветом выделены три цветка

The coins were issued as part of the “Gift Coin” series. The reverse side depicts a composition in the form of a bouquet of flowers with three flowers highlighted in colour

📅 20.12.2016 🏷️ 100 teñge 🏷️ Ag 925/31.1 g 🏷️ KZ proof 📏 45x30 mm 📦 5 000

ТАҒА

Подкова
Horseshoe

Сырт жағында алтын жалатылған таға бейнесі орнатылған, ортасында спираль орналасқан, оны айналдыра ағылшын тілінде «For luck», мемлекеттік тілде «Іске сәт» және орыс тілінде «На счастье» деген жазулар бар

На оборотной стороне расположено позолоченное изображение подковы, в центре которой размещена спираль в обрамлении надписи «For luck» на английском языке, «Іске сәт» на казахском языке и «На счастье» на русском языке

The reverse side shows a gold-plated image of a horseshoe with a spiral framed by the inscriptions “For luck” in English, “Іске сәт” in Kazakh and “На счастье” in Russian in the centre

📅 04.03.2016 🏷️ 100 teñge 🏷️ Ag 925/31.1 g 🏷️ KZ proof 📏 38.61 mm 📦 6 000

МОНЕТА ЖҰЛДЫЗДАРЫ/ МОНЕТНОЕ СОЗВЕЗДИЕ/ COIN CONSTELLATION (РЕСЕЙ/ РОССИЯ/ RUSSIA 2017)

Кәдесый монетасы. II орын
Сувенирная монета. II место
Souvenir coin. II place

ИГІЛІК МОНЕТАСЫ

Монета благополучия
The Well-being coin

«Игілік монетасы» бой-тұмар-медальон түрінде орындалған. Жоғарғы бөлігінде алқа немесе бау үшін тесік жасауға болатын ойық орын бар. Тасбақа қабығының пішіні мен түсіндей бейнелі қондырма түрінде тантал пайдаланылды

«Монета благополучия» выполнена в виде медальона-оберега. В верхней части расположено углубление, с помощью которого можно создать отверстие для цепочки или шнура. Тантал используется в виде фигурной вставки, имеющей форму и цвет панциря черепахи

"The Well-being coin" is made in the form of an amulet medallion. The top has a socket that can be used to create a hole for a chain or lace. Tantalum is used as a curly insert, which has the shape and colour of a tortoise shell

	29.08.2017
	100 teñge
	Ag 925/19.3 g Ta/20 g
	proof
	38.61 mm
	2 500

ТҰМАР

Тумар
Tumar

Монета қаптама түрінде жасалған. Жоғарғы жағында монетаның екі бөлігі де белдігі айналасында ығысатын саңылау түрінде жасалған, аверсі мен реверсіне арналған бекіту элементі бар. Олар ниодимді магнитті құлыптың көмегімен өздігінен ығысу арқылы бекітіледі

Монета выполнена в виде футляра. В верхней части расположен элемент крепления аверса и реверса, выполненный в виде отверстия, вокруг оси которого происходит сдвиг обеих частей монеты. Они фиксируются самопроизвольным сдвигом с помощью ниодимового магнитного замка

The coin is made in the form of a case. The upper part has an element for the fastening of the obverse and reverse sides, which is designed as a hole around the axis of which both sides of the coin shift. They are fixed together by an inadvertent shift using a neodymium magnetic lock

22.12.2017

100 teñge

Ag 925/31.1 g

proof

40 mm

6 000

ÓMIR SHEJIRESI

Древо жизни
Tree of life

- 30.11.2021
- 7777 teñge
- Ag 925/775.5 g
- proof
- 100 mm
- 500

- 30.11.2021
- 777 teñge
- Ag 925/31.1 g
- proof
- 38.61 mm
- 7 777

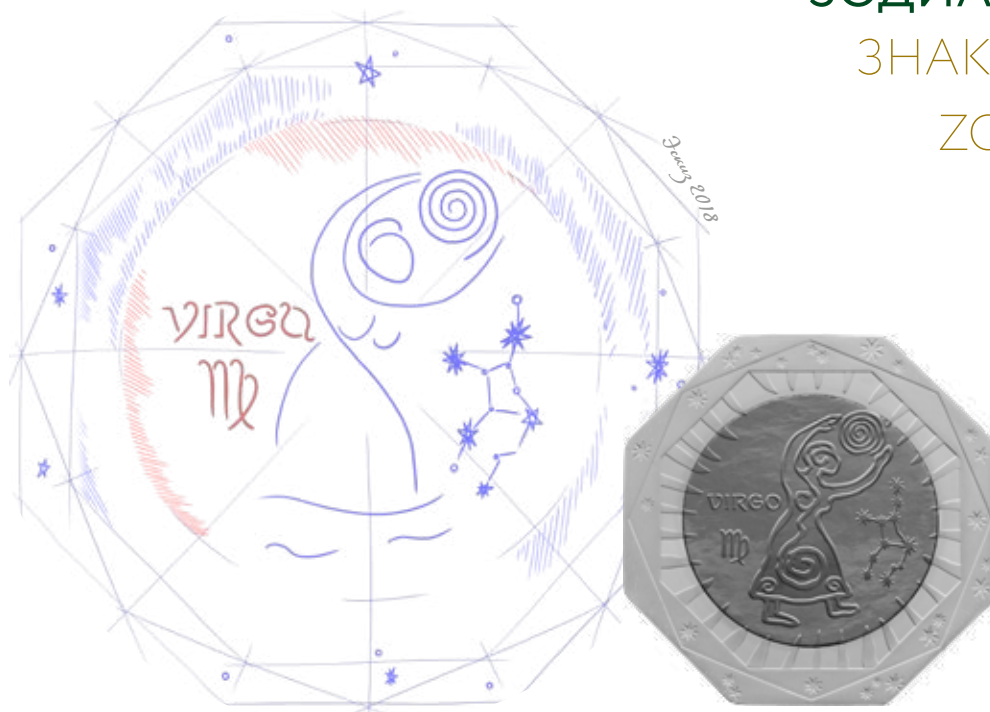
«ÓMIR SHEJIRESI» (өмір шежіресі) – түркі халықтарының өнерінде жиі кездесетін нышандардың бірі, екі әлем – жер мен көктің шартты-нышандық өзара байланысын білдіретін шежірелік жазба

«ÓMIR SHEJIRESI» (древо жизни) – один из наиболее часто встречающихся символов в искусстве тюркских народов, родословная роспись, обозначающая условно-символическую взаимосвязь двух миров – земного и небесного

“ÓMIR SHEJIRESI” (The Tree of Life) is one of the most common symbols in the art of Turkic people and a genealogical painting that denotes the conditionally symbolic interrelation of both the earthly and heavenly worlds

ЗОДИАК БЕЛГІЛЕРІ ЗНАКИ ЗОДИАКА ZODIAC SIGNS

Қазақстан Ұлттық Банкінің танталдан монеталар дайындауға арналған халықаралық патенті мен айрықша құқығы бар. Сирек кездесетін металдың барлық ерекше қасиетін «Зодиак белгілері» сериясында тиісінше ашуға мүмкіндік туды.

Барлық монета сегіз бұрышты нысанда және жартасқа салынған сурет стилінде бірыңғай дизайнда жасалды. Әрбір орнатылған танталдың түсі: Жер, Су, От және Ауа стихияларының түсіне сәйкес келеді.

«Зодиак белгілері» сериясының басқа сериялардан айырмашылығы бір жылда бір жиынтықпен шықты.

Национальный Банк Казахстана имеет международный патент и эксклюзивное право на изготовление монет из тантала. Все уникальные свойства редкоземельного металла удалось раскрыть должным образом в серии «Знаки зодиака».

Все монеты выполнены в форме восьмигранника и имеют единый дизайн в стиле наскальной живописи. Каждый цвет танталовой вставки соответствует цвету стихии: Земли, Воды, Огня и Воздуха.

В отличие от других серий «Знаки зодиака» вышли одним набором в один год.

The National Bank of Kazakhstan owns an international patent and the exclusive rights to manufacture tantalum coins. All the unique properties of the rare-earth metal were properly revealed in the “Zodiac Signs” series.

All the coins are made in the form of an octagon and have the same design in the style of cave paintings. Each colour of the tantalum insert corresponds to the colour of the main elements, earth, water, fire and air.

Unlike the other series, the “Zodiac Signs” coins were issued in one set the same year.

ЖЕР СТИХИЯСЫ. БИКЕШ. ТОРПАҚ. ТАУЕШКІ

Стихия Земля. Дева. Телец. Козерог
Earth element. Virgo. Taurus. Capricorn

11.12.2018

100 теңге

Ag 925/10 g Ta/15 g

KZ proof

38.61 mm

1 000

АУА СТИХИЯСЫ. СУҚҰЙҒЫШ. ТАРАЗЫ. ЕГІЗ

Стихия Воздух. Водолей. Весы. Близнецы
Air element. Aquarius. Libra. Gemini

11.12.2018

100 теңге

Ag 925/10 g Ta/15 g

KZ proof

38.61 mm

1 000

ОТ СТИХИЯСЫ. ТОҚТЫ. АРЫСТАН. МЕРГЕН

Стихия Огонь. Овен. Лев. Стрелец
Fire element. Aries. Leo. Sagittarius

11.12.2018

100 teñge

Ag 925/10 g Ta/15 g

proof

38.61 mm

1 000

СУ СТИХИЯСЫ. БАЛЫҚТАР. САРЫШАЯН. ШАЯН

Стихия Вода. Рыбы. Скорпион. Рак
Water element. Pisces. Scorpio. Cancer

11.12.2018

100 teñge

Ag 925/10 g Ta/15 g

proof

38.61 mm

1 000

ШЫҒЫС КҮНТІЗБЕСІ ВОСТОЧНЫЙ КАЛЕНДАРЬ ORIENTAL CALENDAR

«Шығыс күнтізбесі» сериясы өзіндік дизайнерлік шешімді көрсетеді – монетада негізгі кескінмен қатар сағат тілімен «қозғалып» бара жатқан зодиак белгілері бейнеленген.

Аверсінде аспан әлеміндегі жұлдыздар картасында жұлдыздар шоғырының мифологиялық символдары және күннің стильдендірілген бейнесі орналасқан. Реверсінде шығыс күнтізбесі бойынша жылдың символы бейнеленген. Ішкі жағында шығыс күнтізбесінің қалған он бір символы орналасқан.

Он екі қырлы монетаның идеясы монетаның ішкі жиегінен орта тұсына қарай жылжыту арқылы жыл символы бейнесін әр жыл жыл сайын ауыстыруға негізделген. Монетаның соғылған жылы бар бөлігі келесі жыл символының орнына ауысады, ол 12 жылдық ауысым үшін 360 градусқа айналады.

Күнтізбе кейіпкерлері Еуразия халықтары космогониялық көріністерінің пластикасында орындалған. Монета аверсінің орталық бөлігінде аспан әлеміндегі жұлдыздар картасында жұлдыздар шоғырының мифологиялық символдары бейнеленген.

Серия «Восточный календарь» демонстрирует оригинальное дизайнерское решение – наряду с основным изображением на монете отображены знаки зодиака, визуально «двигающиеся» по часовой стрелке.

На аверсе расположены изображения мифологических символов созвездий звездной карты небосвода и стилизованное изображение солнца. На реверсе – символ года по восточному календарю. С внутренней стороны размещены остальные одиннадцать символов восточного календаря.

Идея двенадцатигранной монеты заключается в ежегодной смене изображения символа года с внутреннего канта в центр монеты. Плашка с годом чеканки перемещается на место символа следующего года, которая делает оборот в 360 градусов за 12-летний цикл.

Персонажи календаря выполнены в пластике космогонических представлений народов Евразии. На аверсе монет в центральной части изображены мифологические символы созвездий звездной карты небосвода.

The “Oriental Calendar” series features a distinctive design solution: along with the main image, the coin depicts the signs of the zodiac visually moving clockwise.

The images of the mythological symbols of the sky’s celestial chart constellations and a stylised image of the sun are depicted on the obverse side. The reverse side features the symbol of the year according to the Chinese zodiac. The other eleven symbols of the Chinese zodiac are depicted inside.

The idea of dodecahedral coin comes from the annual succession of the symbolic image of the year from the inner edge to the centre of the coin. A small plate with the year of minting is moving to the place of the next year’s symbol, which rotates 360 degrees in a 12-year cycle.

The calendar characters are made in relief with cosmogonic representations of the people of Eurasia. The mythological symbols of the sky’s celestial chart constellations are depicted in the central part of the coin’s obverse side.

ҚОЯН ЖЫЛЫ

Год Кролика
Year of the Rabbit

 29.03.2011 500 teңge Au 999/7.78 g Ag 925/31.1 g KZ proof 21.87 mm 38.61 mm 3 000 5 000

ҰЛУ ЖЫЛЫ

Год Дракона
Year of the Dragon

 20.12.2011 500 teңge Au 999/7.78 g Ag 925/31.1 g KZ proof 21.87 mm 38.61 mm 3 000 5 000

ЖЫЛАН ЖЫЛЫ

Год Змеи

Year of the Snake

23.11.2012

500 teңge

Au 999/7.78 g
Ag 925/31.1 g

proof

21.87 mm
38.61 mm

3 000
5 000

ЖЫЛҚЫ ЖЫЛЫ

Год Лошади

Year of the Horse

03.12.2013

500 teңge

Au 999/7.78 g
Ag 925/31.1 g

proof

21.87 mm
38.61 mm

3 000
5 000

ҚОЙ ЖЫЛЫ

Год Овцы

Year of the Sheep

21.11.2014

500 teңge

Au 999/7.78 g
Ag 925/31.1 g

KZ proof

21.87 mm
38.61 mm

1000
3 000

МЕШІН ЖЫЛЫ

Год Обезьяны

Year of the Monkey

16.10.2016

500 teңge

Au 999/7.78 g
Ag 925/31.1 g

KZ proof

21.87 mm
38.61 mm

1000
3 000

ТАУЫҚ ЖЫЛЫ

Год Петуха
Year of the Rooster

17.06.2016

500 teñge

Au 999/7.78 g
Ag 925/31.1 g

proof

21.87 mm
38.61 mm

1000
3 000

ИТ ЖЫЛЫ

Год Собаки
Year of the Dog

09.08.2017

500 teñge

Au 999/7.78 g
Ag 925/31.1 g

proof

21.87 mm
38.61 mm

1000
3 000

ДОҢЫЗ ЖЫЛЫ

Год Кабана
Year of the Boar

19.11.2018

500 teңge

Au 999/7.78 g
Ag 925/31.1 g

proof

21.87 mm
38.61 mm

200
1000

ТЫШҚАН ЖЫЛЫ

Год Мыши
Year of the Mouse

28.08.2019

500 teңge

Au 999/7.78 g
Ag 925/31.1 g

proof

21.87 mm
38.61 mm

300
1500

СИЫР ЖЫЛЫ

Год Быка
Year of the Ox

04.09.2020

500 teңge

Au 999/7.78 g
Ag 925/31.1 g

proof

21.87 mm
38.61 mm

800
2 000

БАРЫС ЖЫЛЫ

Год Тигра
Year of the Tiger

05.11.2021

500 teңge

Au 999/7.78 g
Ag 925/31.1 g

proof

21.87 mm
38.61 mm

1 000
3 000

VII

ҚАЗАҚСТАНДЫ МОНЕТАЛАР АРҚЫЛЫ ЗЕРТТЕ!

■
Изучая монеты —
открывай Казахстан!

■
Explore Coins —
Discover Kazakhstan!

ҚАЗАҚСТАНДЫ МОНЕТАЛАР АРҚЫЛЫ ЗЕРТТЕ! ИЗУЧАЯ МОНЕТЫ – ОТКРЫВАЙ КАЗАХСТАН! EXPLORE COINS – DISCOVER KAZAKHSTAN!

Тәуелсіздіктің 30 жылы ішінде Ұлттық Банк коллекциялық монеталардың 29 түрлі сериясын шығарды. «Қазақстанды монеталар арқылы зертте» атты жаңа серия мерейтойлық серияға айналмақ, ол қазақстандықтардың ғылым, мәдениет, өнер, спорт және басқа салалардағы заманауи жетістіктерін әлемдік қоғамдас-тыққа көрсетуге арналады.

Серияның аты дизайнерлердің шығармашылығы үшін ауқымды кеңістік туғызып, жастардың заманауи үрдістерінен бастап табиғаттың ерекше көрікті жерлеріне дейін әр алуан тақырыптарды қамту мүмкіндігін кеңейтті.

Жаңа серия коллекционерлердің, әсіресе жастар арасынан шығатын коллекционерлердің санын көбейтумен қатар металдағы өзекті және маңызды оқиғаларды көзбен көріп, ой елегінен өткізуге, уақыттан қалыс қалмауға ұмтылу тәсілі болып табылады.

Монеталарды дайындау кезінде Ұлттық Банктің дизайнерлері мен Қазақстан теңге сарайының мамандары түрлі технологияларды, нысандар мен материалдарды қолданатын болады. Бұл қарқынды дамып келе жатқан ғаламның сан қырын паш етуге мүмкіндік береді.

За 30 лет независимости Националь-ным Банком было выпущено 29 раз-личных серий коллекционных монет. Новая серия «Изучая монеты – открывай Казахстан» станет юбилейной, она призвана показать мировому сообществу современные достижения казахстанцев в области науки, культуры, искусства, спорта и др.

Название серии дает значительный про-стор для творчества дизайнеров и рас-ширяет возможности для включения разнообразных тем – от современных молодежных трендов до уникальных при-родных достопримечательностей.

Новая серия – это своего рода попытка визуального переосмысления и вопло-щения актуальных и важных событий на металле, стремление идти в ногу со вре-менем, тем самым увеличивая число кол-лекционеров, особенно среди молодежи.

При изготовлении монет дизайнеры Национального Банка и специалисты Казахстанского монетного двора будут применять различные технологии, фор-мы и материалы. Это позволит передать все многообразие столь динамично развивающегося мира.

Over the country's 30 years of Independence, the National Bank has issued 29 different series of collectible coins. The new series "Explore Coins – Discover Kazakhstan" will become the anniversary series. It aims to demonstrate modern achievements of the Kazakh people in science, culture, art, sports and more to the global community.

The name of the series provides a wide range of creative opportunities for designers and expands the opportunities to apply a variety of subjects, from the latest youth trends to unique natural attractions.

The new series is a kind of attempt to visually revise and represent the remarkable events in metal, and commitment to keep abreast, thereby increasing the number of collectors, especially among young people.

The National Bank's designers and the Kazakhstan Mint specialists will use various technologies, shapes and materials to manufacture coins. This will make it possible to convey all the diversity of this dynamically changing world.

VIII

ҚАЗАҚСТАННЫҢ
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ
МОНЕТАЛАРЫ

■
Инвестиционные
монеты Казахстана

■
Bullion coins
of Kazakhstan

ЖІБЕК ЖОЛЫ

Шелковый путь
Silk road

 19.02.1996 10 000 teñge Au 9999/31.10 g 32 mm

19.02.1996

5 000 teñge

Au 9999/15.55 g

25 mm

19.02.1996

2 500 teñge

Au 9999/7.78 g

20 mm

19.02.1996

1 000 teñge

Au 9999/3.11 g

16 mm

ALTYN BARYS

Золотой барс
Golden irbis

₸	500 teñge	200 teñge	100 teñge	50 teñge	20 teñge	10 teñge
📅				17.08.2020		
📏	50 mm	38.61 mm	32 mm	25 mm	20 mm	16 mm
🏠	Au 9999/155.5 g	Au 9999/62.2 g	Au 9999/31.10 g	Au 9999/15.55 g	Au 9999/7.78 g	Au 9999/3.11 g

АЛТЫН БАРЫС

Золотой барс
Golden irbis

₸	500 teñge	200 teñge	100 teñge	50 teñge	20 teñge	10 teñge
📅				27.11.2009		
📏	50 mm	38.61 mm	32 mm	25 mm	20 mm	16 mm
🏠	Au 9999/155.5 g	Au 9999/62.2 g	Au 9999/31.10 g	Au 9999/15.55 g	Au 9999/7.78 g	Au 9999/3.11 g

KUMIS BARYS

Серебряный барс
Silver irbis

₸	10 teñge	5 teñge	2 teñge	1 teñge
📅	17.08.2020			
📏	75 mm	65 mm	50 mm	38.61 mm
📊	Ag 9999/311 g	Ag 9999/155.5 g	Ag 9999/62.2 g	Ag 9999/31.1 g

КҮМІС БАРЫС

Серебряный барс
Silver irbis

10 teñge

5 teñge

2 teñge

1 teñge

27.11.2009

75 mm

65 mm

50 mm

38.61 mm

Ag 9999/311 g

Ag 9999/155.5 g

Ag 9999/62.2 g

Ag 9999/31.1 g

IX

АЙНАЛЫСТАҒЫ МОНЕТАЛАР

■
Циркуляционные
монеты

■
Circulating
coins

1993 ЖЫЛҒЫ ҮЛГІДЕГІ МОНЕТАЛАР

Монеты образца 1993 года

Coins of 1993

01.06.1994

50 tiyn

Low brass/7.43 g

25 mm

АЙНАЛЫСТАҒЫ МОНЕТАЛАР
ЦИРКУЛЯЦИОННЫЕ МОНЕТЫ
CIRCULATING COINS

01.06.1994

20 tiyn

Low brass/4.71 g

21.87 mm

01.03.1994

10 tiyn

Low brass/3.48 g

19.56 mm

01.03.1994

5, 2 tiyn

Low brass/2.26 g

17.27 mm

2019 ЖЫЛҒЫ ҮЛГІДЕГІ МОНЕТАЛАР

Монеты образца 2019 года
Coins of 2019

₸	200	100	50	20	10	5	2	1
📅	28.01.2020				26.04.2019			
📏	26 mm	24.5 mm	23 mm	18.27 mm	19.56 mm	17.27 mm	16 mm	15 mm
⚖️	7.5 g*	6.45 g*	4.71 g**	2.9 g***	2.81 g****	2.18 g****	1.84 g****	1.63 g****

* nickel brass / neusilber
** neusilber
*** carbon steel plated with nickel
**** carbon steel plated with brass

1998 ЖЫЛҒЫ ҮЛГІДЕГІ МОНЕТАЛАР

Монеты образца 1998 года

Coins of 1998

₸	100	50	20	10	5	2	1
📅	01.06.2002	----- ----- -----			11.11.1998	23.02.2005	11.11.1998
📏	24.5 mm	23 mm	18.27 mm	19.56 mm	17.27 mm	16 mm	15 mm
⚖️	6.45 g*	4.71 g**	2.9 g***	2.81 g****	2.18 g****	1.84 g****	1.63 g****

* nickel brass / neusilber
** neusilber
*** carbon steel plated with nickel
**** carbon steel plated with brass

1993 ЖЫЛҒЫ ҮЛГІДЕГІ МОНЕТАЛАР

Монеты образца 1993 года
Coins of 1993

21.10.1995

20 teñge

neusilber/11.17 g

31 mm

21.10.1995

10 teñge

neusilber/7.43 g

25 mm

АЙНАЛЫСТАҒЫ МОНЕТАЛАР
ЦИРКУЛЯЦИОННЫЕ МОНЕТЫ
CIRCULATING COINS

21.10.1995

5 teñge

neusilber/4.71 g

21.87 mm

21.10.1995

3 teñge

neusilber/3.48 g

19.56 mm

21.10.1995

1 teñge

neusilber/2.26 g

17.27 mm

ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ

АЛҒЫС АЙТУ СЛОВА БЛАГОДАРНОСТИ WORDS OF APPRECIATION

ҚР Ұлттық Банкі басылымды дайындауға белсенді қатысқаны үшін:

- ғалым-мәдениеттанушы, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, философия ғылымдарының кандидаты **Мұрат Мұхтарұлы Әуезовке;**
- этномузикатанушы, фольклоршы, өнертану ғылымының докторы, «Қазақтың дәстүрлі музыкасы және XX ғасыр» жинағының авторы **Әсия Ибадуллақызы Мұхамбетоваға;**
- Ә. Қастеев атындағы ҚР Мемлекеттік өнер музейінің директоры, философия ғылымдарының докторы, профессор **Гүлмира Кенжеболатқызы Шалабаеваға;**
- М. Қозыбаев атындағы СҚМУ «Рухани жаңғыру» әлеуметтік-гуманитарлық зерттеулер институтының директоры, тарих ғылымдарының кандидаты **Зәуре Кеңесқызы Картоваға;**
- М. Қозыбаев атындағы СҚМУ доценті, тарих ғылымдарының кандидаты **Анатолий Андреевич Плешаковқа;**
- нумизмат, ғарыш саласын жұртшылыққа кеңінен насихаттаушы **Әнуарбек Қанатбекұлы Балахметовке;**
- фотограф **Владислав Тимофеевич Янушкинге** алғыс айтады.

Национальный Банк РК выражает благодарность за активное участие в подготовке издания:

- ученому-культурологу, заслуженному деятелю Казахстана, кандидату философских наук **Мурату Мухтаровичу Ауэзову;**
- этномузыковеду, фольклористу, доктору искусствоведения, автору сборника «Казахская традиционная музыка и XX век» **Мухамбетовой Асие Ибадуллаевне;**
- директору Государственного музея искусств РК имени А. Кастеева, доктору философских наук, профессору **Шалабаевой Гүлмире Кенжеболатовне;**
- директору Института социально-гуманитарных исследований «Рухани жаңғыру» СКУ имени М. Козыбаева, кандидату исторических наук **Картовой Зауре Кенесовне;**
- доценту СКУ имени М. Козыбаева, кандидату исторических наук **Плешакову Анатолию Андреевичу;**
- нумизмату, популяризатору космонавтики **Балахметову Ануарбеку Канатбековичу;**
- фотографу **Якушкину Владиславу Тимофеевичу.**

The National Bank of the Republic of Kazakhstan expresses its sincere appreciation of active participation in the issue of the publication to:

- **Murat Mukhtarovich Aueзов**, cultural scientist, Honored Worker of Kazakhstan, the Candidate of philosophical sciences;
- **Assiya Ibadullayevna Mukhambetova**, ethnomusicologist, folklorist, PhD in Art History. The author of “Kazakh traditional music and the 20th century” book;
- **Gulmira Kenzhebolatovna Shalabayeva**, the Director of State Museum of Arts of the Republic of Kazakhstan named after A. Kasteyev, the Doctor of Philosophy, Professor;
- **Zaure Kenessovna Kartovam**, the Director of “Rukhani Zhangyru” the Institute of Social and Humanitarian Research under North Kazakhstan State University named after M. Kozybayev, the Candidate of Historical Sciences
- **Anatoliy Andreyevich Pleshakov**, the Assistant Professor of North Kazakhstan State University named after M. Kozybayev, the Candidate of Historical Sciences;
- **Anuarbek Kanatbekovich Balakhmetov**, the numismatist, popularizer of cosmonautics;
- **Vladislav Timofeyevich Yakushkin**, the photographer.

ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ

ҚАЗАҚСТАН МОНЕТАЛАРЫ

МОНЕТЫ КАЗАХСТАНА • COINS OF KAZAKHSTAN

ШАРТТЫ БЕЛГІЛЕР УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ SYMBOLS

Айналысқа шығарылған күні		Дата выпуска в обращение Date of issue
Номиналы		Номинал Denomination
Металдың құрамы		Содержание металла Fineness
Дайындау сапасы		Качество изготовления Quality
Диаметрі, мм		Диаметр, мм Diameter, mm
Таралымы		Тираж Mintage

Редакция алқасы:

- Қазақстан Ұлттық Банкінің Қолма-қол ақша айналысы департаменті;
- Ақпарат және коммуникациялар департаменті – Қазақстан Ұлттық Банкінің баспасөз қызметі;
- «Казакхстаника» Ұлттық Брендінг Агенттігі» ЖШС: жобаның директоры Е. Момот, арт-директор А. Мұхамеджанов, жоба менеджері Т. Глушкова

Мәтін: А. Машеева, А. Донских, С. Потемкина

Иллюстрациялар: Иллюстрациялар каталог үшін жасалған, сондай-ақ оларды ҚР Қастеев атындағы Мемлекеттік өнер музейі, «Жауһар» сурет галереясы мен авторлар айырықша емес авторлық құқық шарттары негізінде берді.

- 1-серия **КӨШПЕНДІЛЕРДІҢ ҒИБАДАТ ЖАНУАРЛАРЫ – ТОТЕМДЕРІ** – иллюстрация суретшісі С.С. Мальцев
- 2-серия **КӨШПЕНДІЛЕР АЛТЫНЫ** – суретші А.Б. Койлакаев, репродукция
- 3-серия **ДАЛА ҚАЗЫНАСЫ** – суретші А.Б. Койлакаев
- 4-серия **ҚАЗАҚСТАН ПЕТРОГЛИФТЕРІ** – суретші Б.А. Абдикаримов, «Жауһар» галереясы, коллаж
- 5-серия **РЕСПУБЛИКА ИГІЛІГІ** – суретші С.П. Мальцев
- 6-серия **ҒАРЫШ** – Аты жоқ, С.А. Айтбаев және Целиноградтан суретшілер командасы, Нұрлан Смағұловтың жеке коллекциясы
- 7-серия **ҰЛЫ ҚОЛБАСШЫЛАР** – суретші А.Б. Койлакаев
- 8-серия **ЕРТЕДЕ СОҒЫЛҒАН МОНЕТАЛАР** – иллюстрация В.Э. Валькер, коллаж
- 9-серия **ӨЛЕМНІҢ ЕҢ КІШКЕНТАЙ МОНЕТАЛАРЫ** – иллюстрация В.Э. Валькер, коллаж
- 10-серия **ҚАЗАҚСТАННЫҢ ӨДЕТ-ҒҰРЫПТАРЫ, ҰЛТТЫҚ ОЙЫНДАРЫ** – суретші А.Т. Нұрғожаев
- 11-серия **ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫНЫҢ ЕРТЕГІЛЕРІ** – суретші А.Б. Койлакаев
- 12-серия **АБАЙ ҚҰНАНБАЙҰЛЫНЫҢ 150 ЖЫЛДЫҒЫ** – суретші С.А. Айтбаев, Мұрат Әуезовтің жеке коллекциясы
- 13-серия **ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ТӘУЕЛСІЗДІГІ** – суретші Е.С. Байқұлбаев
- 14-серия **ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ ВАЛЮТАСЫ** – суретші А.В. Тупышев, коллаж
- 15-серия **АСТАНАНЫҢ МЕРЕЙТОЙЛЫҚ КҮНДЕРІ** – иллюстрация А.В. Тупышев, коллаж
- 16-серия **БАНКНОТТАРДАҒЫ ПОРТРЕТТЕР** – иллюстрация В.Э. Валькер, коллаж
- 17-серия **ЕСТЕ ҚАЛАТЫН ОҚИҒАЛАР МЕН БІРТУАР АДАМДАР** – М. Бағрамованың бала шәкіртінің суреті, Art Karakoz өнер шеберханасы
- 18-серия **ҚАЗАҚСТАННЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК НАГРАДАЛАРЫ** – иллюстрация А.В. Тупышев, коллаж
- 19-серия **СӘУЛЕТ ЖӘНЕ ТАРИХИ ЕСКЕРТКІШТЕР** – иллюстрация А.В. Тупышев, коллаж
- 20-серия **ҚАЗАҚСТАННЫҢ БЕЙНЕЛЕУ ӨНЕРІ** – суретші С.А. Айтбаев, Қастеев мұражайы, коллаж
- 21-серия **ӨЛЕМНІҢ ӘЙГІЛІ МЕШІТТЕРІ** – иллюстрация А.В. Тупышев, коллаж
- 22-серия **ҚАЗАҚСТАННЫҢ МЕШІТТЕРІ МЕН ШІРКЕУЛЕРІ** – суретші Н.Б. Абишев
- 23-серия **ҚАЗАҚТЫҢ ҰЛТТЫҚ МУЗЫКАЛЫҚ АСПАПТАРЫ** – суретші А.Б. Койлакаев
- 24-серия **ЖАНУАРЛАР ӨЛЕМІ** – суретші В.А. Наумов
- 25-серия **ҚАЗАҚСТАННЫҢ ӨСІМДІК ӨЛЕМІ** – көркемдеп өңдеуші А.В. Тупышев, А.А. Мұхамеджанов
- 26-серия **СПОРТ** – иллюстрация А.В. Тупышев, коллаж
- 27-серия **ЖҮРЕКТЕН ЖҮРЕККЕ** – суретші Р.Д. Исаков
- 28-серия **ЗОДИАК БЕЛГІЛЕРІ** – суретші С.С. Мальцев
- 29-серия **ШЫҒЫС КҮНТІЗБЕСІ** – суретші Мухит Дулу, «Барыс» муралының эскизі
- 30-серия **ҚАЗАҚСТАНДЫ МОНЕТАЛАР АРҚЫЛЫ ЗЕРТТЕ!** – иллюстрация А.В. Тупышев, А.А. Мұхамеджанов, коллаж

Каталогта Қазақстан Ұлттық Банкі мен Қазақстан теңге сарайы дизайнерлерінің иллюстрациялары, Shutterstock фотоматериалдары (04.06.2020 жылғы «Казакхстаника» Ұлттық Брендінг Агенттігі» ЖШС лицензиясы) пайдаланылды

Электрондық макет және иллюстрацияларды өңдеу: Е. Момот, А. Мұхамеджанов, Р. Бурлаков, В. Валькер, Л. Лейтман, А. Старожилов, Н. Устинова, А. Садыкова

Басып шығару: «Индиго Принт» полиграфиялық орталығы» ЖШС, Нұр-Сұлтан, indigoprint.kz
Mega Basım Yayın San. ve Tic. A. Ş., Стамбул

Редакционная коллегия:

- Департамент наличного денежного обращения Национального Банка Казахстана;
- Департамент информации и коммуникаций – пресс-служба Национального Банка Казахстана;
- ТОО «Национальное Брендинговое Агентство «Казахстаника»: директор проекта Момот Е., арт-директор Мухамеджанов А., проектный менеджер Глушкова Т.

Текст: Машеева А., Донских А., Потемкина С.

Иллюстрации: иллюстрации созданы для каталога, а также переданы Государственным музеем искуства РК имени Кастеева, картинной галереей «Жаухар» и авторами на основании договоров неисключительного авторского права.

- 1 серия **КУЛЬТОВЫЕ ЖИВОТНЫЕ – ТОТЕМЫ КОЧЕВНИКОВ** – художник иллюстрации Мальцев С.С.
- 2 серия **ЗОЛОТО НОМАДОВ** – художник Койлакаев А.Б., репродукция
- 3 серия **СОКРОВИЩА СТЕПИ** – художник Койлакаев А.Б.
- 4 серия **ПЕТРОГЛИФЫ КАЗАХСТАНА** – художник Абдикаримов Б.А., галерея «Жаухар», коллаж
- 5 серия **ДОСТОЯНИЕ РЕСПУБЛИКИ** – художник Мальцев С.П.
- 6 серия **КОСМОС** – без названия, Айтбаев С.А. и команда художников из Целинограда, личная коллекция Смагулова Н.Э.
- 7 серия **ВЕЛИКИЕ ПОЛКОВОДЦЫ** – художник Койлакаев А.Б.
- 8 серия **МОНЕТЫ СТАРЫХ ЧЕКАНОВ** – иллюстрация, Валькер В.Э., коллаж
- 9 серия **САМЫЕ МАЛЕНЬКИЕ МОНЕТЫ МИРА** – иллюстрация, Валькер В.Э., коллаж
- 10 серия **ОБРЯДЫ, НАЦИОНАЛЬНЫЕ ИГРЫ КАЗАХСТАНА** – художник Нургожаев А.Т.
- 11 серия **СКАЗКИ НАРОДА КАЗАХСТАНА** – художник Койлакаев А.Б.
- 12 серия **150-ЛЕТИЕ АБАЯ КУНАНБАЕВА** – художник Айтбаев С.А., личная коллекция Мурата Ауэзова
- 13 серия **НЕЗАВИСИМОСТЬ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН** – художник Байкулбаев Е.С.
- 14 серия **НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН** – художник Тупышев А.В., коллаж
- 15 серия **ЮБИЛЕЙНЫЕ ДАТЫ АСТАНЫ** – иллюстрация, Тупышев А.В., коллаж
- 16 серия **ПОРТРЕТЫ НА БАНКНОТАХ** – иллюстрация, Валькер В.Э., коллаж
- 17 серия **ВЫДАЮЩИЕСЯ СОБЫТИЯ И ЛЮДИ** – детский рисунок ученицы Баграмовой М., художественная мастерская Art Karakoz
- 18 серия **ГОСУДАРСТВЕННЫЕ НАГРАДЫ** – иллюстрация, Тупышев А.В., коллаж
- 19 серия **АРХИТЕКТУРНЫЕ И ИСТОРИЧЕСКИЕ ПАМЯТНИКИ** – иллюстрация, Тупышев А.В., коллаж
- 20 серия **ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОЕ ИСКУССТВО КАЗАХСТАНА** – художник Айтбаев С.А., Музей им. Кастеева, коллаж
- 21 серия **ЗНАМЕНИТЫЕ МЕЧЕТИ МИРА** – иллюстрация, Тупышев А.В., коллаж
- 22 серия **МЕЧЕТИ И СОБОРЫ КАЗАХСТАНА** – художник Абишев Н.Б.
- 23 серия **КАЗАХСКИЕ НАЦИОНАЛЬНЫЕ МУЗЫКАЛЬНЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ** – художник Койлакаев А.Б.
- 24 серия **ЖИВОТНЫЙ МИР** – художник Наумов В.А.
- 25 серия **РАСТИТЕЛЬНЫЙ МИР КАЗАХСТАНА** – художественная обработка, Тупышев А.В., Мухамеджанов А.А.
- 26 серия **СПОРТ** – иллюстрация, Тупышев А.В., коллаж
- 27 серия **ОТ СЕРДЦА К СЕРДЦУ** – художник Исаков Р.Д.
- 28 серия **ЗНАКИ ЗОДИАКА** – художник Мальцев С.С.
- 29 серия **ВОСТОЧНЫЙ КАЛЕНДАРЬ** – художник Мухит Дулу, эскиз мурала «Барс»
- 30 серия **ИЗУЧАЯ МОНЕТЫ — ОТКРЫВАЙ КАЗАХСТАН!** – иллюстрация, Тупышев А.В., Мухамеджанов А.А., коллаж

В каталоге также использованы иллюстрации дизайнеров Национального Банка Казахстана и Казахстанского монетного двора, фотоматериалы Shutterstock (лицензия ТОО «Национальное Брендинговое Агентство «Казахстаника» от 04.06.2020).

Электронный макет и обработка иллюстраций: Момот Е., Мухамеджанов А., Бурлаков Р., Валькер В., Лейтман Л., Старожилов А., Устинова Н., Садыкова А.

Печать:

ТОО «Полиграфический центр «Индиго Принт», Нур-Султан, indigoprint.kz
Mega Basım Yayın San. ve Tic. A. Ş., Стамбул

Editorial Board:

- The Cash Circulation Department of the National Bank of Kazakhstan;
- The Information and Communications Department – the press service of the National Bank of Kazakhstan;
- “Kazakhstanika” National Branding Agency” LLP: Project Director E. Momot, Art Director A. Mukhamedzhanov, Project Manager T. Glushkova

Text: A. Masheyeva, A. Donskih, S. Potyomkina

Illustrations: Illustrations were created for the catalogue and submitted by the State Museum of Arts of the Republic of Kazakhstan named after Kasteyev, the “Zhaukhar” Art Gallery and the authors on the basis of non-exclusive copyright agreements.

- 1st Series **CULT ANIMAL — TOTEMS OF NOMADS** – illustration artist S.S. Maltsev
- 2nd Series **GOLD OF NOMADS** – artist A.B. Koilakayev, reproduction
- 3rd Series **TREASURES OF THE STEPPE** – artist A.B. Koilakayev
- 4th Series **PETROGLYPHS OF KAZAKHSTAN** – artist B.A. Abdikarimov, “Zhaukhar” Art Gallery, collage
- 5th Series **THE HERITAGE OF THE REPUBLIC** – artist S.P. Maltsev
- 6th Series **SPACE** – unnamed, S.A. Aitbayev and a team of artists from Tselinograd, personal collection of Nurlan Smagulov
- 7th Series **GREAT MILITARY LEADERS** – artist A.B. Koilakayev
- 8th Series **COINS OF OLD STAMPS** – illustration by V.E. Valker, collage
- 9th Series **THE SMALLEST COINS OF THE WORLD** – illustration by V.E. Valker, collage
- 10th Series **CUSTOMS AND NATIONAL GAMES OF KAZAKHSTAN** – artist A.T. Nurgozhayev
- 11th Series **FAIRY TALES OF THE PEOPLE OF KAZAKHSTAN** – artist A.B. Koilakayev
- 12th Series **THE 150TH ANNIVERSARY OF ABAI KUNANBAYEV** – artist S.A. Aitbayev, personal collection of Murat Auezov
- 13th Series **INDEPENDENCE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN** – artist E.S. Baikulbayev
- 14th Series **NATIONAL CURRENCY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN** – artist A.B. Tupyshev, collage
- 15th Series **ANNIVERSARY DATES OF THE CAPITAL** – illustration by A.B. Tupyshev, collage
- 16th Series **BANKNOTE PORTRAITS** – illustration by V.E. Valker, collage
- 17th Series **OUTSTANDING EVENTS AND PEOPLE** – child’s drawing by M. Bagramova, “Art Karakoz” Art Studio
- 18th Series **STATE AWARDS** – illustration by A.B. Tupyshev, collage
- 19th Series **ARCHITECTURAL AND HISTORICAL MONUMENTS** – illustration by A.B. Tupyshev, collage
- 20th Series **FINE ART OF KAZAKHSTAN** – artist S.A. Aitbayev, Museum named after Kasteyev, collage
- 21st Series **FAMOUS MOSQUES OF THE WORLD** – illustration by A.B. Tupyshev, collage
- 22nd Series **MOSQUES AND CATHEDRALS OF KAZAKHSTAN** – artist N.B. Abishev
- 23d Series **NATIONAL MUSICAL INSTRUMENTS OF KAZAKHSTAN** – artist A.B. Koilakayev
- 24th Series **ANIMAL WORLD** – artist V.A. Naumov
- 25th Series **FLORA OF KAZAKHSTAN** – photo conversion by A.B. Tupyshev, A.A. Mukhamedzhanov
- 26th Series **SPORT** – illustration by A.B. Tupyshev, collage
- 27th Series **FROM HEART TO HEART** – artist R.D. Isakov
- 28th Series **ZODIAC SIGNS** – artist S.S. Maltsev
- 29th Series **ORIENTAL CALENDAR** – artist Mukhit Dulu, sketch of the “Bars” mural
- 30th Series **EXPLORE COINS — DISCOVER KAZAKHSTAN!** – illustration by A.B. Tupyshev, A.A. Mukhamedzhanov, collage

The illustrations by the designers of National Bank of Kazakhstan and Kazakhstan Mint, Shutterstock photographic materials (the License as of 04.06.2020 of “Kazakhstanika” National Branding Agency” LLP) were also used in the catalogue.

Electronic layout and illustration processing: E. Momot, A. Mukhamedzhanov, R. Burlakov, V. Valker, L. Leitman, A. Starozhilov, N. Ustinova, A. Sadykova

Printing:

“Indigo Print” Printing Center” LLP, Nur-Sultan, indigoprint.kz
Mega Basım Yayın San. ve Tic. A. Ş., İstanbul

**УДК 336.742
ББК 65.011.3
М77**

ҚАЗАҚСТАН МОНЕТАЛАРЫ

Нұр-Сұлтан, 2021, 300 бет, қазақ, орыс, ағылшын тілдерінде.

Басылым 1993–2021 жылдар аралығында шығарылған және Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығына орайластырылған Қазақстанның монеталарына арналады. Каталогта айналыстағы, коллекциялық және инвестициялық монеталардың бейнеленуі мен техникалық сипаттамасы ұсынылды. Басылым оқырмандардың кең ауқымына арналады.

МОНЕТЫ КАЗАХСТАНА

г. Нур-Султан, 2021 год., 300 стр., на казахском, русском, английском языках.

Издание посвящено казахстанским монетам, выпущенным с 1993 по 2021 год, и приурочено к 30-летию Независимости Республики Казахстан. В каталоге представлены описание и технические характеристики циркуляционных, коллекционных и инвестиционных монет. Издание предназначено для широкого круга читателей.

COINS OF KAZAKHSTAN

Nur-Sultan, 2021, 300 pages, in Kazakh, Russian and English.

The publication is dedicated to Kazakhstan coins issued from 1993 to 2021 and is a commemoration to the 30th Independence Anniversary of Kazakhstan. The catalogue includes a description and technical characteristics of circulating, collectible and bullion coins. The issue is designed for non-specialist audiences.

**УДК 336.742
ББК 65.011.3**

Копирайт и макет:

ТОО «Национальное Брендинговое Агентство «Казахстаника», Алматы

Печать:

ТОО «Полиграфический центр «Индиго Принт», Нур-Султан

Mega Basım Yayın San. ve Tic. A. Ş., Стамбул

ISBN 978-601-80857-9-6

Kazakhstanika.kz

